

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İKTİSAT ANA BİLİM DALI
İKTİSAT TARİHİ BİLİM DALI

19. YÜZYILDA SOSYO-EKONOMİK YÖNÜYLE EREĞLİ KAZASI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Zekeriya YAMAN

İstanbul 2007

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İKTİSAT ANA BİLİM DALI
İKTİSAT TARİHİ BİLİM DALI

19. YÜZYILDA SOSYO-EKONOMİK YÖNÜYLE EREĞLİ KAZASI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Zekeriya YAMAN

Danışman: Prof. Dr. Ahmet TABAKOĞLU

İstanbul 2007

Marmara Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

Tez Onay Belgesi

İKTİSAT Anabilim Dalı İKTİSAT TARİHİ Bilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi
ZEKERİYA YAMAN'ın 19.YY DA SOSYO-EKONOMİK YÖNÜYLE EREĞLİ KAZASI
adlı tez çalışması ,Enstitümüz Yönetim Kurulunun 19.09.2007 tarih ve 2007-8/30 sayılı
kararıyla oluşturulan jüri tarafından oybirliği/oyçokluğu ile Yüksek Lisans Tezi olarak
kabul edilmiştir.

Öğretim Üyesi Adı Soyadı

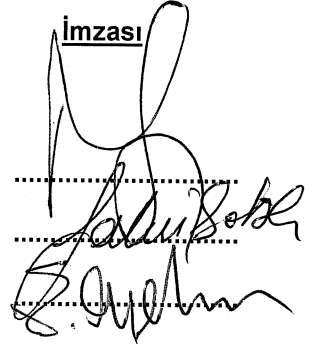
Tez Savunma Tarihi : 03.09.2007

1) Tez Danışmanı : PROF. DR. AHMET TABAKOĞLU

2) Jüri Üyesi : YRD. DOÇ.DR. FAHRİ SOLAK

3) Jüri Üyesi : YRD. DOÇ.DR. ERKAN AYDIN

İmzası

ÖZ

Bu çalışma 19.yy. Osmanlı Devletinin Karaman Eyaleti Ereğli Kazasını kapsamaktadır. Osmanlı Arşivi kaynakları ışığında; Ereğli'nin sosyo-ekonomik yapısı incelenmiştir.

Ereğli Kazasının 1840 yılı temettuat sayımlarına dayanılarak, nüfus, servet dağılımı, gelir dağılımı, üretim yapısı, tarımsal yapı, vergiler, hayvan dağılımı gibi ekonomik ve sosyal hayatın temel alanlarıyla ilgili ayrıntılı bilgiler üretilmeye çalışılmıştır.

ABSTRACT

The study includes the socio-economic structure of the Ereğli region in Karaman Administrative District in Otoman Empire in the 19th Century. The socio-economic structure of these regions has been observed in the light of the records of the Otoman Archives.

Based on the treasure countings conducted in the region in 1840, it is aimed to obtain detailed information about the basic areas of economic and social life such as population, wealth distribution, productional structure, attributes of the enterprises, agricultural structure, yearly income and taxes.

ÖNSÖZ

Ereğli tarih süreci içinde gerek siyasi gerekse sosyo-ekonomik ve coğrafi konumdan dolayı her zaman önemli bir konumda olmayı sürdürmüştür.

Bugüne kadar, Ereğli'nin sosyo-ekonomik yapısı hakkında ciddi bir araştırmanın yapılmamasından ve yerel tarih anlayışına katkıda bulunmak amacıyla böyle bir araştırma yapmayı uygun gördüm. Araştırmamın temelini Karaman Eyaleti Ereğli Kazası'na ait 10009 Numaralı Temettuat Defteri ve Konya Vilayet Salnameleri oluşturmuştur. Temettuat Defterinde; Ereğli'nin sosyal ve ekonomik durumu, toprak düzeni ve nüfusu ile ilgili bilgiler derli toplu ve en ince ayrıntısına kadar kaydedilmiştir. Bu bilgilere dayanarak çalışmam giriş ve dört bölümden oluşmaktadır.

Bu araştırmayı yaparken yardımlarını esirgemeyen değerli hocalarım Prof.Dr. Gülfettin ÇELİK ve Prof.Dr. Ahmet TABAKOĞLU'na teşekkürü bir borç bilirim.

Zekeriya YAMAN

İstanbul 2007

İÇİNDEKİLER

Öz	III
Abstract	III
Önsöz	IV
İçindekiler	V
Tablolar Listesi	IX
Grafikler Listesi	XI
Kısaltmalar Listesi.....	XII

GİRİŞ	1
-------------	---

BİRİNCİ BÖLÜM

I- Ereğli Tarihi ve Coğrafi Özellikleri.....	3
1.1.Ereğli Adı.....	3
1.2. Devlet-i Osmaniye Salnameleri ve Bu Salnamelerde Ereğli	4
1.3. Konya Salnamelerinde Konya Ereğli'si	7
1.4. Dönemler İtibariyle Ereğli.....	11
1.4.1. Hitit Dönemi	11
1.4.2. Persler Devri: 546 – 333	13

1.4.3. Romalılar Devri :	14
1.4.4. Bizanslılar Devri: M. Ö. 395 - M. S. 806	14
1.4.5. Araplar Devri: 806 – 1077	14
1.4.6. Selçuklular Devri: 1077 – 1276	15
1.4.7. Karamanoğulları Dönemi : 1276 – 1392	15
1.4.8. Osmanlılar Devri: 1392 – 1920	16
1.5.Coğrafi Durumu	20
1.5.1. Konum.....	20
1.5.2. Tabii Durumu	20
1.5.3. Akarsuları, Dağları, Baraj ve Gölleri	21
1.5.4. İklimi	21
1.5.5. Bitki Örtüsü.....	22

İKİNCİ BÖLÜM

II. Sosyal Yapı	23
2.1. Nüfus	23
2.2. Ticaret Mekanları.....	24
2.3. Ereğli Kazasının Toprak İdaresi ve Toprak Tasarruf Şekilleri.....	25
2.3.1. Ereğli Kazasının Toprak İdaresi :	25
2.3.2. Toprak Tasarruf Şekilleri (Has,Zeamet, Timar).....	26

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. Ekonomi.....	29
3.1. İktisadi Kaynaklar.....	29
3.1.1. Ziraat.....	29
3.1.2. Toprak Kullanımı İtibariyle Dağılımı.....	30
3.1.3. Zirai Ürünleri Ölçmede Kullanılan Ölçü Birimleri	31
3.2.1. Hayvancılık.....	32
3.2.2. Hayvan Türleri ve Sayısı	32
3.2.3. Hayvan Tür ve Kıymetleri.....	33
3.3.İktisadi Kaynakların Değerlendirmesi	34
3.3.1. Toprak Dağılımı.....	34
3.3.2. Servet Dağılımı.....	36
3.3.2.1. Hane Başına Düşen Ortalama Servet	38
3.3.2.2. Servetleri En Yüksek Olan 20 Hanenin Dağılımı.....	39
3.3.2.3. Gelir Dağılımı.....	40
3.3.2.3.1. Geliri En Yüksek Olan 20 Hanenin Dağılımı	42
3.3.2.3.2. Gelir Dağılımının Lorenz Eğrisi ve Gini Katsayısı'nın Kullanımı İle Ölçümü.....	43

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. Vergiler	66
--------------------------	-----------

4.1. Vergi-yi Mahsusa	66
4.2. Vergi Dağılımı	68
4.3. Vergi Yüğü	69
4.4. Verginin Gelir İçindeki Payı	71
4.5. Vergi Muafiyeti	72
Sonuç	78
Kaynakça	81
Ekler	83

TABLO LİSTESİ

Tablo 1 Ereğli Kazası Yerleşim Birimlerinde Bulunan Hane Sayıları ve Tahmini Nüfusu (1840)	28
Tablo 2A Ereğli Kazası Yerleşim Birimlerinde Zirai Faaliyetler (1840)	45
Tablo 2B Ereğli Kazası Yerleşim Birimlerinde Zirai Faaliyetler (1840).....	47
Tablo 3 Ereğli Kazası Yerleşim Birimlerinde Toprak Kullanımı (1840)	48
Tablo 4 Ereğli Kazası Yerleşim Birimlerine Göre Hayvan Dağılımları (1840)...	49
Tablo 5 Ereğli Kazası Hayvan Türlerinin Dağılımı ve Kıymeti (1840)	50
Tablo 6 Ereğli Kazası Yerleşim Birimlerine Göre Hanelerin Toprak Miktarı (1840)	51
Tablo 7 Ereğli Kazası Yerleşim Birimlerine Hanelerin Servet Miktarı (1840) ...	53
Tablo 8 Ereğli Kazası Yerleşim Birimlerine Hane Başına Düşen Ortalama Temettuat ve Servet (1840).....	55
Tablo 9 Ereğli Kazası'nda En Yüksek Servete Sahip İlk 20 Kişi (1840)	56
Tablo 10 Ereğli Kazası Yerleşim Birimlerine Göre Hanelerin Gelir Dağılımı (1840)	57
Tablo 11 Ereğli Kazası'nda En Yüksek Gelire Sahip İlk 20 Kişi (1840)	59
Tablo 12 Ereğli Kazasının Gelirlerinin %20'lik Nüfus Dilimlerine Göre Dağılımı (1840)	60
Tablo 13 Ereğli Kazası Gelir Aralığı Lorenz Eğrisi (1840).....	61
Tablo 14 Ereğli Kazası Yerleşim Birimlerine Göre Hane Başına Düşen Ortalama Vergü-yi Mahsusa	73

Tablo 15 Ereğli Kazası Yerleşim Birimlerine Göre Vergü-yi Mahsusanın Gelire Oranı (%) (1840).....	74
--	-----------

Tablo 16 Ereğli Kazası Yerleşim Birimlerine Göre Vergi Yüğü Dağılımı (1840) 75	
---	--

Tablo 17 Ereğli Kazası Yerleşim Birimlerine Göre Vergi Yüğü Gelir Grupları İtibariyle Dağılımı (1840).....	76
---	-----------

Tablo 18 Ereğli Kazası Yerleşim Birimlerine Göre Vergü-yi Mahsusa'dan Muaf Olan Haneler (1840)	77
---	-----------

GRAFİK LİSTESİ

Grafik 1 Ereğli Kazası Yerleşim Birimlerinde Bulunan Hayvan Dağılımı (1840)	62
Grafik 2 Ereğli Kazası Lorenz Eğrisi (1840).....	63
Grafik 3 Ereğli Kazası Gini Katsayısı (1840).....	64
Grafik 4 Ereğli Kazası Yüzdelik Gelir Dağılımı (1840).....	65

KISALTMALAR LİSTESİ

a.g.ans.	Adı geçen ansiklopedi
a.g.e.	Adı geçen eser
a.g.m.	Adı geçen madde
a.g.t.	Adı geçen tez
a.y.	Aynı yer
bkz.	Bakınız
H.	Hicrî yıl
M.Ö.	Milattan Önce
M.S.	Milattan Sonra
s.	Sayfa
T.D.V.	Türkiye Diyanet Vakfı
t.y.	Tarih yok
y.y.	Yüzyıl

GİRİŞ

Orta Toroslar'ın Kuzey yamaçlarında, düz bir ova üzerinde bulunan Ereğli tarih süreci içinde gerek siyasi gerekse sosyo-ekonomik ve coğrafi konumdan dolayı her zaman önemini muhafaza etmiştir. Ereğli, tarihin ilk çağlarından itibaren birçok medeniyetlere ev sahipliği etti ve tarihin her döneminde bir cazibe merkezi oldu. Her kentin siyasal kaderinde, coğrafi konumunun büyük bir rolü vardır. Sapa ve kısır topraklarda kurulanlar yüzyıllar boyu sükûnet içinde yaşarken; yol kenarlarında ve bereketli topraklarda bulunanlar sürekli olaylara sahne olmaktadır. Ereğli'nin kader çizgisi ise hep olayları göstermiş. Ereğli, İç Anadolu ile Akdeniz'i bir birine bağlayan Gülek Boğazını geçmek zorunda olan: Askeri birlikler ve ticari kervanlar için konaklamaya en uygun bir yerde kurulmuştu. En uygun bir yerde kurulmuştu çünkü :

- 1) Ereğli kal'esi ve surları geceleyecekler için can ve mal yönünden büyük bir güvence idi.
- 2) Ereğli doğası her türlü yiyecek ve içecek için en zengin bir kaynak idi.

Yukarıda sayılan çok önemli bu iki özellikten dolayı Asya, Avrupa ve Afrika üzerinde büyük emeller besleyen liderler Ereğli ile çok yakından ilgilenmiş ve bu kente

sahip olabilmek için de her çareye baş vurmuşlardır. Bu siyasal hırsların kaçınılmaz bir sonucu olarak ortaya çıkan savaşlar ve barışlar sonunda da birçok devletin egemenliği altına girmiştir.

Türkiye'nin büyük ilçelerinden biri olan Ereğli birçok vilayetten de büyüktür. İlçemiz bugün tarihi ve kültürel zenginliği yanında sosyal ve ekonomik gelişmesiyle de dikkat çekmektedir. İlçemiz, İç Anadolu ile Toroslar arasındaki düzlüğe kurulmuş olup, coğrafi yönden önemli bir konumdadır. Bu nedenle çok eski tarihlerden bu yana önemli ulaşım çizgisi üstünde yerleşim birimi olarak varlığını sürdürögelmiştir. Tarihte Ereğli, İstanbul-Bağdat transit yolu üzerinde önemli bir durak, alışveriş ve ikmal noktası görevi sürmüştür. İç Anadolu Bölgesini Akdeniz Bölgesine bağlayan ve Toros Dağları üzerinde bulunan Gülek Boğazı ve Sertavul Geçiti'ne ulaşım Ereğli civarından geçen yollarla sağlanmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

I- EREĞLİ TARİHİ VE COĞRAFİ ÖZELLİKLERİ

1.1.Ereğli Adı

Ereğli, Anadolu'yu baştan başa kat eden ana yolun, Toros geçitlerine varmadan evvel rastalanan, başlıca durak yeri ve Bizans İmparatorluğu'nun bir hudut kalesi idi¹. Onu, Karadeniz Ereğlisi'nden ayırmak için başına “Konya” eklenir. Konya Ereğlisi derler şehre. İlk çağlarda adının “Herakleia” olduğunu, şehrin Bizans İmparatoru “Herakleius” adına kurulduğunu tarihler yazar. Şehir, Türklerin eline geçtikten sonra Ereğli adını aldı, bu adla tanındı. Evliya Çelebi'ye göre, bu adın bir hikayesi vardır. Der ki; “Selçuklu Sultanı Alaaddin Keykubat, Kilikya'daki Ermeniler üzerine sefere çıkarken Ereğli Kalesi'ni de kuşatır. Kanlı bir savaş olur ve kale düşer. Sultan, yaralıları toplar, kale önündeki Peygamber Pınarı'nın başına götürür, pınarın killi çamurundan yaralarına sürmelerini söyler. Bütün yaralıları, çamura bulanırlar. Kimsenin bir şeyciği kalmaz, iyi olur. Bundan böyle, bu şehre “Er-kili” yani “Er-çamuru” adı verilir. Bu ad, zamanla Ereğli olur”². Ereğli kelimesi, Antik çağda Akdeniz memleketlerinden Herakles'e izafetle Herakleia denilen şehir ve kasaba adlarının Türkçeleşmiş şeklidir³. Bu ad diğer dillerde de farklı şekillerde telaffuz edildiğinden dünya literatüründe farklı

¹ Besim Darkot, **Ereğli**, M.E.B. Yay., İstanbul 1993, s. 308.

² Mehmet Önder, **Şehirden şehire : Efsaneler, destanlar, hikayeler**Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık, İstanbul, 1972 s. 258-59.

³ Metin Tuncel, **Ereğli**, *DİY.İ.A.*, C.II, İstanbul 1995, s. 289.

yazım türlerine rastlanmaktadır⁴. Ortaçağ Arap kaynaklarında “Hirakle, Hirakliye, Irakliye” şekillerinde geçer⁵.

“Ereğli” Adının Yazım Türleri

Ereğli adı, ülkelerin kullandığı dil ve alfabe türlerine göre yazılmaktadır.⁶

Konya Ereğlisi, İç Anadolu bölgesinde Konya Ovası’nın güney doğu kenarı yakınında, Orta Toroslar adı verilen dağ sıralarının kuzey batıya bakan etekleri önünde kurulmuştur. Anadolu yarım adasını boydan boya kat eden çok önemli bir yolun Toros Dağları’nı geçmek için elverişli bir tabii koridor durumunda olan Gülek Boğazı’na varmadan önceki son konaklama yeri olarak önem kazanan Ereğli, Anadolu’nun eski yerleşme yerlerinden biridir⁷.

1.2. Devlet-i Osmaniye Salnameleri ve Bu Salnamelerde Ereğli

Sultan Abdülmecit zamanında H. 1263-M. 1846 yılında (Salname) adlı bir yıllık basılmaya başlanmıştır. Mukaddimesinde her sene yayınlanacağı söylenmiştir. Bu, 112 sahifelik küçük çapta bir kitaptır. Takvim, Mecalis-i Devlet-i Aliyye, Mabeyn-i Hümayun, Kalemîyye, Seyfiyye, İlmiyye, Taşrada bulunan Vülât ve Memurin-i Saire, Mesukât ve Posta bölümlerine ayrılmıştır. H. 1264-M. 1847 salnamesinden itibaren (Elviye ve Kasa Defteri) bölümü açılmış ve burada kazalar; isimleri, rütbeleri (dereceleri) ile beraber yazılmıştır. Burada Ereğli (Ereğli maa Derbend) şeklinde gösterilmiştir, rütbesi de beşincidir. Bu salnamede teşkilât eyâlet esası üzerine tesbit edilmiştir. Meselâ (Karaman Eyâleti Valisi Vezir Hakkı Paşa) şeklinde gösterilmiştir. Eyalet valileri ile liva kaymakamlarının adları da yazılmıştır. O vakit kazaları müdürler idare ederlerdi; meselâ (Ereğli kazası müdürü) denilirdi. Karaman Eyaleti şu livalara

⁴ Tevfik Gürbudak, *Zaman Sürecinde Ereğli*, Etader Yayınları, Konya 1993, s. 21.

⁵ Tuncel, a.g.e., s. 29.

⁶ Ereğli adı, ülkelerin kullandığı dil ve alfabe türlerine göre yazılmaktadır. Bunlar: Herakleia, Heracla, Herakleia, Hirakla, Arachia, Heraklie, Archailles, Herakle, İrakle, Eregle, Ereğli, Ereğliye.

⁷ Tuncel, a.g.e., s. 290-291.

ayrılmıştı: Hamid, Teke, Antalya, Alâi-ye: Burdur, Konya, Niğde, İçel. Konya livasının kazaları da şunlardır: Konya, Larend, Karapınar, Ereğli, Gaferiyyat, Divle, Tâbi-i Espkeşan, Aladağ, Belviran, Hadim, Saideli, Beyşehir, Seydişehir, Bozkır, Kırel, Göç-i Kebir, Yenişar, Kuşaklı, Akşehir, Ilgın, Doğanhisarı, Argıdkan, Turgut, Sarı Keçili, İnsuyu, Eskiil⁸. H. 1272-M. 1841 tarihli salnamede Konya livasının kazaları şöyle sıralanmıştır: Konya maa nevahi: Sille ve Hatunsaray, Nahiye-i Atçeken, Karapınar maa Sultaniye, Eskiil maa Akçaşehir, Derbend, Hotin, Ereğli-i Karaman maa Bayburt, Koraş maa Divle, Koraşözü, Larend nam-ı diğer Karaman, Gaferiyyat nam-i diğer Mahmutlar, Belviran, Aladağ, Saideli maa Yörükân-i hâdik, İn-suyu, Turgud, Pirleganda nam-ı diğer Hadim, Bozkır, Seydişehir, Beyşehir, Kır eli nam-ı diğer Behramköy, Kuşaklı nam-ı diğer Yenişehir, Göçüyan nam-ı diğer Fasıllar, Ilgun, Doğan-hisar, Argithanı, Akşehir, İshaklı, Sarıkeçili.⁹

Bu salnamelerde metropolit ve piskopos gibi Hristiyan din adamları sınıfları ile beraber yazılmıştır. H. 1274 - M. 1857 yılında Konya livası piskoposu üçüncü sınıftan Neoftos idi. Bu salnamelerde Karaman Eyaleti livalarının diğer adları da uzunlamasına şöyle yazılmıştır : Hamid (İsparta), Teke (Antalya), içel (Ermenâk). H. 1285-M. 1868 tarihli Salnamede eski eyaletler vilâyet şeklinde geçmeye başlamıştır. Yalnız (Eflâk, Sırp) eyaletleri eyalet olarak gösterilmiştir. Bu salname (Vilâyet-i Konya) başlığı altında Konya sancağı şu kazalardan teşekkül etmiş gösterilmiştir : Akşehir maa nahiye-i Yalvaç ve Karaağaç ve Hoyran ve Afşar ve Doğanhisarı ve maa aşiret-i Cihanbeyli Turgut, Ilgın, Nahiye-i Saideli ve Argıdhanı, Karaman nam-ı diğer Larend, nahiye-i Gaferiyyat, Belvi-ran, Ereğli-i Karaman, Nahiye-i Karapınar ve Divle, Seyyidişehir, Nahiye-i Göçü ve Kaşaklı, Beyşehri, Nahiye-i Kırel ve Yenişar, Bozkır, Hadim, Nahiye-i Aladağ, Aşiret-i Rışvan nahiyesi. 32 nci defa çıkan H. 1294-M. 1877 tarihli salnamede Konya sancağının kazaları şöyle sıralanmıştır: Ereğli, Espkeşan, Akşehir, Ilgın, Beyşehir, Bozkır, Hadim, Seydişehir, Karapınar, Larend.

H. 1295-M. 1878 tarihli salnamede Konya sancağının kazaları ve nahiyeleri şöyle yazılmıştır:

⁸ H. 1271 — M. 1855 tarihli salname, s. 84

⁹ H. 1271 — M. 1855 tarihli salname, s. 90

Konya (Sudiremi, Hatunsaray, Saideli nahiyeleri.) Karapınar (Hotamış nahiyesi) Ereğli (Divle nahiyesi)

Karaman (Gaferiyyat nahiyesi)

Bozkır (Bilviran nahiyesi)

Hadim (Aladağ nahiyesi)

Seydişehir (Göçi nahiyesi)

Beyşehir, (Kireli, Yenişar nahiyeleri)

Akşehir (Doğanhisar, Turgutlu, Cihanbeyli nahiyeleri)

İlgın

Bu salnameye göre Konya sancağında 11 kaza, 15 nahiye, 569 köy, 49 çiftlik ve 146.207 nüfus vardır. H. 1296-M. 1878 tarihli salname (Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniyye Otuzdördüncü defa. İstanbul (1296) şeklinde adlandırılıp, vasıflandırılmıştır.

H. 1297-M. 1879 tarihli salnamenin başında ikinci Sultan Abdül-Hamid'in (Elgazi) li tuğrası ve kanun-ı esasiye dair Mithat Paşaya yazılan (Hatt-ı Hümayun) vardır.

Bu salnameye göre Konya vilâyetinde 1188 sıbyan mektebi vardır, Ereğli'de de bir rüşdiye mektebi vardır. Bundan sonraki salnamelerin başına H. 1300 tarihine kadar kânun-ı esasî yazılmıştır. Bu salnamenin başında (kanun-ı esasî) yoktur. H. 1301-M. 1883 tarihli 39uncu defaki salnamenin 90 inci sahifesinden itibaren kanun-ı esasî konmuştur. Bundan sonraki salnamelerde de vardır.

H. 1314-M. 1896 tarihli salnameden öğrenildiğine göre Ereğli'nin 50, Divle nahiyesinin 12 ki cem'an 62 köyü vardır. Bu tarihte Ereğli naibi İsmail Hakkı Efendidir.

Bu salnamelerde Ereğli üçüncü sınıf kazalar arasında sayılmaktadır. Devlet-i Aliyye-i Osmaniyye salnameleri 67 inci defa 1328 malî, H. 1330-M. 1914 yılında neşredilmiş ve ondan sonra yayınlanmamıştır.

1.3. Konya Salnamelerinde Konya Ereğli'si

1285 yılı muharreminden (M. 1888) itibaren H. 1332-M. 1913 yılına kadar 35 defa yayınlanan Konya salnamelerinde Konya Ereğli'si hakkında birçoğu aynen tekrarlanan bilgi vardır.

H. 1285 — M. 1868 tarihli salnamede Konya'da ve buraya bağlı liva ve kazalarda gömülü büyükler hakkında bilgi verilirken kısaca (ve Ereğli kasabasında Şeyh Şihab-üd-Din Veli merkadi şerifleri mevcuttur) denilmiştir.¹⁰ Bu tarihte Ereğli kazasında 43 mahalle ve müslüman, hristiyan 9 bin 139 nüfus vardır.

Karapınar nahiyesinde 29 köy, 6 bin 824 nüfus, Divle nahiyesinde de 11 köy, 2 bin 412 nüfus bulunduğu söyleniyor. Kazanın 83 köyü ve 18 bin 275 nüfusu vardır.

H. 1286 — M. 1869 tarihli salnamedeki bilgi şöyledir:¹¹

Nefs-i Ereğli'de 10 cami ve mescit ve 12 medrese ve bir Ermeni kilisesiyle 6 adet mekteb-i sıbvan ve 159 dükkân ve bir şadırvan ve 4 han ve bir hamam ve bir debbağhane, 9 kahvehane ve 5 bezirhane vardır.

Yer ürünleri de şöyle sıralanmıştır:

«Buğday vesair ve boya ve cehri ve çavdar ve zeyrek ve nohuttur. Mezkûr Ereğli'nin cihet-i şimaliyesinde bir ufak tepede birkaç yerden nebean eden (kükürtlü) denilen su bir miktar cereyan ettikten sonra tehaccür eder. Ereğli kazasına muzâf

¹⁰ H. 1285 — M. 1868 tarihli salname, sayı:1.

¹¹ H. 1286 — M. 1869 tarihli salname, sayı:2.

Karapınar kasabasında huldâşîyan Sultan Selim-i Evvel Hazretlerinin bina ve ihya buyurmuş oldukları cami-i şerif gayet cesimdir.»¹²

H. 1290-M. 1873 tarihli, salnamede Ereğli'de bir alayın dördüncü taburu vardır. Binbaşısının adı Yusuf ağa, sağ kol ağasınıninki Âhmed Efendi sol kol ağasınınkinin de Mehmed Efendi ve tabur kâtibininkinin de İsmail Efendidir.

H. 1291-M. 1874 tarihli salnamede¹³ bu sene Ereğli'de yeni bir rüşdiye mektebi yapılarak açıldığı yazıldıktan sonra şu bilgi ekleniyor:

Şeyh Şihab-üd-Din veli ve Helvacı ve Boz Ahmed ve Ömer ve Işık dedeler mahall-i mezkûrda medfundurlar.

Geçen 1290 senesinde vilâyetin emirleriyle memurlar tarafından bu kazada keşif ve muayenesi yapılarak ikiyüzbin bu kadar dönüm ziraate elverişli gizli arazi meydana çıkarılmış; kazanın köy, nahiye ve ahval-i sairesini gösteren bir haritası yapılmıştır. Ereğli kasabasının gerçi havası vahîm ise de şimal ve şimal-i şarkî ve şark cihetlerinde çend saat mesafede vaki Alagözlü denilen bağ ve bahçelerin havası pek güzeldir. Nefs-i kasabada ve ekser köylerde dahi enva-ı eşcarı müştemil bağ ve bahçe ve ziraate elverişli 300.000 dönüm arazi vardır.

İki nehri olup biri kasaba-i mezkûreye 12 saat mesafe ve şimal-i şarkisinde Bulgardağı nam cebel-i meşhurdan ve diğeri dahi İvriz nam karyenin pişgâhından nebean ederek ve bu ırmaklara etraf ve eknaftan büyük ve küçük uyundan zuhur eden sular ile etraf-ı cebele nüzul eden kar ve yağmur suları dahi karışarak cümlesi eski Romalılardan kalma altı arşın derinliğinde ve altı arşın eninde olan Alan Harkı tabir olunan büyük harktan cereyan ederek derun-i kasaba ve ekser karyelerin arazisini ve bağ ve bahçelerini ihya eder. Şu iki su mevsim-i sayfa çoğalıp eyyam-i şitada azalır ve kasaba-i mezkûre dahi Şam caddesidir.¹⁴

¹² İbrahim Hakkı Konyalı, *Abideleri ve kitabeleri ile Ereğli Tarihi*, 1.Basım, İstanbul, Fatih Matbaası, 1970, s.52

¹³ H. 1291 — M. 1874 tarihli salname.

¹⁴ H. 1271 — M. 1855 tarihli salname, s. 98

H. 1295 — M. 1878 tarihli salnamenin¹⁵ başına yeni askerî tensikata göre hazırlanan (Kur'a Kanunname-i Hümayunu) konmuştur.

H. 1299 — M. 1881 tarihli salnameye¹⁶ diğer salnamelerde olmayan şu bilgi eklenmiştir.

«Bu kazada ziraate elverişli 300 bin dönüm kadar arazi varsa da buradan Mersin iskelesine giden yoldaki Konya- hududu dahilinde Kâfir Sındığı nam mahalden Akköprü'ye kadar tarık ile Adana vilâyeti hududunda vaki Gülek Boğazının zor geçilir olmasıyla beraber Afşar Han yokuşu nam mahallin gelip geçmeye müsait olmamasıyla nakliyyatça fevkal'âde âriz olan enva-ı tehlike kabil-i tadat olmadığından mahall-i mezkûr gosa olarak yapıldığı takdirce sayılmıyacak kadar çok iyiliği görülecektir.¹⁷»

H. 1301-M. 1883 tarihli salnameye¹⁸ de şu bilgiler eklenmiştir: «Kasabanın iki saat mesafesinde ve kıble cihetinde Bulgardağı demekle maruf cibâl-i müteselsilenin eski ismi Tavros nam-ı diğer Boğadağı iken ahali boğayı Bulgar'a tahvil ettiğinden Bulgardağı namı zebânzed olmuştur.

Kasaba haricinde evliya-i kiramdan Şeyh Şihab-üd-Din Hazretlerinin turbe-i mahsûseleri olduğu gibi sahabe-i kiramdan Eb-ud-Derda ve Eb-us-Süfyan Hazretlerinin meşhed-i mübarekleri vardır. Kasaba ile beraber kazanın nüfusu 11.233 tür. Bundan 10.885 i müslim ve 348 adedi gayr-i müslim olup Rum ve Ermeni ve katolik milletindendir. Ve senevî emlâk vergisi 262.945 ve bedelât-i askeriyyesi 46.368 kuruştur. iki adet Rum ve Ermeni kilisesi vardır.¹⁹

H. 1312-M. 1894 tarihli Konya salnamesinde²⁰ Konya vilâyetinin mülkî taksimat gösterilmiştir. Bu taksime göre Konya vilâyeti şu sancaklardan teşekkül etmiştir:

Konya, Teke, Hamidabad, Burdur, Niğde.

¹⁵ H. 1295 — M. 1878 tarihli salname.

¹⁶ H. 1299 — M. 1881 tarihli salname.

¹⁷ H. 1271 — M. 1855 tarihli salname, s. 54

¹⁸ H. 1301 — M. 1883 tarihli salname.

¹⁹ H. 1271 — M. 1855 tarihli salname, s. 76

²⁰ H. 1312 — M. 1894 tarihli salname.

Konya sancağının şu kazaları vardır:

Konya, Akşehir, Ilgın, Beyşehir, Seydişehir, Bozkır, Hadim, Karaman, Ereğli, Karapınar, Koçhisar.²¹

H. 1314-M. 1896 tarihli Konya salnamesinde Ereğli hakkında şu fazla bilgi vardır:

«Ve gayet leziz bir nevi mercan balığı şubat ahiri ile mart iptidalarında sayd edilir. Eyyam-i sairede balık bulunmaz. Ve yine kasabaya birbuçuk saat mesafede sıcakça bir su çıkıp çıkar çıkmaz tehaccür etmekte olduğundan mürur-i zaman ile bundan küçükçe bir tepe hasıl olup tedricen büyümektedir. Kasabaya iki saat mesafede ve kıble cihetinde Bulgardağı demekle maruf cibâl-i müteselsilenin eski Gâvur nam-ı diğer Boğadağı iken ahali Boğayı Bulgara tahvil ettiğinden Bulgardağı namı zebanzed olmuştur.²²»

H. 1317-M. 1899 tarihli Konya salnamesine²³ şu istatistik bilgisi ilâve edilmiştir:

Ereğli kasabası Konya'nın 130 kilometre şark-ı cenubîsinde Boğadağı'nın şimal-i garbisinde ve Akgöl'ün şark-i cenubîsinde ve Boğadağı'ndan inerek mezkûr göle dökülen bir küçük nehrin üzerinde 31:40 tul-î şarkî ve 37:30 arz-i şimalîde kâin bir kasabadır. İsm-i kadimi Herames'dir. Gerek bu kaza merbubatından ve gerek Karaman ve Niğde'den gelen suların cümlesi mezkûr Akgöl'e dökülerek dahilî bir havza teşkil ederler. Kasabanın sath-ı bahirden irtifai 1038 metre olmakla cihet-i şimaliyesinde akan Kızılcasu nehrinin teşkil ettiği bazı bataklıklarla beraber havası sağlamdır.

Bu kaza dahilinde iki nehir vardır ki biri kasabanın şimal-i şarkîsinde vaki Bulgardağı'ndan diğeri Abriz karyesi pişgâhından nebean ederek ve ufak tefek sularla birleşerek cümlesi büyük çaydan cereyan ile bağ ve bahçeleri iska eder. Bu nehirde bir nevi mercan balığı bulunur; şubat âhiri ile mart iptidalarında sayd olunur. Mezkûr Abriz karyesi pişgâhından cereyan eden nehir menbainin tarafeyninde ziraat ve harasetin

²¹ Konyalı, a.g.e., s.54

²² H. 1314 — M. 1896 tarihli salname.

²³ H. 1317 — M. 1899 tarihli salname.

timsali olmak üzere ellerinde bir üzüm salkımıyle bir demet başak tutan taşdan cesim iki heykel vardır. Kasabaya yedi buçuk kilometre mesafede sıcak kilsî bir su nebean ve derhal tahaccür etmekte olduğundan murur-i zamanla bir tepe hasıl olup tedricen büyümektedir.²⁴

1.4. Dönemler İtibariyle Ereğli

1.4.1. Hitit Dönemi

Bu devir Anadolu'da tarihi çağlara girilmesi, ilk siyasi birliklerin sağlanması ve ilk imparatorlukların kurulması dönemidir.²⁵

Hititler Devri

Ereğli'nin ilk siyasi birliği Hititler Devrinde kurulmuştur. Birinci ve İkinci Tuvana Krallıkları adını alan bu devletler arasında kopukluklar olup, ayrı ayrı sürelerde egemen olmuşlardır.

Birinci Tuvana Krallığı Dönemi : 3000 - 1900

Hitit Prenslerinden Tyana, çevresinde yaşayan diğer köy devletlerini bir araya toplayarak Tuvana Şehir Devletini kurmuştur. Devletin başkenti, bugünkü Kemerhisar yakınlarında olan Tyana ise de, daha sonraları, Ereğli'nin İvriz köyü yakınlarında bulunan Kybistra olmuştur. Bu yıllarda Ereğli ve çevresine Tuvana adı verildiğinden, devletin mi Kraldan, kralın mı devletten ad aldığı bilinmemektedir.

²⁴ Konyalı, a.g.e., s.56

²⁵ Osman Özbek, *Ereğli Müzesi Rehberi*, Ereğli 1954, s. 10.

Eski Hititler Dönemi: 1900 - 1650

M. Ö. 1900 yıllarında tahta geçen Eski Hitit Devleti krallarından Taleberna topraklarını genişleterek Toroslar'a kadar uzanmış ve I. Tuvana Krallığı'nın topraklarını da egemenliği altına almıştır.²⁶

Mittaniler Dönemi : 1650 - 1450

Eski Hitit Devleti, son zamanlarında içten bozulmuş; entrikalar, zorbalıklar ve iç savaşlar yüzünden de, merkezi Van'da bulunan Mittaniler'in egemenliğine girmiştir.²⁷

Yeni Hititler Dönemi : 1450 - 1180

M. Ö. 1400 sonlarında başa geçen Yeni Hitit Kralı Suppiluluma, Mittaniler ile savaşarak Hititler'in kaybettiği toprakları yeniden ele geçirmiştir. Tuvana Krallığı da böylece Yeni Hititler'in egemenliğine girmiş oldu.

İkinci Tuvana Krallığı Dönemi : 1180 - 742

Mısırlılar'ın Deniz Kaumi dediği ve Trakya'dan Anadolu'ya doğru gelen başı boş acımasız insan selinden kurtulabilmeyi daha doğuya doğru kaçmakta bulan Frikler, Yeni Hitit Devletine son verdi. Bu durumdan faydalanan Prens Warpalaoas da, dağılmış bulunan Tuvanalıları yeniden toplayarak M. Ö. 1180 yılında İkinci Tuvana Krallığını kurdu.

²⁶ Gürbudak, a.g.e., s.41

²⁷ Gürbudak, a.g.e., s.41

Asurlar Dönemi: 742 - 546

Tuvana Krallığı topraklarında kurulan Asur egemenliğini daha sonraları da Kimmer, Frik, Lidya egemenlikleri izlemiş ve bunlar arasında bir kaç kez de el değiştirmiştir.

1.4.2. Persler Devri: 546 - 333

M. Ö. 546 yılında Lidyalı'ları yenen Pers imparatoru II. Kuruş bütünü Anadolu'yu aldı. M. Ö. 333 yılına kadar süren bu devirde Ereğli bir Pers Satrapı (Vali) tarafından yönetildi.²⁸

Makedonya Dönemi : 333 - 323

Büyük İskender M. Ö. 334 yılında, Çanakkale Boğazından, Anadolu'ya geçmişti. Amacı, bir zamanlar Makedonya ve Yunanistan'ı zor durumlara düşüren Persleri yenmekti. İskender'in orduları ve III. Dara'nın orduları Gönen Çayı kıyısında karşılaştılar. Bozguna uğrayan Persler çekilmeğe başladı. Bu sırada Ereğli'yi yöneten Satrap, İskendere bir şeyler bırakmamak için bütün Ereğli'yi yakıp yıkarak kenti terketti. Ve Ereğli'de Makedonya Egemenliğine girmiş oldu.

Selevkiler Dönemi : 323 - 187

M. Ö. 323 yılında ölen Büyük İskender'in yerine geçecek bir oğlu yoktu. Bu nedenle de, İmparatorluğu üç generali arasında bölünmüştü. General -Selevkl-Selefküs: Suriye, Anadolu, Irak, İran ve Orta Asya'ya egemen olarak Selevkiler Devleti'ni kurdu. M. Ö. 311 kurulan bu Devletin yıkılışına kadar Ereğli de bu egemenlikte kalmıştır.

²⁸ Gürbudak, a.g.e., s.42

Bergama Dönemi : 187 - 64

Bazı tarihçiler tarafından da Selevkilerin bir devamı olarak kabul edilen bu devlet Roma ile sona erer.

1.4.3. Romalılar Devri :

Pontus Krallığının, Anadolu'daki Prenslikleri birer birer ele geçirmeğe başlaması üzerine Roma, Lüküllüs adındaki bir genaralın: Anadolu'ya göndererek, kaybettiği topraklarını geri almak istemişti. Orduda isyan çıktığı için Lüküllüs'ün yerine Pompe - Pompeus- gönderildi. Bütün Anadolu'yu sıkı bir disiplin altına alan Pompe, buraların topraklarını bir kaç eyalete bölerek yönetimlerini de Roma'da topladı ve Ereğli de M.Ö. 63'de Roma İmparatorluğu Devrini yaşamağa başladı.²⁹

1.4.4. Bizanslılar Devri: M. Ö. 395 - M. S. 806

M. Ö. 395 yılında Roma'nın ikiye bölünüşüyle Ereğli de, Bizans İmparatorluğunun sınırları içinde kalmıştı.³⁰

1.4.5. Araplar Devri: 806 - 1077

634, 667, 715, 739, 780 ve 793 yıllarında olmak üzere İstanbul'u yedi defa kuşatan İslam Alemi 806 yılında Ereğli'yi almıştı.

²⁹ Gürbudak, a.g.e., s.43

³⁰ Gürbudak, a.g.e., s.43

1.4.6. Selçuklular Devri: 1077 - 1276

Anadolu topraklarını kendine yurt tutan, Türk - İslam Kültürü'nü yayan ve yaşatan İlk Türk Devleti, Anadolu Selçuklu Sultanlığı'dır. Bu nedenle de bugünkü Ereğli'ye ait pek çok şeyin kökeninde onları aramak ve bulmak mümkündür.³¹

Anadolu Selçuklu Sultanlığının Kuruluşu

26 Ağustos 1071 Cuma günü yapılan Malazgirt Meydan Muharebesin, kazanan Alpaslan 1072'de ölmüştü. Babasının yerine geçen oğlu Melikşah 13 yaşında tecrübesiz bir delikanlıydı. Çevresindeki dostlarının da önerileriyle, bütün komutanlarını yerlerinde bıraktı ve değişik ülkelerin fetihleriyle görevlendirdi. Kutulmuşoğlu Süleyman Bey de Doğu Anadolu'yu fethedecekti. Bizans İmparatoru VII. Mihael Dukas'ı yenerek Marmara sahillerine kadar uzanan bu güçlü kumandanı çok beğenmişti. Çıkarttığı bir fermanla, düşmandan alınmış olan bütün arazileri Süleyman Bey'e bırakarak kendine bağlı bir devletin kurulmasına izin verdi ve böylece de Anadolu Selçuklu Devleti kurulmuş oldu.³²

1.4.7. Karamanoğulları Dönemi : 1276 - 1392

Selçuklu - İlhanlı çatışmalarından iyice zayıflamış bulunan ülke durumundan faydalanmasını bilen Karamanoğlu Mehmet Bey, 1276 yılında Konya'yı alarak, Karamanoğullarına başkent yaptı ve Ereğli de bu beyliğe bağlanmış oldu.³³

Ereğli Selçuklular Devleti yıkıldıktan sonra Osmanlı'lara, geçinceye kadar pek az istisna ile Karamanoğullarına bağlı kalmıştır. Mısırlıların, Ertenaoğullarının, İlhanlı denilen İran Moğollarının buraya hakimiyetleri az süreli olmuştur.

³¹ Gürbudak, a.g.e., s.45

³² Gürbudak, a.g.e., s.45

³³ Gürbudak, a.g.e., s.46

1.4.8. Osmanlılar Devri: 1392 - 1920

Ereğli, ilk kez, 1392 yılında Osmanlı topraklarına katılmışsa da, daha sonraki zaman sürecinde Karamanoğulları ile Osmanlılar arasında el değiştirmiş 1457 yılından sonra kesiksiz olarak Osmanlı yönetimine girmiştir.³⁴

Yıldırım Bayezid Dönemi : 1392

Ereğli'nin ilk kez, Osmanlılara geçişi de bu tarihte, Timurtaş Paşa tarafından gerçekleştirilmiştir.³⁵

Ankara Savaşı Ve Karamanoğulları Ereğli'de

28 Temmuz 1402 de Ankara Savaşını kaybeden Yıldırım esir düşmüş ve böylece de kurulmuş bulunan Anadolu Türk Birliği yeniden yıkılmıştı.

Bu dönemde Ereğli'de Karamanoğulları egemenliğine girdi.³⁶

İkinci Murad Dönemi : 1436

II. Murad, 1421 yılında tahta geçtiğinde Ereğli, Karamanoğulları yönetimindeydi. Karamanoğlu İbrahim Beyin, Osmanlı sınırlarını geçmesi üzerine çıkan savaşta Ereğli de, tekrar Osmanlı yönetimine girdi.³⁷ 1436

³⁴ Gürbudak, a.g.e., s.46

³⁵ Gürbudak, a.g.e., s.47

³⁶ Gürbudak, a.g.e., s.47

³⁷ Gürbudak, a.g.e., s.47

Fatih Sultan Mehmed Dönemi : 1467

Karamanoğulları üzerine yapılan ikinci seferde Fatih Sultan Mehmed'den aldığı emir üzerine Pir Ahmed Beyin ardından giden Mahmud Paşa, Taşeli yakınlarında Karamanoğulları ile karşılaştı. Pir Ahmed Bey kuvvetleri kahramanca savaşmışlarsa da, kendilerinden çok daha fazla olan Osmanlı kuvvetleri karşısında yenildi. Ereğli'de 1467 de tekrar Osmanlılar'a geçmiş oldu.

Karamanoğlu Pir Ahmed Bey Ereğli'de :

Taşeli savaşını kaybeden Pir Ahmed Bey, Torosların güney yamaçlarına kaçarak canını kurtarmış ve yeniden toplanarak kaybettiği topraklarını da kurtarma çareleri aramağa başlamıştı. Bunun için, taht yüzünden araları açılan kardeşiyle barışarak yeni bir ordu kurdu. Mahmut Paşa'nın almış olduğu Ereğli'yi de yeniden topraklarına kattı.³⁸

Rum Mehmed Paşa Ereğli'de : 1468

Yeniden güçlenerek, disiplinli bir ordu kuran ve Mahmut Paşa'ya bırakmak zorunda kaldığı topraklarını birer birer almaya başlayan Pir Ahmed Bey'in üzerine, Rum Mehmed Paşa gönderilmişti.

1468 yılında aldığı Larende'den sonra da Ereğli'ye giren Rum Mehmed Paşa zalim ve rüşvete düşkün bir kişiydi. Kenti ve köylerini yaktı yıktı. Büyük bir katliam başladı.

Ereğli'den sonra da, İçel'e vararak Varsaklar üzerine yürümek isteyen Rum Mehmed Paşa, Taşlıderbentte, Varsaklardan Obuz Bey'in baskısına uğrayınca, rüşvetten biriktirdiği hazinenin hepsini ve askerlerinin de bir kısmını kaybetti. Varsaklılar ise:

³⁸ Gürbudak, a.g.e., s.48

"Bu ne mübarek paşa imiş ki, bütün topladığı parayı ayağımıza kadar getirdi, bize teslim etti." diye alay etmişlerdi.³⁹

Zulmü, rüşveti ve mağlubiyeti kendinden önce saraya ulaşan Rum Mehmed Paşa azledildi.

Gedik Ahmet Paşa Ereğli'de : 1475

İshak Paşa'dan kaçarak, Diyarbakır'da Uzun Hasan'ın yanına sığınan Pir Ahmet Bey'in yine Taşucuna döndüğünü ve Venediklerden sağladığı yardımlarla da güçlenerek Osmanlılar üzerine saldıracağını öğrenen Fatih Sultan Mehmed, Gedik Ahmet paşayı 1474 yılında büyük bir kuvvetle sefere çıkardı.

İşte bu sıralarda, Pir Ahmed Bey'in gizli girişimleriyle Ereğli'de başlayan karışıklıkları düzeltmek üzere Karamandan hareket eden Gedik Ahmet Paşa kente, hiç zarar vermeden gerekli asayiş sağlamış ve Ereğli'yi de, bir daha ayrılmaksızın Osmanlı idaresine bağlamıştır.⁴⁰

Dördüncü Sultan Murad Dönemi

Dördüncü Sultan Murad (H. 1032, M. 1623 - H. 1049, M. 1640) H. 1048-M. 1638 yılında Bağdat seferine giderken Ereğli'ye de uğramıştır.

İkinci Mahmud Dönemi

Mısır Valisi Kavalalı Mehmed Ali Paşa isyan ederek Fransızlar tarafından eğitilen ve yardım gören ordusunun başına oğlu İbrahim Paşayı geçirerek 1832 yılında Suriye'ye gönderdi. Suriye'yi aldıktan sonra Adana'yı da alan Mısır askeri büyük bir

³⁹ Gürbudak, a.g.e., s.48

⁴⁰ Gürbudak, a.g.e., s.49

başarıyla Gülek Boğazı üzerinden İç Anadoluya yöneldi. Gülek Boğazı'nı korumakta olan Menemencioğlu Habip Beyin kardeşinin ve onunla birlikte 300 arap süvarinin Mısırlılar tarafına geçmesi üzerine Ereğli'de, Mısırlılar'ın eline geçti. Ve Ereğli'nin hiç bir zarar görmediği bu ordu batı doğrultusunda hareket etti.⁴¹

21 Şubat 1833 yılında, Padişah ile asi Mısır Valisi arasında imza edilen Kütahya Anlaşması imzalandı. Kavalalı Mehmed Ali Paşa'nın Ereğli'den çekilmesi üzerine Ereğli tekrar Karaman eyaletine bağlandı.⁴²

M. 1812'de Ereğli'ye Baskın

İstanbul Başvekâlet arşivinde bulunan bazı mühimme defterlerinden öğrenildiğine göre H. 1218-M. 1803 yılında Sultan Üçüncü Selim zamanında Ereğli'nin mukataa işleri hayli bozulmuştu. Bu iş Bozok (Yozgat) ayanı Abdülcebbar zade Süleyman Bey'e verildi.⁴³

Süleyman Bey'in kendisi tarafından gönderilecek bir voyvoda ile buranın yönetilmesi emrolundu. Bazı Ereğlili'ler Süleyman Bey'in voyvodasını şehre sokmadılar, kaçırdılar.

Başvekâlet arşivinde 218 numarada kayıtlı 23 ramazan 1218 (M.1803) tarihli bir hükümden öğrenildiğine göre Süleyman Bey'in Ereğli'ye voyvodasını sokma emri verilmiştir.

H.1225-M.1810 yılında Rusçuk'un Ruslar'dan geri alınması için Sadrazam Gazi Yusuf Paşa'ya, yardım etmeleri bütün ayana bildirilmişti. Abdül-Cebbar zade Süleyman Bey bu yıllarda çok ihtiyarlamıştı; kendisine kafa tutmaya başlayan Ereğli ayanı üzerine kendisi gidememişti. 1812 yılı ocak ayında kethüdası ile Ereğli'ye asker gönderdi.

⁴¹ Gürbudak, a.g.e., s.55.

⁴² Hilmi Erel,Tarihte ve Coğrafyada Ereğli, Ereğli'de Ocakbaşı, sayı:1, Kasım 1998, s.46.

⁴³ Hasan Nar, Yeni ve Yakın Çağda Ereğli, Ereğli Gazetesi, 18 Kasım 2005, s.2

Ereğli halkı ve ayanı Padişahın emrine karşı direndiler; kethüda zorla girdi ve şehri askerlerine yağmalattı. Süleyman Bey haberi olmadan yapılan bu tecavüzden ve yağmadan üzüntü duydu ve yağmalanan malların sahiplerine geri verilmesi için emir gönderdi. Bu mallar Karaman Valisi Ali Paşa'nın ve birçok şahidin huzurunda sahiplerine geri verildi.⁴⁴

1.5.Coğrafi Durumu

1.5.1. Konum

Ereğli, İç Anadolu yaylasının Konya Ovası ile güneye doğru uzanan ve Toroslarda son bulan, denizden 1054 m yükseklikteki düzlüğe kurulmuş olup ilçe 37-38 kuzey enlemi ile 35,5-34,5 doğu boylamı arasındadır. 2260 km²'lik bir alana sahiptir. Doğusunda Ulukışla, kuzeydoğusunda Bor, kuzeyinde Aksaray, kuzey batısında Karapınar, batısında Ayrancı, güneyinde Halkapınar ve Toros dağları ile İçel ili bulunmaktadır.⁴⁵

1.5.2. Tabii Durumu

Toros dağlarının İç Anadolu'ya bakan eteklerindeki düzlükte kurulan ilçemizin çevresi, dağlar arasına sokulan vadilerin zeminindeki kavak ağaçları ve meyve bahçeleriyle kaplıdır. İlçenin kuzeyi düzlük bir görünüm sağlarken, güney yöresi oldukça engebelidir. Köylerin birçoğu Konya Ovası'nın devamı olan düzlükte, bir bölümü ise Toros dağlarının kuzey eteklerinde kurulmuştur. İlçenin kuzeyinde 3254 metreye ulaşan ve sönmüş bir volkan olan Hasan Dağı yer almakta, kuzey batısında ise Karacadağ bulunmaktadır.⁴⁶

⁴⁴ Konyalı, a.g.e., s.429

⁴⁵ Hilmi Erel, "Tarihte ve Coğrafyada Ereğli", *Ocakbaşı*, S.1, Ereğli 1999, s. 45-46.

⁴⁶ Erel, a.g.m., s. 14.

1.5.3. Akarsuları, Dağları, Baraj ve Gölleri

Ereğli ovasına hayat veren su kaynaklarının hepsi de Toros Dağları çıkışıdır. Kar, yağmur beslemelidir. Su yönünden zengin bir beldedir. XX. yüzyılın ikinci yarısına kadar sadece akarsular ile sulanan arazi, son yıllarda yer altı sularından da büyük boyutlarda faydalanmaktadır. Akarsularının yıllık ve aylık debileri arasında çok büyük farklar vardır. Bugün için Halkapınar ilçesi sınırları içinde kalan İvriz Çayı, hem Ereğli ovasında tarım arazisinin sulanmasında hem de şehir içme suyu olarak kullanılmaktadır. Bu çay üzerinde sulama amaçlı İvriz Barajı bulunmaktadır.⁴⁷

1.5.4. İklimi

Ereğli’de İç Anadolu Bölgesi’ne hakim tipik bir kara iklimi görülmektedir. Yazları sıcak ve kurak, kışları soğuk ve kar yağışlıdır.

Ereğli’ye Ait Bazı Meteorolojik İstatistik.

Yıllık yağış ortalaması	303.6 mm / m ²
Yıllık sıcaklık ortalaması	11.1 c°
Kaydedilen en yüksek sıcaklık ve tarihi	39.8 c°, 24.07.1998 tarihinde.
Kaydedilen en düşük sıcaklık ve tarihi	-27.2 c°, 08.02.1972 tarihinde.
Yıllık ortalama nisbi nem	% 62
Kaydedilen en yük. rüzgar hız ve yönü	Güneydoğudan 37.0 m/sn (133 km/s) Mart
En çok esen rüzgar yönü	Güneydoğu; Ortalama rüzgar hızı : 1.8 m /
Yıllık yağışlı gün sayısı ortalaması	80 gün
Yıllık don olan gün sayısı ortalaması	104 gün
Don olan günlerin başlama tarihi	en erken; 27.09
	en geç; 24.11
	ortalama; 23.10
Don olan günlerin son bulma tarihi	en erken; 25.03
	en geç; 05.05
	ortalama son bulma : 15.04
Yıllık karla örtülü gün sayısı	ortalama 29 gün
Ölçülen en yüksek kar kalınlığı ve tarihi	44 cm 07.02.1992
Yıllık ortalama sisli gün sayısı	12 gün
Yıllık ortalama basınç miktarı	895.9 mb.

⁴⁷ Mustafa Karataş, 2000’e Doğru Ereğli, Konya 1999, s. 34-39.

1.5.5. Bitki Örtüsü

Toros Dağları'nın kuzey eteklerinden çıkan Delimahmutlu ve İvriz Çayları ile yer altı sularının bolluğu ilçemizin yeşil Ereğli adıyla anılmasını sağlamaktadır.

Akarsu kıyılarıda söğüt, kavak ve çeşitli tabii yeşillikler vardır. Ayrıca, ilçemizde meyvecilik hayli gelişmiş durumdadır. Özellikle beyaz kiraz, napolyon kiraz, vişne, elma olmak üzere çeşitli meyve ağaçları yetiştirilmektedir.

Orman İşletme Genel Şefliği'nce ağaçlandırma faaliyetleri artarak devam etmektedir. Bu çalışmalar sonucu 49484.5 ha. alan, karaçam, ardıç ve meşe ile ağaçlandırılmıştır.

Dağlık bölgelerde az çok çalılık ve orman örtüleri görülmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

II. SOSYAL YAPI

2.1. Nüfus

Temettuat defterlerinden, ait olduğu yerleşim biriminin nüfusuna ilişkin bilgi edinmek mümkündür. Fakat temettuat defterleri nüfusun tamamını değil, belli bir kısmını vermektedir. Temettuat defterlerinden nüfusla ilgili kesin sonuçlara ulaşamamakla birlikte, bu defterlerden bir takım çıkarımlar yapılarak nüfusla ilgili bir sonuca varılabilir. Bu çıkarımlar, defterlerde bulunan hane sayılarının belli bir katsayı ile (5) çarpılarak elde edilebilir.

Hicri 1285 miladi 1868 yılı Konya Vilayeti Salnamesindeki Nüfusu incelediğimizde aşağıdaki tablo karşımıza çıkmaktadır.

Ereğli Kazası Kâim-makâmılgı:

Yer ve Köyler	Nüfûs:	Yerler ve Köyler Sayısı
	İslâm ve Hristiyan	
Ereğli Kazası	9139	43
Karapınar Nahiyesi	6824	29
Divele Nahiyesi	2412	11
Yekûn	18 375	83

Yukarıdaki tablo incelendiğinde 1868 yılında İslam ve Hristiyan nüfusun Ereğli Kazasında 9 bin 139 kişi olduğu ve 43 yerleşim biriminde ikamet ettikleri görülür. Karapınar Nahiyesinde 6 bin 824 kişi 29 yerleşim biriminde, Divele Nahiyesinde 2 bin 412 kişi 11 yerleşim biriminde ikamet etmektedir. Ereğli Kazasının

toplam nüfusu dikkate alındığında 18 bin 375 kişi 83 yerleşim biriminde ikamet ettiği görülür.⁴⁸

Temettuat defterleri genel bir ifade ile faal erkek nüfusu vermektedir. Temel amacı da vergi yükümlülüklerini ve bu kişilerden tahsil edilecek vergi yükünü belirlemektir.

Ereğli temettuat defterlerinde, merkeze bağlı mahalle ve karyelerin hane sayıları ayrıntılı olarak yazılmıştır. Yazılış sırasına göre yerleşim birimlerinin hane sayıları, tahmini nüfusu Tablo 1’de belirtilmiştir.⁴⁹

Nüfusun yerleşim birimlerine göre dağılımı itibariyle en fazla olduğu ilk beş yerleşim birimi; Senandi karyesi (260 kişi), Cahı karyesi (255 kişi), Orta karye-i mezbur (245 Kişi), Tonat karyesi (230 kişi), Canlar karyesi (225 kişi)’dir.

Nüfusun yerleşim birimlerine göre dağılımı itibariyle en seyrek olduğu ilk beş yerleşim birimi; Alagözli karyesi (25 kişi), Tat karyesi (30 kişi), Pasdı Kaya karyesi (30 Kişi), Dedeli karyesi (35 kişi), Deli Mahmudlu karyesi 40 kişi)’dir.

Toplam 1696 haneden meydana gelen Ereğli kazasının nüfusa, her hanede ortalama beş kişinin yaşadığı varsayılırsa, H/1260-61 (M/1 844-1845) tarihinde aşağı yukarı 8480 olarak ortaya çıkar. Bu rakamlar kesin olmayan ortalama bir sonuçtur.

2.2. Ticaret Mekanları

Kervansaraylar Ve Hanlar :

Avrupa'dan Asya'ya ve Asya'dan Avrupa'ya can ve mal taşıyan kervanlardan pek çoğunun konakladığı bir merkez olan Ereğli, gelişmiş bir konaklama yerlerine sahipti.⁵⁰

⁴⁸ H.1285 – M.1868 tarihli Konya Vilayet Salnamesi, Sayı:1

⁴⁹ Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Varidat Temettuat Defteri, 1840.

Ereğli’de Bulunan Kervansaray ve Hanlar :

- 1) Rüstem Paşa Kervansarayı
- 2) Çukur Han
- 3) Ağalar Hanı
- 4) Hacıbenderli Hanı
- 5) Delimustafa Hanı
- 6) Mitatefendi Hanı
- 7) Şuayıp Efendi Hanı
- 8) Tahsin Efendi Hanı
- 9) Cemil Efendi Hanı
- 10) Hacıaziz Efendi Hanı

2.3. Ereğli Kazasının Toprak İdaresi ve Toprak Tasarruf Şekilleri

2.3.1. Ereğli Kazasının Toprak İdaresi :

Osmanlı devletinde mevcut arazi mîrî, mülk ve vakıftır. Mîrî toprağın rakabesi devlete aittir. Tasarrufu ise devlete ve şahıslara ait olabilir. Mülk toprakların rakabesi şahıslara aittir. Tasarrufu ise bazen şahıslara ve bazen de devlete ait olabilir. Vakıf arazide toprağın tasarrufu ve gelirlerinden faydalanma vakf edildiği maksada aitti. Rakabesi ise kimsenin değildi. Miri topraklardan timar, zeamet ve has gibi gelirlerine göre ünitelere bölünenlerde rakabe devletin, tasarruf ise devlet tarafından tercih edilen kimsenindir. Bunlar belirli vazife ve mükellefiyetler karşılığında toprağın bazen şer'i,

⁵⁰ Gürbudak, a.g.e., s.190

bazen de hem şer'i ve hem de örfî vergilerini tasarruf ederler.⁵¹ 16. asırda, devletin geniş fetih seferleri neticesi askere olan ihtiyacı, timarlı sipahi sayısında artışa sebebiyet vermiş, böylece asrın sonlarına kadar mîrî arazi fazlalaşmış, askerî sınıfa daha ziyade, toprak tahsis edilmişti.⁵²

Ereğli kazasında toprakların ekseriyeti mîrî arazi statüsündedir. Timarlara ayrılmıştır. Kaza'da toprak tasarruf şekillerinde ikinci sıradavakıf toprakları gelir. Vakıf topraklarında en önemlisi Medine-i Münevvere vakfına ait topraklardır. Bir kısım vakıf arazisinin geliri de Ereğli kazasındaki çeşitli vakıf çiftlik ve mezralara rastlamaktayız.

2.3.2. Toprak Tasarruf Şekilleri (Has,Zeamet, Timar)

Rakabesi devlete ait olan miri arazinin kendi içinde has, zeamet ve timar gibi gelirlerine göre ünitelere ayrılır. Gelirleri :

a - Senelik en fazla 19.999 akça olanlara timar.

b - Senelik en fazla 20.000 akçadan fazla, 100.000 akçadan az, yani 99.999 olanlara zeamet.

c - Senelik 100.000 akça ve daha fazla olanlara da has denir.

Bunlardan geliri devlete ait olanlara havass-ı hümayun, geliri şahıslara ait olanlar ise o şahıslara göre sancak beyi hassı, beylerbeyi hassı veya vüzere hassı diye anılır

Tahrir defterlerinden elde edilen bilgilere göre Ereğli kazasında bulunan haslar 1520 tarihinde padişaha aittir.

Ereğli kazasının 1502 tarihli Tahrir defterine göre şehzade hassına ait vergi hasılı 49648 akça; zeamet ve timara ait vergi hasılı 129.947 akça olmak üzere toplam

⁵¹ Mithat Sertoğlu, Osmanlı İmparatorluğu devrinde toprak dirliklerinin çeşitli şekilleri, VI TTK 20-26 Ekim 1961, Kongreye Sunulan Bildiriler, Ankara, 1967, s.281-282

⁵² Halil İnalcık, The Otoman Empire, The classical Age 1300-1600, London, 1973, S.110-111'den naklen Şenol Çelik, Ereğli Kazası Tezi, İstanbul, 1990, s.77

179.415 akçadır. Bu yekûnun 14-617 akçalık kısmı Levlek kalesi müstahfızlarının tımarına tahsis edilmiştir. Mirî arazi üzerinde has, zeamet ve timar gibi ünitelere ayrılan bu vergi hâsılı 1502’de Kaza vergi hasılının %57.4 ünü teşkil eder.

1502 tarihinde Ereğli kazası padişah hassı Amid, Eyne mescid, Güne, Darşan gibi köylerde bulunan 7 cemaat vergi hâsılı olup toplam 969 akçadır. Aynı tarihte Ereğli kazasının zeamet ve timar gelirleri 48 398 akçası şehirden olmak üzere, 18 cemaat, 90 köy, 18 mezraa, 6 kıta zemin, 4 çiftlik, 6 yaylak 1 değirmenden müteşekkil olup toplam 309)169 akçadır. Bu toplama 108040 akçalık Mundos Kalesi müstâhfız timarı dahil değildir. Bunun kaza vergi hasılı içindeki nisbeti %80,7 olduğu dikkate alınırsa 1502'den 1520 tarihine 18 senede has, zeamet ve timara ayrılan vergi hasılinda önemli bir artışın olduğu söylenebilir.⁵³

⁵³ Şenol Çelik, “Ereğli Kazası” Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi SBE, 1990, s.78

Tablo 1
Ereğli Kazası Yerleşim Birimlerinde Bulunan Hane Sayıları ve Tahmini Nüfusu (1840)

Sıra	Yerleşim Birimi Adı	Hane sayısı	Tahmini Nüfus	Sıra	Yerleşim Birimi Adı	Hane sayısı	Tahmini Nüfus
1	Zanapa Hacı Ömer	40	200	35	Kaçan	14	70
2	Orta karye-i mezbur	49	245	36	Karaviran	10	50
3	Curmik	26	130	37	Camiikebir	10	50
4	Mısri	37	185	38	Ali Çavuş	17	85
5	Sallı	30	150	39	Kısarı	14	70
6	Uyur	42	210	40	Tat	6	30
7	Turlaz	44	220	41	Abdul Halife	19	95
8	Tonat	46	230	42	Hacı Musa	21	105
9	Begas	37	185	43	Davutpaşa	18	90
10	Derekebir	22	110	44	Hacı Mustafa	25	125
11	Balçık Ağaç	16	80	45	Boyacı Ali	31	155
12	Sayırca	19	95	46	Cahı	51	255
13	Pınarbaşı	44	220	47	Kırça bağ	15	75
14	Kaya	33	165	48	Hacı Yusuf	12	60
15	Çakır	24	120	49	Pir Ömer	38	190
16	Kozdamı	13	65	50	Hafız	18	90
17	Ternik	28	140	51	Kasım oğlu	15	75
18	Kara Pusaklı	23	115	52	Hızırlı	38	190
19	Kösre	27	135	53	canlar	45	225
20	Seydi Fakılı	8	40	54	Talmaz	30	150
21	Borne	16	80	55	Kara Gedik	19	95
22	Der kari Eski hisar	16	80	56	Viranei kebir	36	180
23	Çakallar	21	105	57	Üçgöz	36	180
24	Dedeli	7	35	58	Bayak	22	110
25	Osman köseli	8	40	59	Fethi	17	85
26	Deli Mahmudlu	8	40	60	Hacı Mashar	25	125
27	Pasdı Kaya	6	30	61	Çavuşlu	10	50
28	Senandi	52	260	62	Gazgancı	30	150
29	Körli	18	90	63	Bağdadi	10	50
30	Çat	27	135	64	Gümüşbahçe	16	80
31	Karacadağ İkizli Karyesi	20	100	65	Alagözli	5	25
32	Karacadağ Aşıklar Karyesi	29	145	66	Bekri İsmail	24	120
33	Kızılgöğü	13	65	67	Reaya	64	320
34	Güllüviran karyesi	41	205	68	Türkmen	45	225
Genel Toplam						1.696	8480

Kaynak: Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Varidat Temettuat Defteri, 1840.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. EKONOMİ

3.1. İktisadi Kaynaklar

3.1.1. Ziraat

Ereğli Temettuat defterlerine göre kaza genelinde bulunan yerleşim birimleri ile ilgili zirai faaliyetleri açıklayıcı bilgiler Tablo 2A ve Tablo 2B’de gösterilmiştir:⁵⁴ “Zanapa Hacı Ömer karyesi Karii Mezbur Teke Sancağından İbrahim Bey tevliyeti olduğu salariyesindeki dahi eşkinci tımarı, Turlaz karyesi Karii mezburun aşarı Harameyn vakfı ve salariyesi dahi sülüsü şeyh Şahabettin ve rub'u dahi hazır olduğu, Tonat karyesi Karii mezburun aşarı harameyni muhteremeyn ve salariyesi dahi tımar idüğü, Begas karyesi Harameyn vakfı aşarı salariyesi dahi idüğü, Derekebir karyesi Karii mezburun aşarı Harameyn vakfı ve salariyesi dahi Teke Hası, Balçık Ağaç karyesi Karii mezburun aşarı Harameyn Vakfı olduğu, Sayırca karyesi Karii mezburun aşarı Harameyn Vakfı ve salariyesi dahi teke hası, Pınarbaşı karyesi Karii mezburun dahili sınırı olan arazileri Harameyn olub sair eşkinciyan ve has perakende ve bir miktarı dahi diğer vakıf arazileri ziraat eyledikleri, Ternik karyesi Karyei mezburun aşarı Eşkinci tımarı olduğu, Kara Pusaklı karyesi Eşkinci Tımarı olduğu, Köşre karyesi Karyei mezburun aşarı teke hassı olduğu, Seydi Fakılı karyesi Karyei mezburun aşarı Harameyn vakfı olduğu, Borne karyesi Karyei mezburun aşarı has idüğü, Der karii Eski hisar karyesi Karyei mezburun aşarı Tekaüt tımarı olduğu, Çakallar karyesi Karii

⁵⁴ Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Varidat Temettuat Defteri, 1840.

mezburun aşarı Zahiye tımarı olduğu, Dedeli karyesi Karii mezburun aşarı Zahiye tımarı olduğu, Osman köseli karyesi Karii mezburun aşarı şeriyesi Eşkinci tımarı olduğu bu mahalle kayıt olundu., Deli Mahmudlu karyesi Eşkinci Tımarı olduğu, Pasdı Kaya karyesi Karii mezburun aşarı Eşkinci tımarı olduğu, Senandi karyesi Tekaut tımarı olduğu, Körli karyesi Zahiye tımarı olduğu, Çat karyesi Teke Hassı Olduğu, Karacadağ İkizli Karyesi karyesi Eşkinci tımarı olduğu, Karacadağı Aşıklar Karyesi karyesi Karii mezbur aşarı tevkif olduğu, Kızılgöğü karyesi Eşkinci tımarı olduğu, Güllüviran karyesi karyesi Eşkinci tımarı olduğu, Karaviran karyesi Karii mezbur karaviran toprağında dahi karapınar ahalilerinden ve diğer korcioğlu Halil ve Hacı Abdullah ve Molla Ömer kullarının iştiraken mutasarrıf oldukları cehrilik karii mezbur mutasarrıfı tımarı bağcı Selim Efendi” yönündeki açıklamalar yerleşim birimi hakkında bize fikir vermektedir.⁵⁵

3.1.2. Toprak Kullanımı İtibariyle Dağılımı

Ereğli Temettuat defterlerine göre kaza genelinde bulunan toplam toprak miktarı ve bu toprakların ne şekilde kullanıldığına dair veriler Tablo 3’te gösterilmiştir.

Ereğli Kazası’nın yerleşim yerlerinde kayıt altına alınan H.1256 / M.1840 Tarihli temettuat defterinden elde edilen verilere göre; genel olarak bu bölgede tarımsal faaliyetlerin yağunluk kazandığı görülmektedir. Tarımsal faaliyetlerin en önemlisi olan toprağın dağılımına baktığımızda bölgede büyük çoğunluğu tarla olarak kullanılmakla birlikte bağ ve bağçelerinde bölge ekonomisine katkı sağladığı yadsınamaz bir gerçektir. Ayrıca Ereğli kazasında cehri⁵⁶ denilen bitki yetiştiriciliği de azımsanamayacak kadar denilebilir.

Kazada kaydedilen toprak miktarı toplamı 31.356 dönümdür. Kayıtlardan, ekili ve nadasa bırakılan toprak miktarını ve bunların karye, mahalle ve hane başına

⁵⁵ Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Varidat Temettuat Defteri, 1840.

⁵⁶ Cehri, Rhamnaceae (cehrigiller) familyasından Rhamnus cinsini oluşturan küçük çalılara denir. Herdem yeşil veya yaprak döken küçük çalılardır. Dallar diken uçludur. Yapraklar karşılıklı dizili, basit, düzgün veya dişlidir. Çiçekler küçük olup 4-5 parçalıdır. Meyve, etli küçük ve suludur.(Cehri Bitkisi Tanımı, <http://tr.wikipedia.org/wiki/Cehri>, 10 Haziran 2007)

oranlarına bakıldığında; bu toprakların 8.422 dönümü yani % 26,86 sı mezru yani ekili toprakları, 10.443 dönümü yani % 33,30'i hai yani nadasa bırakılan toprakları oluşturmaktadır. Yerleşim birimi başına düşen toplam toprak miktarı 454,43 dönümdür. Vergi hanesi başına düşen toplam toprak miktarı 18,49 dönümdür. Ekili alanda yerleşim birimi başına düşen toprak miktarı 122,07 dönüm, hane başına 4,97 dönümdür. Nadasa bırakılmış alanlarda yerleşim birimi başına düşen toplam toprak miktarı 151,35 dönüm, hane başına 6.16 dönümdür.⁵⁷

3.1.3. Zirai Ürünleri Ölçmede Kullanılan Ölçü Birimleri

Kıyye (okka), dörtyüz dirhemden oluşan bir ağırlık ölçüsüdür. Kıyye-i Âşârî (kilo), bin gramdan oluşan ağırlık ölçüsüdür. Kıyye-i Atika (eski okka), eskiden dört yüz dirhem olan bir ağırlık ölçüsü birimidir. 1282 gramı karşılamaktadır. Kıyye-i Cedide (yeni okka), bin gramdan oluşan ağırlık ölçüsüdür. Okkanın % 78'ine denk gelmektedir. Kutu, hububat ölçmekte kullanılan ölçek adıdır. Bir kutu 2.5 okka (3.21 kilo) Sekiz kutu bir kile teşkil ederdi.

3.2.1. Hayvancılık

Tarımın hakim olduğu sanayi öncesi ekonomilerde bir çeşit birikmiş servet niteliği taşıyan hayvancılık , gelir kaynaklarının dağılımında gördüğümüz gibi Ereğli kazasına bağlı mahalle ve karyelerde önemli bir geçim kaynağıdır. Toplam hasıla içerisinde payı da oldukça önemlidir. Ereğli'de hayvancılık aile ihtiyaçlarının karşılamaya yönelik bir yapı sergilerken, diğer taraftan taşımacılıkta ve tarla sürümünde kullanılmak üzere bulundurulmaktadır. Karye ve mahallelerde taşıma aracı olarak at, eşek, beygir beslenmektedir.

Temettuat defterlerindeki veriler içerisinde, kazada yetiştirilen hayvanlar ve bu hayvanlardan elde edilen gelirler de bulunmaktadır. Gayr-i menkullerden sonra

⁵⁷ Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Varidat Temettuat Defteri, 1840.

hayvanlarla ilgili veriler yazılmıştır. Böylece bir karye ve mahallede en çok hangi hayvanların beslenip yetiştirildiği ve bunlardan ne ölçüde kazanç sağlanıldığının tespiti mümkün olmaktadır.

3.2.2. Hayvan Türleri ve Sayısı

Hayvan türleri, büyükbaş, küçükbaş, yük taşıma hayvanı ve arı kovanı olarak dört kategoride incelenmiştir. Büyükbaş hayvanlar; toprağın sürülmesinde yararlanılan koşum hayvanları ile etinden ve sütünden faydalanılanlardır. Tablo 4’de ayrıntılı tasnifi görüleceği üzere, 3.621 adet büyükbaş hayvan bulunmaktadır. Küçükbaş hayvanlar ise 8.471 adet olduğu görülmektedir. Yük taşıma hayvanı 3.073 adet ve Arı kovanı 49 adet olduğu görülmektedir. Genel toplamda ise 15.214 adet hayvanın bulunduğu tespit edilmiştir.⁵⁸

Büyükbaş hayvanların yerleşim birimlerine göre dağılımı itibariyle en fazla olduğu ilk beş yerleşim birimi; Karacadağ Aşıklar Karyesi (418 adet), Güllüviran Karyesi (315 adet), Türkmen karyesi (224 adet), Çat karyesi (139 adet), Orta Karye-i mezbur (102,5 adet)’dur.

Küçükbaş hayvanların yerleşim birimlerine göre dağılımı itibariyle en fazla olduğu ilk beş yerleşim birimi; Güllüviran Karyesi (1.287 adet), Karacadağ Aşıklar Karyesi (1.159 adet), Tonat karyesi (730 adet), Çat karyesi (483 adet), Orta karye-i mezbur (412 adet)’dur.

Yük Taşıma hayvanlarının yerleşim birimlerine göre dağılımı itibariyle en fazla olduğu ilk beş yerleşim birimi; Sayırca (187 adet), Güllüviran karyesi (178 adet), Karacadağ Aşıklar Karyesi (178 adet), Tonat karyesi (102 adet), Kaçan karyesi (93 adet)’dir.

⁵⁸ Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Varidat Temettuat Defteri, 1840.

Arı kovanları yerleşim birimlerine göre dağılımı itibariyle; Gazgancı karyesi (20 adet), Deli Mahmudlu karyesi (13 adet), Bayak karyesi(6 adet), Çat karyesi (3 adet), Uyur karyesi (3 adet), Orta karye-i mezbur (2 adet), Kasım oğlu karyesi (2 adet)'dir.

Hayvan dağılımının toplamdaki oranı: %24 Büyükbaş, %56 Küçükbaş hayvan, %24 Büyükbaş hayvan ve %20 Yük Taşıma hayvanı'dır.(Grafik 1).

3.2.3. Hayvan Tür ve Kıymetleri

1840 Yılına ait Temettuat defterine göre hayvan türlerini tasnif edildiğinde 136 çeşit hayvan türü bulunduğu tespit edilmiştir.⁵⁹ Tablo 5'de görüleceği gibi hayvan türleri şunlardır: Arvame Deve, Asiyab, Avdane Deve, Avdane Koca Deve, Avdane ma köşk Deve, Bargir, Bargir Kısarak, Bargir Koca, Bargir ma Tay, Bargir Nısf, Bargir Nısfu ma Tay, Boduk, Boduk Camış, Boz Deve, Camış, Camış Çift, Camış Düğe, Camış İneği, Camış koca çift, Camış ma Düve, Camış ma Tana, Camış ma Tana çift, Camış, Öküz, Camuş diri, Celeb Deve, Çebiç, Çift Deve, Çift Öküz, Dana akça, Daş Kısarak, Defa Camış, Defa Keçi, Deve, Deve toli, Diğer Keçi, Düğe İnek, Düğe ma Merkeb, Düve, Düve Camış, Edvane Deve, Edvane Deve Celeb, Esbab, Eşter, Eşteryüz, Eşteryüz Koca, Etlik Devesi, Ganem, Havidi Deve, Havidi Zuyuf Deve, Havidi Taylak Deve, İnek, İnek Camış, İnek Düve, İnek ma Düve, İnek ma Tana, İnek ma Tana nısf, İnek ma Tay, İnek Tana, Keçi, Keçi Çebiç, Keçi Kovanı, Keçi Koyun, Keçi ma Çebiç, Keçi ma Tana, Keçi Toklu, Keçi ve Ganem, Kısır Ak Koyun, Kısır Ganem, Kısır İnek, Kısır Keçi, Kısır Keçi Nısf, Kısır Koyun, Kısır koyun keçi, Kısır koyun toklu, Kısarak, Kısarak Koca, Kısarak Kolat, Kısarak Kuvvetli, Kısarak ma kolat, Kısarak ma Koyun, Kısarak ma Tay, Kısarak Tay, Koca Camış, Koca Camış Çift, Koca İnek, Koca Öküz, Koca Öküz Çift, Koki Devesi, Kovan ,Koyun ,Koyun ve Keçi, Köşek, Köşsek Deve, Kuvvetli Kısarak, Lökü Devesi, Merkeb, Merkeb Koca, Merkeb ma Sıpa, Merkeb ma Tana, Merkep ma Netice, Nısf Bargir, Nısf Camış, Nısf hane Avdane Deve, Nısf İnek, Nısf Kısarak, Nısf Kısarak Koca, Oğlak, Öküz, Öküz Çift, Öküz Evsat, Öküz Evsat Çift, Öküz ma Tana, Öküz Tana, Sağmal Camış, Sağmal İnek, Sağmal İnek Camış, Sağmal Keçi,

⁵⁹ Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Varidat Temettuat Defteri, 1840.

Sağmal Koyun, Tana, Tana Akça, Tana Toslak, Tana Tosun, Tay, Tay Nısf, Toklu, Toklu Adet, Toklu anası, Tolu Çebiç, Toslak, Toslak Çift, Tosun, Tosun Düve, Toy Hadım Deve, Tuğlı Köşk, Zenbur, Zuyuf Deve.

Hayvanların kıymetleri incelendiğinde en değerli ilk beş hayvan türü sırasıyla; Avdane Koca Deve (1.430 kuruş), Asiyab (960 kuruş), Havidı Zuyuf Deve (950 kuruş), Edvane Deve Celeb (900 kuruş), Toy Hadım Deve (850 kuruş) olduğu görülmektedir. Değeri en düşük olan ilk beş hayvan türü ise; Oğlak (8 kuruş) Tolu Çebiç (10kuruş), Zenbur (10,79 kuruş), Çebiç (12,06 kuruş), Toklu (15 kuruş) olduğu görülmektedir. Hayvanların kıymetlerinde farklılıklar bulunmaktadır. Bu farklılıkların nedeni, hayvanların yaşları, besili veya besisiz oluşu, bölgesel gibi faktörlerdir. Hayvanların kıymetlerindeki farklılıklara rağmen her hayvanın aşağı yukarı sabit bir değeri bulunmaktadır. Genel Toplamda ise; 1.539 adet hayvan miktarının kıymeti 262.019 kuruştur.

3.3.İktisadi Kaynakların Değerlendirmesi

3.3.1. Toprak Dağılımı

Çalışmamıza konu olan bölgedeki toprak dağılımının ayrıntılı verileri Tablo 6'da görülmektedir.⁶⁰ Toprak, kırsal ekonomilerde serveti oluşturan en önemli unsurdur. 1696 hane üzerinde yapılan çalışmada bu hanelerin sahip oldukları toprak miktarları dilimlere itibariyle incelenerek toprak dağılımının nasıl olduğu saptanmıştır. Buna göre; toprak sahibi olmayan en çok haneye sahip beş yerleşim birimi şu şekilde sıralabilir: Türkmen karyesi (26 hane), Çat karyesi (21 hane), Cahı karyesi (11 hane), Hızırlı karyesi (7 hane), Kısarı karyesi (6 hane)'dir.

1 ile 25 dönüm arası toprak sahibi olan haneler kategorisinde en çok hane sahibi ilk beş yerleşim birimi şöyledir: Senandi karyesi (51 hane) ile toplam 297,75 dönüm, Tonat karyesi (42 hane) ile toplam 467,25 dönüm, Uyur karyesi (42 hane) ile

⁶⁰ Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Varidat Temettuat Defteri, 1840.

toplam 284,5 dönüm, Canlar karyesi (37 hane) ile toplam 312,5 dönüm, Orta karye-i mezbur karyesi (36 hane) ile toplam 255,5 dönüm'dür.

1 ile 25 dönüm arası toprak sahibi olan haneler kategorisinde en az hane sahibi ilk beş yerleşim birimi şöyledir: Karaviran karyesi (1 hane) ile toplam 25 dönüm, Kaçan karyesi (1 hane) ile toplam 10 dönüm, Alagözli karyesi (3 hane) ile toplam 20 dönüm, Kısarı karyesi (3 hane) ile toplam 29 dönüm, Tat karyesi (3 hane) ile toplam 23,5 dönüm'dür.

26 ile 50 dönüm arası toprak sahibi olan haneler kategorisinde en çok hane sahibi ilk beş yerleşim birimi şöyledir: Karacadağ Aşıklar Karyesi karyesi (11 hane) ile toplam 412 dönüm, Kaçan karyesi (11 hane) ile toplam 419 dönüm, Karacadağ İkizli Karyesi karyesi (10 hane) ile toplam 367 dönüm, Türkmen karyesi (8 hane) ile toplam 318 dönüm, Üçgöz karyesi (7 hane) ile toplam 274,5 dönüm'dür.

26 ile 50 dönüm arası toprak sahibi olan haneler kategorisinde en az hane sahibi ilk beş yerleşim birimi şöyledir: Tat karyesi (1 hane) ile toplam 27 dönüm, Bağdadi karyesi (1 hane) ile toplam 40 dönüm, Kırça bağ karyesi (1 hane) ile toplam 31,5 dönüm, Ali Çavuş karyesi (1 hane) ile toplam 41 dönüm, Hafız karyesi (1 hane) ile toplam 33,5 dönüm'dür.

51 ile 75 dönüm arası toprak sahibi olan haneler kategorisinde en çok hane sahibi ilk beş yerleşim birimi şöyledir: Güllüviran karyesi karyesi (16 hane) ile toplam 1029 dönüm, Üçgöz karyesi (5 hane) ile toplam 284 dönüm, Karacadağ Aşıklar Karyesi karyesi (3 hane) ile toplam 180 dönüm, Boyacı Ali karyesi (3 hane) ile toplam 208 dönüm, Karaviran karyesi (3 hane) ile toplam 172 dönüm'dür.

75 ile 100 dönüm arası toprak sahibi olan haneler kategorisinde en çok hane sahibi ilk beş yerleşim birimi şöyledir: Güllüviran karyesi karyesi (9 hane) ile toplam 823 dönüm, Reaya karyesi (3 hane) ile toplam 242 dönüm, Boyacı Ali karyesi (2 hane) ile toplam 154,5 dönüm, Karacadağ İkizli Karyesi karyesi (2 hane) ile toplam 184,5 dönüm, Talmaz karyesi (2 hane) ile toplam 175 dönüm'dür.

101 dönüm üstü toprak sahibi olan haneler kategorisinde en çok hane sahibi ilk beş yerleşim birimi şöyledir: Pınarbaşı karyesi (32 hane) ile toplam 9437 dönüm, Güllüviran karyesi karyesi (4 hane) ile toplam 576 dönüm, Hacı Yusuf karyesi (3 hane) ile toplam 794,5 dönüm, Boyacı Ali karyesi (2 hane) ile toplam 488,5 dönüm, Üçgöz karyesi (2 hane) ile toplam 284,5 dönüm'dür.

Ereğli Kazası Temettuat defterine göre en çok toprağa sahibi ilk beş yerleşim birimi şöyledir: Kaçan karyesi 9789 dönüm, Sallı karyesi 2789 dönüm, Pınarbaşı karyesi 1189 dönüm, Hacı Yusuf karyesi 1154 dönüm, Senandi karyesi 990 dönüm'dür.

Ereğli Kazası Temettuat defterine göre en az toprağa sahibi ilk beş yerleşim birimi şöyledir: Kaya karyesi 33,25 dönüm, Canlar karyesi 34,5 dönüm, Türkmen karyesi 39 dönüm, Bayak karyesi 40,75 dönüm, Hacı Mustafa karyesi 45,25 dönüm'dür.⁶¹

3.3.2. Servet Dağılımı

Çalışmamıza konu olan yerleşim birimlerinde bulunan hanelerin sahip oldukları servet dağılımını tespit edebilmek amacıyla servetler dilimler halinde tasnif edilmiştir. Toplam servetin dilimler halinde tasnifi Tablo 7'de gösterilmiştir.⁶²

Ereğli Kazası Temettuat defterine göre 0 ile 1000 kuruş arası servet diliminde en fazla servete sahip ilk beş yerleşim birimi şöyledir: Reaya karyesi (40 hane) 18080 kuruş servete sahip, Cahı karyesi (34 hane) 14730 kuruş servete sahipPir Ömer karyesi (25 hane) 14449 kuruş servete sahip, Canlar karyesi (25 hane) 13350 kuruş servete sahip, Zana Hacı Ömer karyesi (24 hane) 15072 kuruş servete sahiptir.

0 ile 1000 kuruş arası servet diliminde en az servete sahip ilk beş yerleşim birimi şöyledir: Güllüviran karyesi karyesi (1 hane) 610 kuruş servete sahip, Osman köseli karyesi (1 hane) 965 kuruş servete sahip, Dedeli karyesi (1 hane) 590 kuruş servete sahip, Alagözli karyesi (2 hane) 1285 kuruş servete sahip K.Aşıklar Karyesi karyesi (2 hane) 1616 kuruş servete sahiptir.

⁶¹ Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Varidat Temettuat Defteri, 1840.

⁶² Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Varidat Temettuat Defteri, 1840.

1000 ile 2000 kuruş arası servet diliminde en fazla servete sahip ilk beş yerleşim birimi şöyledir: Güllüviran karyesi karyesi (23 hane) 35884 kuruş servete sahip, Senandi karyesi (22 hane) 31430 kuruş servete sahip, Uyur karyesi (18 hane) 24385 kuruş servete sahip, Pınarbaşı karyesi (18 hane) 25197 kuruş servete sahip, Mısri karyesi (16 hane) 21205 kuruş servete sahiptir.

1000 ile 2000 kuruş arası servet diliminde en az servete sahip ilk beş yerleşim birimi şöyledir: Pasdı Kaya karyesi (1 hane) 1835 kuruş servete sahip, Kırça bağ karyesi (1 hane) 1155 kuruş servete sahip, Alagözli karyesi (2 hane) 3370 kuruş servete sahip, Tat karyesi (2 hane) 2545 kuruş servete sahip, Çavuşlu karyesi (2 hane) 2510 kuruş servete sahiptir

2000 ile 3000 kuruş arası servet diliminde en fazla servete sahip ilk beş yerleşim birimi şöyledir: Türkmen karyesi (13 hane) 32085 kuruş servete sahip, Güllüviran karyesi karyesi (12 hane) 28237 kuruş servete sahip, K.Aşıklar Karyesi karyesi (10 hane) 25544 kuruş servete sahip, Tonat karyesi (8 hane) 18695 kuruş servete sahip, Reaya karyesi (8 hane) 19520 kuruş servete sahiptir.

2000 ile 3000 kuruş arası servet diliminde en az servete sahip ilk beş yerleşim birimi şöyledir: Pasdı Kaya karyesi (hane) kuruş servete sahip, Tat karyesi (hane) kuruş servete sahip, Çavuşlu karyesi (hane) kuruş servete sahip, Deli Mahmudlu karyesi (hane) kuruş servete sahip, Seydi Fakılı karyesi (hane) kuruş servete sahiptir.

3000 ile 4000 kuruş arası servet diliminde en fazla servete sahip ilk beş yerleşim birimi şöyledir: Tonat karyesi (6 hane) 20902 kuruş servete sahip, Güllüviran karyesi karyesi (4 hane) 14085 kuruş servete sahip, Turlaz karyesi (4 hane) 12785 kuruş servete sahip, Türkmen karyesi (3 hane) 11240 kuruş servete sahip, Reaya karyesi (3 hane) 9650 kuruş servete sahiptir.

3000 ile 4000 kuruş arası servet diliminde en az servete sahip ilk beş yerleşim birimi şöyledir: Kara Gedik karyesi (1 hane) 3120 kuruş servete sahip, Hacı Yusuf karyesi (1 hane) 3190 kuruş servete sahip, Gümüşbahçe karyesi (1 hane) 3230 kuruş servete sahip, Kaya karyesi (1 hane) 3305 kuruş servete sahip, Ali Çavuş karyesi (1 hane) 3390 kuruş servete sahiptir.

4000 kuruş üzeri servet diliminde en fazla servete sahip ilk beş yerleşim birimi şöyledir: Reaya karyesi (6 hane) 47990 kuruş servete sahip, K.Aşıklar Karyesi karyesi (5 hane) 23751 kuruş servete sahip, Boyacı Ali karyesi (4 hane) 57140 kuruş servete sahip, Hızırlı karyesi (4 hane) 29060 kuruş servete sahip, Üçgöz karyesi (4 hane) 19584 kuruş servete sahiptir.

4000 kuruş üzeri servet diliminde en az servete sahip ilk beş yerleşim birimi şöyledir: Senandi karyesi (1 hane) 4025 kuruş servete sahip, Pir Ömer karyesi (1 hane) 4140 kuruş servete sahip, Güllüviran karyesi karyesi (1 hane) 4220 kuruş servete sahip, Kaçan karyesi (1 hane) 4364 kuruş servete sahip, Orta karye-i mezbur karyesi (1 hane) 4540 kuruş servete sahiptir.

3.3.2.1. Hane Başına Düşen Ortalama Servet

1840 Yılına ait Temettuat defterine göre hane başı ortalama servet tasnif edildiğinde (Tablo 8) en fazla hane başına düşen ortalama servete sahip ilk beş yerleşim birimi şunlardır:⁶³ Hacı Yusuf karyesi (40 hane) 4139,58 kuruşluk ortalama servete sahip, Boyacı Ali karyesi (49 hane) 3034,35 kuruşluk ortalama servete sahip, K.Aşıklar Karyesi karyesi (26 hane) 2445,96 kuruşluk ortalama servete sahip, Ali Çavuş karyesi (37 hane) 2163,82 kuruşluk ortalama servete sahip, Güllüviran karyesi karyesi (30 hane) 2027,58 kuruşluk ortalama servete sahiptir.

En az hane başına düşen ortalama servete sahip ilk beş yerleşim birimi şunlardır: Curmık karyesi (45 hane) 650,92 kuruşluk ortalama servete sahip, Çavuşlu karyesi (64 hane) 651 kuruşluk ortalama servete sahip, Kırça bağ karyesi (24 hane) 673 kuruşluk ortalama servete sahip, Abdul Halife karyesi (5 hane) 704,47 kuruşluk ortalama servete sahip, Pasdı Kaya karyesi (16 hane) 720 kuruşluk ortalama servete sahiptir.

⁶³ Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Varidat Temettuat Defteri, 1840.

3.3.2.2. Servetleri En Yüksek Olan 20 Hanenin Dağılımı

1840 Yılına ait Temettuat defterine göre en yüksek servete sahip kişiler tasnif edildiğinde (Tablo 9) en yüksek servete sahip ilk yirmi kişi şunlardır: Boyacı Ali karyesinde ikamet eden Orta boylu ak sakallı nakibul eşrafı kaim makamı Elhac Mustafa Efendinin serveti 36328 kuruş, Hafız karyesinde ikamet eden Orta boylu ak sakallı muhtarı evvel Hacı Mehmed ağanın serveti 19260 kuruş, Cahı karyesinde ikamet eden Orta boylu ak sakallı muhtarı evvel Hacı Mustafanın serveti 17450 kuruş, Hacı Yusuf karyesinde ikamet eden Orta boylu kumral sakallı muhtarı evvel Mehmed Raşid ağanın serveti 15160 kuruş, Reaya karyesinde ikamet eden Uzun boylu ak sakallı muhtarı evvel Kalos zımminin serveti 13030 kuruş, Ali Çavuş karyesinde ikamet eden Kısa boylu ak sakallı müderrisini kiramdan elhac Mehmed Enis efendinin serveti 11535 kuruş, Hacı Yusuf karyesinde ikamet eden Kısa boylu kır sakallı çiftçi Elhac Ahmedin serveti 11190 kuruş, Reaya karyesinde ikamet eden Orta boylu kara sakallı tüccar taifesinden Karabend zımminin serveti 10670 kuruş, Hızırlı karyesinde ikamet eden Orta boylu ak sakallı muhtarı evvel Hacı Mustanın serveti 9910 kuruş, Hacı Yusuf karyesinde ikamet eden Orta boylu kır sakallı çiftçi Elhac Abdulgaffarın serveti 8730 kuruş, Reaya karyesinde ikamet eden Orta boylu kara sakallı muhtarı sani Betros zımminin serveti 8695 kuruş, Hızırlı karyesinde ikamet eden Orta boylu kumral sakallı müderris elhac Mehmed Said efendinin serveti 8030 kuruş, Boyacı Ali karyesinde ikamet eden Orta boylu kır sakallı rençber Halidin serveti 7802 kuruş, Ali Çavuş karyesinde ikamet eden Orta boylu sarı sakallı muhtarı evvel çiftçi Halil bin Yusuf serveti 7460 kuruş, Tonat karyesinde ikamet eden Orta boylu kara sakallı çiftçi Süleyman'ın serveti 7050 kuruş, Hızırlı karyesinde ikamet eden Orta boylu şabemred çiftçi Eminin serveti 7030 kuruş, Boyacı Ali karyesinde ikamet eden Orta boylu kır sakallı çiftçi Hacı Mahmudun serveti 6910 kuruş, Talmaz karyesinde ikamet eden Orta boylu köse sakallı muhtarı sani Hüseyinin serveti 6595 kuruş, Türkman karyesinde ikamet eden Uzun boylu ak sakallı muhtarı sani Mehmedin serveti 6450 kuruş, Çat karyesinde ikamet eden Kır sakallı uzun boylu muhtarı kariye bahri Mehmedin serveti 6149 kuruştur.

3.3.2.3. Gelir Dağılımı

Çalışmamıza konu olan yerleşim birimlerinde bulunan hanelerin sahip oldukları gelir dağılımını tespit edebilmek amacıyla gelirler dilimler halinde tasnif edilmiştir. Toplam gelirin dilimler halinde tasnifi Tablo 10'da gösterilmiştir.⁶⁴

Ereğli Kazası Temettuat defterine göre 0 ile 100 kuruş arası gelir diliminde en fazla gelire sahip ilk beş yerleşim birimi şöyledir: Cahı karyesi (9 hane) ile toplam 715 kuruş temettuata sahip, Çat karyesi (8 hane) ile toplam 600 kuruş temettuata sahip, Pınarbaşı karyesi (7 hane) ile toplam 550 kuruş temettuata sahip, Mısri karyesi (5 hane) ile toplam 350 kuruş temettuata sahip, Hacı Mustafa karyesi (5 hane) ile toplam 300 kuruş temettuata sahiptir.

0 ile 100 kuruş arası gelir diliminde en az gelire sahip ilk beş yerleşim birimi şöyledir: Türkmen karyesi (1 hane) ile toplam 100 kuruş temettuata sahip, Fethi karyesi (1 hane) ile toplam 30 kuruş temettuata sahip, Viranei kebir karyesi (1 hane) ile toplam 100 kuruş temettuata sahip, Kara Gedik karyesi (1 hane) ile toplam 100 kuruş temettuata sahip, Talmaz karyesi (1 hane) ile toplam 100 kuruş temettuata sahiptir.

100 ile 200 kuruş arası gelir diliminde en fazla gelire sahip ilk beş yerleşim birimi şunlardır: Cahı karyesi (19 hane) ile toplam 3140 kuruş temettuata sahip, Tonat karyesi (15 hane) ile toplam 2420 kuruş temettuata sahip, Çat karyesi (12 hane) ile toplam 2050 kuruş temettuata sahip, Canlar karyesi (12 hane) ile toplam 2060 kuruş temettuata sahip, Derekebir karyesi (11 hane) ile toplam 2030 kuruş temettuata sahiptir.

100 ile 200 kuruş arası gelir diliminde en az gelire sahip ilk beş yerleşim birimi şunlardır: Davutpaşa karyesi (1 hane) ile toplam 120 kuruş temettuata sahip, Kısarı karyesi (1 hane) ile toplam 140 kuruş temettuata sahip, Osman köseli karyesi (1 hane) ile toplam 150 kuruş temettuata sahip, Dedeli karyesi (1 hane) ile toplam 150 kuruş temettuata sahip, Seydi Fakılı karyesi (1 hane) ile toplam 150 kuruş temettuata sahiptir.

200 ile 300 kuruş arası gelir diliminde en fazla gelire sahip ilk beş yerleşim birimi şunlardır: Uyur karyesi (23 hane) ile toplam 6115 kuruş temettuata sahip, Turlaz

⁶⁴ Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Varidat Temettuat Defteri, 1840.

karyesi (19 hane) ile toplam 4940 kuruş temettuata sahip, Viranei kebir karyesi (18 hane) ile toplam 4870 kuruş temettuata sahip, Zanapa Hacı Ömer karyesi (17 hane) ile toplam 4310 kuruş temettuata sahip, Reaya karyesi (17 hane) ile toplam 4760 kuruş temettuata sahiptir.

200 ile 300 kuruş arası gelir diliminde en az gelire sahip ilk beş yerleşim birimi şunlardır: Alagözli karyesi (1 hane) ile toplam 250 kuruş temettuata sahip, Pasdı Kaya karyesi (1 hane) ile toplam 250 kuruş temettuata sahip, Tat karyesi (1 hane) ile toplam 300 kuruş temettuata sahip, Bağdadi karyesi (2 hane) ile toplam 600 kuruş temettuata sahip, Dedeli karyesi (2 hane) ile toplam 500 kuruş temettuata sahiptir.

300 ile 400 kuruş arası gelir diliminde en fazla gelire sahip ilk beş yerleşim birimi şunlardır: Güllüviran karyesi karyesi (25 hane) ile toplam 9010 kuruş temettuata sahip, Reaya karyesi (18 hane) ile toplam 7050 kuruş temettuata sahip, Türkmen karyesi (14 hane) ile toplam 5550 kuruş temettuata sahip, Pınarbaşı karyesi (13 hane) ile toplam 4710 kuruş temettuata sahip, Orta karye-i mezbur karyesi (12 hane) ile toplam 4250 kuruş temettuata sahiptir.

300 ile 400 kuruş arası gelir diliminde en az gelire sahip ilk beş yerleşim birimi şunlardır: Alagözli karyesi (1 hane) ile toplam 350 kuruş temettuata sahip, Fethi karyesi (1 hane) ile toplam 350 kuruş temettuata sahip, Seydi Fakılı karyesi (1 hane) ile toplam 350 kuruş temettuata sahip, Kasım oğlu karyesi (1 hane) ile toplam 350 kuruş temettuata sahip, Çakallar karyesi (1 hane) ile toplam 350 kuruş temettuata sahiptir.

400 ile 500 kuruş arası gelir diliminde en fazla gelire sahip ilk beş yerleşim birimi şunlardır: Türkmen karyesi (12 hane) ile toplam 5850 kuruş temettuata sahip, Senandi karyesi (12 hane) ile toplam 5650 kuruş temettuata sahip, Gazgancı karyesi (9 hane) ile toplam 4400 kuruş temettuata sahip, Reaya karyesi (7 hane) ile toplam 3450 kuruş temettuata sahip, Tonat karyesi (7 hane) ile toplam 3200 kuruş temettuata sahiptir.

400 ile 500 kuruş arası gelir diliminde en az gelire sahip ilk beş yerleşim birimi şunlardır: Kasım oğlu karyesi (1 hane) ile toplam 450 kuruş temettuata sahip, Kara Pusaklı karyesi (1 hane) ile toplam 450 kuruş temettuata sahip, Dedeli karyesi (1 hane)

ile toplam 450 kuruş temettuata sahip, Kaçan karyesi (1 hane) ile toplam 450 kuruş temettuata sahip, Derekebir karyesi (1 hane) ile toplam 450 kuruş temettuata sahiptir.

500 kuruş üzeri gelir diliminde en fazla gelire sahip ilk beş yerleşim birimi şunlardır: Reaya karyesi (19 hane) ile toplam 14250 kuruş temettuata sahip, Türkmen karyesi (6 hane) ile toplam 4000 kuruş temettuata sahip, Begas karyesi (5 hane) ile toplam 3550 kuruş temettuata sahip, Pir Ömer karyesi (4 hane) ile toplam 3300 kuruş temettuata sahip, Talmaz karyesi (4 hane) ile toplam 2500 kuruş temettuata sahiptir.

500 kuruş üzeri gelir diliminde en az gelire sahip ilk beş yerleşim birimi şunlardır: Kasım oğlu karyesi (1 hane) ile toplam 550 kuruş temettuata sahip, Dedeli karyesi (1 hane) ile toplam 550 kuruş temettuata sahip, Orta karye-i mezbur karyesi (1 hane) ile toplam 550 kuruş temettuata sahip, Bağdadi karyesi (1 hane) ile toplam 550 kuruş temettuata sahip, Turlaz karyesi (1 hane) ile toplam 550 kuruş temettuata sahiptir.

3.3.2.3.1. Geliri En Yüksek Olan 20 Hanenin Dağılımı

1840 Yılına ait Temettuat defterine göre en yüksek gelire sahip kişiler tasnif edildiğinde (Tablo 11) en yüksek gelire sahip ilk yirmi kişi şunlardır:⁶⁵ Pir Ömer karyesinde ikamet eden Orta boylu ter bıyıklı çiftçi derviş Mehmedin Geliri 850 kuruş, Karacadağ İkizli Karyesi karyesinde ikamet eden Orta boylu ak sakallı çiftçi İsanın Geliri 800 kuruş, Tonat karyesinde ikamet eden Orta boylu kumral sakallı Alinin Geliri 600 kuruş, Begas karyesinde ikamet eden Kara sakallı orta boylu rençber İbrahim'in Geliri 500 kuruş, Camiikebir karyesinde ikamet eden Orta boylu kumral köse sakallı berber Ahmedin Geliri 500 kuruş, Davutpaşa karyesinde ikamet eden Orta boylu sarı bıyıklı çiftçi Memişin Geliri 500 kuruş, Pir Ömer karyesinde ikamet eden Kısa boylu kumral sakallı sıvacı Hüseyinin Geliri 500 kuruş, Pir Ömer karyesinde ikamet eden Kısa boylu kumral sakallı sıvacı Hüseyinin Geliri 500 kuruş, Kara Gedik karyesinde ikamet eden Ort boylu köse sakallı rençber Ebubekirin Geliri 500 kuruş, Fethi karyesinde ikamet eden Kısa boylu kara sakallı molla Mehmedin Geliri 500 kuruş, Hacı Mashar

⁶⁵ Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Varidat Temettuat Defteri, 1840.

karyesinde ikamet eden Uzun boylu kumral sakallı halvacı İbrahim'in Geliri 500 kuruş, Gazgancı karyesinde ikamet eden Orta boylu aksakallı rençber Mustafanın Geliri 500 kuruş, Gazgancı karyesinde ikamet eden Orta boylu kara sakallı timurci Mustafanın Geliri 500 kuruş, Gazgancı karyesinde ikamet eden Orta boylu kır sakallı rençber İbrahim'in Geliri 500 kuruş, Reaya karyesinde ikamet eden Uzun boylu kırca sakallı çerçi çerçi Esob zımmının Geliri 500 kuruş, Reaya karyesinde ikamet eden Orta boylu ak sakallı kuyumcu Kirekos zımmının Geliri 500 kuruş, Reaya karyesinde ikamet eden Kısa boylu kara sakallı rençber duhancı Agop zımmının Geliri 500 kuruş, Reaya karyesinde ikamet eden Orta boylu kır sakallı dürzi Abram zımmının Geliri 500 kuruş, Reaya karyesinde ikamet eden Orta boylu kır sakallı kalaycı Esb zımmının Geliri 500 kuruş, Türkman karyesinde ikamet eden Orta boylu kara sakallı çiftçi Ahmedin Geliri 500 kuruştur.

3.3.2.3.2. Gelir Dağılımının Lorenz Eğrisi ve Gini Katsayısı'nın Kullanımı İle Ölçümü

İktisatçılar, gelir grupları arasındaki farklılıkları tespit etmek ve belirtmek amacıyla bir takım araçlardan yararlanırlar. İşte bu alanda kullanılan en yaygın araç Lorenz Eğrisidir. Bu eğri, bir bölgede bulunan nüfusun belirli oranlardaki kümülatif artışına karşılık gelen kümülatif gelirin analitik düzlemde kesiştiği noktaların birleşmesiyle elde edilmektedir. Eğrinin yatay ekseninde bölgenin birikimli nüfus yüzdesi, dikey ekseninde ise birikimli gelir yüzdesi yer almaktadır. Yoğunlaşma eğrisi olarak da anılan bu eğriye Latin Ülkelerinde Gini Eğrisi adı verilmektedir. İki ekonomi istatistikçisi olan Amerikalı Max Lorenz ve İtalyan Corrado Gini hemen hemen aynı zamanlarda ve birbirlerinden bağımsız olarak bu yöntemleri geliştirmişlerdir.⁶⁶

Ereğli Kazası 1840 yılı itibarıyla gelirlerin %20'lik nüfus dilimlerine göre dağılımı Tablo 12'de, gelir dilimlerine göre dağılımı Tablo 13'de sunulmaktadır. Ereğli Kazası 1840 yılı itibarıyla ortaya çıkan Lorenz Eğrisi Grafik 2'de, Gini Katsayısı da Grafik 3'de görülmektedir.

⁶⁶ İlker Parasız, "Gelir Dağılımı Analizi", İktisat Teorisi, Anadolu Üniversitesi İktisat Fakültesi Ders Kitapları Yayın No:36, Eskişehir 2001, s.470,471,472.

Ereğli kazasında bulunan hanelerin ilk alt grubunu oluşturan %20'lik hane dilimi gelirin % 7,67'sini alırken, hanelerin %40'lık dilimi gelirin %14,67'sini, hanelerin %60'lık dilimi gelirin %18,48'ini, hanelerin %80'lik dilimi gelirin %23,75'ini almaktadır. (Grafik 4)

0-100 Kuruş Gelir Aralığı (104 hane) toplam hane sayısının % 6,60'ını karşılarken, gelirin % 1,10'unu; 101-200 Kuruş Gelir Aralığı (357 hane) toplam hane sayısının %22,65'ini karşılarken, gelirin % 11,37'sine; 201-300 Kuruş Gelir Aralığı (536 hane) toplam hane sayısının % 34,01'ini karşılarken, gelirin % 28,45'ine; 301-400 Kuruş Gelir Aralığı (337 hane) toplam hane sayısının % 21,38'ini karşılarken, gelirin % 25,04'üne; 401-500 Kuruş Gelir Aralığı (159 hane) toplam hane sayısının % 10,09'unu karşılarken, gelirin % 15,19'una; 501 -1000 Kuruş Gelir Aralığı (83 hane) toplam hane sayısının % 5,26'sını karşılarken, gelirin % 13,22'ine sahip olmaktadır.

Ereğli Kazası 1840 yılı itibariyle Gini Katsayısı ise 0,23257'dir.

Burada belirtilmesi gereken husus, o dönemdeki insanların birbirleriyle yardımlaşma kültürünün var olduğudur. Nitekim Ereğli Kazası'nda bulunan hanelerin bir kısmının herhangi bir işi olmamasına rağmen geçimlerini sağladıkları gözlenmektedir.⁶⁷

⁶⁷ Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Varidat Temettuat Defteri, 1840.

Tablo 2A
Ereğli Kazası Yerleşim Birimlerinde Zirai Faaliyetler (1840)

Sıra	Mahalle veya köy adı	Hane sayısı	Emlak	Hayvanat	Temettuat	Vergi	Açıklama
1	Zanapa Hacı Ömer	40	2837	15958	10440	3120.5	Karlı Mezbur Teke Sancağından İbrahim Bey tevliyeti olduğu salarîyesindeki dahi eşkinci tımarı
2	Orta karye-i mezbur	49	18075	19336	9435	2969	
3	Curmik	26	3600	8624	4700	1710	
4	Mısıri	37	12200	12030	8560	2585	
5	Sallı	30	12025	7242	7530	2259	
6	Uyur	42	13235	17115	11515	3457.5	
7	Turlaz	44	20390	49820	12140	3625	Karlı mezburun aşarı Harameyn vakfı ve salarîyesi dahi sülûsü şeyh Şahabettin ve rub'u dahi hazır olduğu
8	Tonat	46	18240	48997	14270	4355	Karlı mezburun aşarı harameyni muhteremeyn ve salarîyesi dahi tımar idüğü
9	Begas	37	20050	14550	12910	3865	Harameyn vakfı aşarı salarîyesi dahi idüğü
10	Derekebir	22	10450	10725	5670	1722.5	Karlı mezburun aşarı Harameyn vakfı ve salarîyesi dahi Teke Hası
11	Balcık Ağaç	16	4411	9770	4400	1177.5	Karlı mezburun aşarı Harameyn Vakfı olduğu
12	Sayırca	19	6110	12830	3880	1150	Karlı mezburun aşarı Harameyn Vakfı ve salarîyesi dahi teke hası
13	Pınarbaşı	44	26077	19080	12100	3590	Karlı mezburun dahi sınıırı olan arazileri Harameyn olub sair eşkinciyan ve has perakende ve bir miktarı dahi diğer vakit arazileri ziraat eyledikleri
14	Kaya	33	17622	10915	8100	2950	
15	Çakır	24	12260	8103	5550	1665	
16	Kozdamı	13	4850	3810	3200	1080	
17	Ternik	28	13910	16459	7010	1230	Karveli mezburun aşarı Eşkinci tımarı olduğu
18	Kara Pusaklı	23	10760	11696	5550	1665	Eşkinci Tımarı olduğu
19	Kösre	27	9355	15045	7005	2052.5	Karveli mezburun aşarı teke hası olduğu
20	Seydi Fakılı	8	860	5783	2010	405	Karveli mezburun aşarı Harameyn vakfı olduğu
21	Borne	16	1985	12279	3015	560	Karveli mezburun aşarı has idüğü
22	Der karlı Eski hisar	16	4320	10223	3200	955	Karveli mezburun aşarı Tekait tımarı olduğu
23	Çakallar	21	10665	8805	4435	1210	Karlı mezburun aşarı Zahirreci tımarı olduğu
24	Dedeli	7	2915	3643	2400	710	Karlı mezburun aşarı Zahirreci tımarı olduğu
25	Osman köseli	8	4400	5730	2150	430	Karlı mezburun aşarı şerîyesi Eşkinci tımarı olduğu bu mahalle kayıt olundu.
26	Dei Mahmudlu	8	1710	3375	1550	310	Eşkinci Tımarı olduğu
27	Pasdı Kaya	6	650	2520	1150	230	Karlı mezburun aşarı Eşkinci tımarı olduğu
28	Senandi	52	27800	21655	15300	3930.5	Tekait tımarı olduğu
29	Körlü	18	6310	5675	3950	760	Zahirreci tımarı olduğu
30	Çat	27	520	46852	4950	1220	Teke Hası Olduğu
31	Karacadağ İkizli Karyesi	20	4746	16575	6050	1815	Eşkinci tımarı olduğu
32	Karacadağı Aşıklar Karyesi	29	936	59136	10861	3636	Karlı mezbur aşarı tevkiif olduğu
33	Kızılgöğü	13	1115	11855	3850	1125	Eşkinci tımarı olduğu
34	Güllüvran karyesi	41	8496	60495	14140	4230	Eşkinci tımarı olduğu

Kaynak: Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009; nolu Maliye Nezareti Varidat Temettuat Defteri, 1840.

Tablo 2A
Ereğli Kazası Yerleşim Birimlerinde Zırai Faaliyetler (1840) Devam)

Sıra	Mahalle veya köy adı	Hane sayısı	Emlak	Hayvanat	Temettuat	Vergi	Açıklama
35	Kaçan	14	2748	13989	3875	1095	
36	Karaviran	10	1087	11340	3200	985	Karil mezbur karaviran toprağında dahi karapınar ahallerinden ve diğer korcoğlu Halil ve Hacı Abdullah ve Molla Ömer kullarının iştiraken mutasarrıf oldukları kari mezbur mutasarrıf tımarı bağı Selim Efendi
37	Camiikebir	10	2950	3996	3000	860	
38	Ali Çavuş	17	17780	12955	6050	1715	
39	Kısarı	14	2510	4595	4400	1212.5	
40	Tat	6	1555	1810	1510	450	
41	Abdul Halife	19	4135	4200	5050	1525	
42	Hacı Musa	21	8675	8775	5600	1580	
43	Devutpaşa	18	5600	8170	5780	1735	
44	Hacı Mustafa	25	6130	5961	6240	1870	
45	Boyacı Ali	31	53552	30708	9805	3012.5	
46	Cahı	51	24785	32625	10690	3255	
47	Kırça bağ	15	4105	2590	3400	1050	
48	Hacı Yusuf	12	36360	8000	5315	1592.5	
49	Pir Ömer	38	24505	27316	11090	4315	
50	Hafız	18	23530	7980	4740	1393	
51	Kasım oğlu	15	6370	6700	3860	1152	
52	Hızır	38	13087	21340	12035	3594	
53	canlar	45	17227	18960	12340	3793	
54	Talmaz	30	21565	18640	9180	2765	
55	Kara Gedik	19	7545	10240	5720	1605	
56	Viranel kebir	36	19665	11845	9170	2495	
57	Üçgöz	36	16195	40365	11900	3550	
58	Bayak	22	6435	10006	7530	2260	
59	Fethi	17	6715	6465	4170	1250	
60	Hacı Mashar	25	18825	7060	7460	1220	
61	Çavuşlu	10	1920	1910	2680	800	
62	Gazgancı	30	16660	10266	10750	3225	
63	Bagdadi	10	4570	4480	3950	1185	
64	Gümüşbahçe	16	4250	8620	6150	1845	
65	Alagözli	5	1190	3515	2200	660	
66	Bekir İsmail	24	10105	11240	7520	2260	
67	Reaya	64	3050	16670	91410	8831	
68	Türkmen	45	3290	60810	18590	5490	
Genel Toplam		1.696	712.556	1.040.848	549.336	143.380.5	

Kaynak: Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Vardat Temettuat Defteri, 1840.

Tablo 2B
Ereğli Kazası Yerleşim Birimlerinde Zirai Faaliyetler (1840)

Mahalle İsimleri	Hane sayısı	Toprak				Hane Başına Düşen Ortalama Toplam Arazi	Hane Başına Düşen Ortalama Mezru Arazi	Hane Başına Düşen Ortalama Hali Arazi
		Miktar	Kıymet	Hali	Mezru			
Zanapa Hacı Ömer	40	449,75	16272	82,5	108,5	11,24	2,71	2,06
Orta karye-i mezbur	49	392	18110	59,5	139	8,00	2,84	1,21
Curmık	26	162,75	8310		18	6,26	0,69	0,00
Mısri	37	259,75	12310	62	57	7,02	1,54	1,68
Sallı	30	114,5	12220	14,5	16,5	3,82	0,55	0,48
Uyur	42	320	12835	29	68,5	7,62	1,63	0,69
Turlaz	44	751,75	26240	176	177,5	17,09	4,03	4,00
Tonat	46	740	14790,75	450,5	205,5	16,09	4,47	9,79
Begas	37	645,75	18660,5	190	292	17,45	7,89	5,14
Derekebir	22	236,75	10310	83	8	10,76	0,36	3,77
Balçık Ağaç	16	176,25	4311	128	80,5	11,02	5,03	8,00
Sayırcı	19	97	7010	17	43	5,11	2,26	0,89
Pınarbaşı	44	418,25	23752	148	73	9,51	1,66	3,36
Kaya	33	220	17684	49,5	45,5	6,67	1,38	1,50
Çakır	24	144	11570	43	47,75	6,00	1,99	1,79
Kozdamı	13	40,75	4600	8	12,5	3,13	0,96	0,62
Ternik	28	223,25	13905	73,5	67,5	7,97	2,41	2,63
Kara Pusaklı	23	152,25	10490	40,5	37,5	6,62	1,63	1,76
Kösre	27	180,25	9435	78,25	29	6,68	1,07	2,90
Seydi Fakılı	8	77	860	28	41	9,63	5,13	3,50
Borne	16	115,5	1745	45	67,5	7,22	4,22	2,81
Der kari Eski hisar	16	158,5	4700	92	27	9,91	1,69	5,75
Çakallar	21	102,75	8397	5	17	4,89	0,81	0,24
Dedeli	7	45,25	2875		28,75	6,46	4,11	0,00
Osman köseli	8	81,25	4455	24	11,75	10,16	1,47	3,00
Deli Mahmudlu	8	86,5	1710		9	10,81	1,13	0,00
Pasdı Kaya	6	33,25	650	10,5	18	5,54	3,00	1,75
Senandi	52	349,75	27930	105,75	69	6,73	1,33	2,03
Körli	18	47,5	5480	10	33,5	2,64	1,86	0,56
Çat	27	39	520	11		1,44	0,00	0,41
Karacadağ İkizli Karyesi	20	803	7456	382	327	40,15	16,35	19,10
Karacadağ Aşıklar Karyesi	29	921	966	413	387	31,76	13,34	14,24
Kızılğöğü	13	473	1015	162	134	36,38	10,31	12,46
Güllüvıran karyesi	41	2789	8331	884	578	68,02	14,10	21,56
Kaçan	14	627	1989	323	225	44,79	16,07	23,07
Karavıran	10	414	722	210	203	41,40	20,30	21,00
Camiikebir	10	59,5	2950	138	20,5	5,95	2,05	13,80
Ali Çavuş	17	392	14150	196	129	23,06	7,59	11,53
Kısarı	14	247,5	3610	107	96	17,68	6,86	7,64
Tat	6	50,5	1555	24,5	23	8,42	3,83	4,08
Abdul Halife	19	233,5	4145	82	92	12,29	4,84	4,32
Hacı Musa	21	393,5	9061	191	160,5	18,74	7,64	9,10
Davutpaşa	18	303,5	5500		131	16,86	7,28	0,00
Hacı Mustafa	25	420	6055	229	178	16,80	7,12	9,16
Boyacı Ali	31	1189	36721	802	435	38,35	14,03	25,87
Cahı	51	561,75	22915	226	264	11,01	5,18	4,43
Kırça bağ	15	1154	4105	72	76	76,93	5,07	4,80
Hacı Yusuf	12	880,5	25810	554	187	73,38	15,58	46,17
Pir Ömer	38	5674	14445	130	186	149,32	4,89	3,42
Hafız	18	462	17350	877,5	173	25,67	9,61	48,75
Kasım oğlu	15	187,5	5720	83	78	12,50	5,20	5,53
Hızır	38	637,5	31702	346	233	16,78	6,13	9,11
canlar	45	384	17152	192	229	8,53	5,09	4,27
Talmaz	30	444,5	20581	192	229	14,82	7,63	6,40
Kara Gedik	19	572	7345	66	183,5	30,11	9,66	3,47
Viranei kebir	36	416	17590	128	197	11,56	5,47	3,56
Üçgöz	36	990	16275	637	369	27,50	10,25	17,69
Bayak	22	310,5	6185	6	142,5	14,11	6,48	0,27
Fethi	17	279,5	6265	145	124	16,44	7,29	8,53
Hacı Mashar	25	217,5	12420	20	96	8,70	3,84	0,80
Çavuşlu	10	34,5	1920	0	9	3,45	0,90	0,00
Gazgancı	30	298,5	14740	110	80	9,95	2,67	3,67
Bağdadi	10	79	4570	25	28	7,90	2,80	2,50
Gümüşbahçe	16	356,5	4250		157	22,28	9,81	0,00
Alağözlü	5	108	1180		58	21,60	11,60	0,00
Bekri İsmail	24	233,5	10025	38	48	9,73	2,00	1,58
Reaya	64	506,25	60470	201	127,5	7,91	1,99	3,14
Türkmen	45	391	3630	187	179	8,69	3,98	4,16
Genel Toplam	1.696	31355,75	743008,25	10443	8421,75	18,49	4,97	6,16

Kaynak: Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Varidat Temettuat Defteri, 1840.

Tablo 3
Ereğli Kazası Yerleşim Birimlerinde Toprak Kullanımı (1840)

Sıra	Yerleşim Birimi	Toprak				Sıra	Yerleşim Birimi	Toprak			
		Miktar (Dönüm)	Kıymet (Kuruş)	Hali (Dönüm)	Mezru (Dönüm)			Miktar (Dönüm)	Kıymet (Kuruş)	Hali (Dönüm)	Mezru (Dönüm)
1	Zanapa Hacı Ömer	449,75	16272	82,5	108,5	35	Kaçan	627	1989	323	225
2	Orta karye-i mezbur	392	18110	59,5	139	36	Karaviran	414	722	210	203
3	Curmık	162,75	8310		18	37	Camiikebir	59,5	2950	138	20,5
4	Misri	259,75	12310	62	57	38	Ali Çavuş	392	14150	196	129
5	Sallı	114,5	12220	14,5	16,5	39	Kıсарı	247,5	3610	107	96
6	Uyur	320	12835	29	68,5	40	Tat	50,5	1555	24,5	23
7	Turlaz	751,75	26240	176	177,5	41	Abdul Halife	233,5	4145	82	92
8	Tonat	740	14791	450,5	205,5	42	Hacı Musa	393,5	9061	191	160,5
9	Begas	645,75	18661	190	292	43	Davutpaşa	303,5	5500		131
10	Derekebir	236,75	10310	83	8	44	Hacı Mustafa	420	6055	229	178
11	Balçık Ağaç	176,25	4311	128	80,5	45	Boyacı Ali	1189	36721	802	435
12	Sayırca	97	7010	17	43	46	Cahı	561,75	22915	226	264
13	Pınarbaşı	418,25	23752	148	73	47	Kırça bağ	1154	4105	72	76
14	Kaya	220	17684	49,5	45,5	48	Hacı Yusuf	880,5	25810	554	187
15	Çakır	144	11570	43	47,75	49	Pir Ömer	5674	14445	130	186
16	Kozdamı	40,75	4600	8	12,5	50	Hafız	462	17350	877,5	173
17	Ternik	223,25	13905	73,5	67,5	51	Kasım oğlu	187,5	5720	83	78
18	Kara Pusaklı	152,25	10490	40,5	37,5	52	Hızırlı	637,5	31702	346	233
19	Kösre	180,25	9435	78,25	29	53	Canlar	384	17152	192	229
20	Seydi Fakılı	77	860	28	41	54	Talmaz	444,5	20581	192	229
21	Borne	115,5	1745	45	67,5	55	Kara Gedik	572	7345	66	183,5
22	Der kariî Eski hisar	158,5	4700	92	27	56	Viranei kebir	416	17590	128	197
23	Çakallar	102,75	8397	5	17	57	Üçgöz	990	16275	637	369
24	Dedeli	45,25	2875		28,75	58	Bayak	310,5	6185	6	142,5
25	Osman köseli	81,25	4455	24	11,75	59	Fethi	279,5	6265	145	124
26	Deli Mahmudlu	86,5	1710		9	60	Hacı Mashar	217,5	12420	20	96
27	Pasdı Kaya	33,25	650	10,5	18	61	Çavuşlı	34,5	1920	0	9
28	Senandi	349,75	27930	105,75	69	62	Gazgancı	298,5	14740	110	80
29	Körli	47,5	5480	10	33,5	63	Bağdadi	79	4570	25	28
30	Çat	39	520	11		64	Gümüşbahçe	356,5	4250		157
31	Karacadağ İkizli Karyesi	803	7456	382	327	65	Alagözli	108	1180		58
32	Karacadağ Aşıklar Karyesi	921	966	413	387	66	Bekri İsmail	233,5	10025	38	48
33	Kızılgöğü	473	1015	162	134	67	Reaya	506,25	60470	201	127,5
34	Güllüviran karyesi	2789	8331	884	578	68	Türkmen	391	3630	187	179
Genel Toplam								31.356	743.008	10.443	8.422

Kaynak: Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Varidat Temettuat Defteri, 1840.

Tablo 4

Ereğli Kazası Yerleşim Birimlerine Göre Hayvan Dağılımları (1840)

No	Yerleşim Birimi	Büyük Baş		Küçük Baş		Yük Taşıma		Arı Kovanı		Genel Toplam	
		Miktar (Adet)	Kıymet (Kuruş)	Miktar (Adet)	Kıymet (Kuruş)	Miktar (Adet)	Kıymet (Kuruş)	Miktar (Adet)	Kıymet (Kuruş)	Miktar (Adet)	Kıymet (Kuruş)
1	Zanapa Hacı Ömer	69	7251	48	1137	24	5180			141	13568
2	Orta karye-i mezbur	102,5	9981	412	1370	32	5550	2	20	548,5	16921
3	Curnuk	31	4648	39	626	30	3340			100	8614
4	Misri	52	5900	37	470	31	3190			120	9560
5	Sallı	36	3072	14	200	28	3600			78	6872
6	Uyur	67	8655	74	1390	55	6730	3	30	199	16805
7	Turlaz	89	18350	184	3145	69	9150			342	30645
8	Tonat	89	17170	730	15239	102	13050			921	45459
9	Begas	66	5611	191	1740	42	3940			299	11291
10	Derekebir	56	3815	79	1310	37	5615			172	10740
11	Balcık Ağa	37	4400	14	220	42	4890			93	9510
12	Sayırca	34	5945	134	2440	187	4345			355	12730
13	Pınarbaşı	82	6108	83	1070	72	12100			237	19278
14	Kaya	41	4115	64	820	40	6130			145	11065
15	Çakır	35	3323	44	700	31	3750			110	7773
16	Kozdamı	18	1690	19	250	15	1670			52	3610
17	Ternik	39	5059	110	1525	70	8920			219	15504
18	Kara Pusaklı	22	2746	84	1550	50	7050			156	11346
19	Kösre	39	2990	127	2250	89,5	10250			255,5	15490
20	Seydi Fakılı	11	1203	162	2730	17	2260			190	6193
21	Borne	41	2485	130	2619	38	6870			209	11974
22	Der Karî Eski hisar	17,5	1673	105	1440	33	7140			155,5	10253
23	Çakallar	22	1880	154	2340	38	5400			214	9620
24	Dedeî	5	400	30	600	11	1123			46	2123
25	Osman köseli	11	950	98	1530	18	2800			127	5280
26	Deli Mahmudlu	8	605	35	650	13	1680	13	130	69	3065
27	Pasdi Kaya	8	625	40	670	9	1230			57	2525
28	Senandi	68	5665	273	4635	86	11900			427	22200
29	Körli	13	1030	65	1290	29,5	3825			107,5	6145
30	Çat	139	6595	483	10541	92	29205	3	84	717	46425
31	K. İkizli Karyesi	58	3195	199	4120	63	6965			320	14280
32	K. Aşıklar Karyesi	418	11278	1159	24475	178	21760			1755	57513
33	Kızılgöğü	47	2295	198	4540	35	4660			280	11495
34	Güllüviran karyesi	315	11270	1287	25310	178	23845			1780	60425
Genel Toplam										3.621	420.807
Genel Toplam										8.471	152.746
Genel Toplam										49	344

Kaynak: Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Vardat Temettuat Defteri, 1840.

Tablo 5

Ereğli Kazası Hayvan Türlerinin Dağılımı ve Kıymeti (1840)

Sıra No	Hayvan Türleri	Miktar (Adet)	Kıymet (Kuruş)	Sıra No	Hayvan Türleri	Miktar (Adet)	Kıymet (Kuruş)	Sıra No	Hayvan Türleri	Miktar (Adet)	Kıymet (Kuruş)
1	Arvame Deve	2	850	47	Ganem	649	15.961	92	Köşsek	6	1.900
2	Asiyab	5	4.800	48	Havidi Deve	3	1.660	93	Köşsek Deve	5	1.900
3	Avdane Deve	6	2.400	49	Havidi Zuyuf Deve	2	1.900	94	Kuvvetli Kısarak	1	460
4	Avdane Koca Deve	1	1.430	50	Havidi Taylak Deve	2	1.450	95	Lökü Devesi	6	3.000
5	Avdane ma köşk Deve	1	700	51	İnek	1456	137.952	96	Merkeb	1874	126.579
6	Bargir	235	51.955	52	İnek Camış	163	51.080	97	Merkeb Koca	6	550
7	Bargir Kısarak	2	500	53	İnek Düve	16	1.170	98	Merkeb ma Sıpa	16	1.090
8	Bargir Koca	39	4.280	54	İnek ma Düve	5	440	99	Merkeb ma Tana	1	100
9	Bargir ma Tay	11	2.790	55	İnek ma Tana	40	5.787	100	Merkep ma Netice	1	118
10	Bargir Nisf	3	600	56	İnek ma Tana nisf	1	100	101	Nisf Bargir	1	100
11	Bargir Nisfu ma Tay	1	350	57	İnek ma Tay	1	150	102	Nisf Camış	0	200
12	Boduk	5	980	58	İnek Tana	32	4.273	103	Nisf h. Avdane Deve	0	400
13	Boduk Camış	1	120	59	Keçi	3540	57.157	104	Nisf İnek	3	170
14	Boz Deve	2	1.000	60	Keçi Çebiç	45	3.310	105	Nisf Kısarak	6	2.200
15	Camış	213	70.300	61	Keçi Kovanı	0	150	106	Nisf Kısarak Koca	1	220
16	Camış Çift	55,5	37.000	62	Keçi Koyun	313	7.700	107	Oğlak	152	1.216
17	Camış Düğge	2	350	63	Keçi ma Çebiç	40	850	108	Öküz	169,5	30.690
18	Camış İneği	7	2.250	64	Keçi ma Tana	1	220	109	Öküz Çift	482	89.865
19	Camış koca çift	1	390	65	Keçi Toklu	3	45	110	Öküz Evsat	6	520
20	Camış ma Düve	2	1.250	66	Keçi ve Ganem	1	420	111	Öküz Evsat Çift	1	350
21	Camış ma Tana	2	1.415	67	Kısır Ak Koyun	3	990	112	Öküz ma Tana	3	635
22	Camış ma Tana çift	2	1.200	68	Kısır Ganem	20	430	113	Öküz Tana	1	250
23	Camış Öküz	11	8.070	69	Kısır İnek	9	930	114	Sağmal Camış	4	1.250
24	Camuş diri	10,5	300	70	Kısır Keçi	736	14.410	115	Sağmal İnek	12	2.790
25	Celeb Deve	3	1.400	71	Kısır Keçi Nisf	2	40	116	Sağmal İnek Camış	1	300
26	Çebiç	507	6.114	72	Kısır Koyun	281	7.313	117	Sağmal Keçi	21	370
27	Çift Deve	1	250	73	Kısır koyun keçi	3	50	118	Sağmal Koyun	27	770
28	Çift Öküz	3	500	74	Kısır koyun toklu	4	95	119	Tana	388	10.244
29	Dana akça	0	80	75	Kısarak	146	28.760	120	Tana Akça	0	80
30	Daş Kısarak	1	350	76	Kısarak Koca	7	1.100	121	Tana Toslak	1	50
31	Def'a Camış	2	600	77	Kısarak Kolat	5	1.650	122	Tana Tosun	7	330
32	Def'a Keçi	33	660	78	Kısarak Kuvvetli	1	300	123	Tay	44,5	7.265
33	Deve	2	280	79	Kısarak ma kolat	2	750	124	Tay Nisf	4	825
34	Deve toli	2	1.580	80	Kısarak ma Koyun	1	300	125	Toklu	781	13.195
35	Diğer Keçi	120	240	81	Kısarak ma Tay	6	3.090	126	Toklu Adet	1	15
36	Düğge İnek	2	120	82	Kısarak Tay	2	550	127	Toklu anası	1	400
37	Düğge ma Merkeb	1	140	83	Koca Camış	1	250	128	Tolu Çebiç	1	10
38	Düve	125	10.370	84	Koca Camış Çift	1	400	129	Toslak	11	820
39	Düve Camış	16	3.280	85	Koca İnek	2	130	130	Toslak Çift	1	150
40	Edvane Deve	1	300	86	Koca Öküz	1	50	131	Tosun	179	9.170
41	Edvane Deve Celeb	1	900	87	Koca Öküz Çift	1	150	132	Tosun Düve	11	650
42	Esbab	29,5	2.825	88	Koki Devesi	1	800	133	Toy Hadım Deve	2	1.700
43	Eşter	58	32.400	89	Kovan	31	364	134	Tuğlu Köşk	1	450
44	Eşteryüz	4	1.000	90	Koyun	1249	28.953	135	Zenbur	734	7.917
45	Eşteryüz Koca	5	2.500	91	Koyun ve Keçi	0	165	136	Zuyuf Deve	0	850
46	Etlik Devesi	3	850	Genel Toplam						1.539,50	262.019,00

Kaynak: Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Varidat Temettuat Defteri, 1840.

Tablo 6

Ereğli Kazası Yerleşim Birimlerine Göre Hanelerin Toprak Miktarı (1840)

Sıra	Mahalle veya Köy Adı	Topraksız	1-25 Dönüm		25-50 Dönüm		50-75 Dönüm		76-100 Dönüm		101 Dönüm ve Üstü	
		Hane Sayısı (Adet)	Hane Sayısı (Adet)	Toprak Miktarı (Dönüm)	Hane Sayısı (Adet)	Toprak Miktarı (Dönüm)	Hane Sayısı (Adet)	Toprak Miktarı (Dönüm)	Hane Sayısı (Adet)	Toprak Miktarı (Dönüm)	Hane Sayısı (Adet)	Toprak Miktarı (Dönüm)
1	Zanapa Hacı Ömer	1	35	153	2	53,25					2	243,5
2	Orta karye-i mezbur	2	36	255,5	2	65,5	1	70				
3	Curmık	0	25	121,5	1	41,25						
4	Misri	1	34	178,75	2	81						
5	Sallı	1	29	114,5								
6	Uyur	0	42	284,5	1	35						
7	Turlaz	2	34	376,5	6	201,25	1	63,5			1	110,5
8	Tonat	4	42	467,25	2	58,5					2	243
9	Begas	1	32	306,25	3	105,5	1	63				
10	Derekebir	0	21	210,75	1	26						
11	Balçık Ağa	1	14	121,25			1	55				
12	Sayırcı	2	17	97								
13	Pınarbaşı	1	6	51	5	240	1	61			32	9437
14	Kaya	0	32	191	1	30						
15	Çakır	0	24	147								
16	Kozdamı	0	13	40,75								
17	Ternik	1	27	223,25								
18	Kara Pusaklı	0	23	152								
19	Kösre	0	26	147,75	1	32,5						
20	Seydi Fakılı	0	8	77								
21	Borne	1	15	115,5								
22	Der karii Eski hisar	0	15	131,75	1	26,75						
23	Çakallar	0	21	102,75								
24	Dedeli	0	7	45,25								
25	Osman köseli	0	8	81,25								
26	Deli Mahmudlu	0	8	32,5			1	54				
27	Pasdı Kaya	0	6	33,25								
28	Senandi	0	51	297,75			1	51				
29	Körli	1	17	47,5								
30	Çat	21	6	39								
31	K.İkizli Karyesi	1	5	61	10	367	1	51	2	184,5	1	138,5
32	K.Aşıklar Karyesi	0	14	249	11	412	3	180	1	80		
33	Kızılgöğü	1	4	64	6	291	2	118				
34	Güllüvran karyesi	0	5	66	7	295	16	1029	9	823	4	576

Kaynak: Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Varidat Temettuat Defteri, 1840.

Tablo 6
Ereğli Kazası Yerleşim Birimlerine Göre Hanelerin Toprak Miktarı (1840) (Devam)

Sıra	Mahalle veya Köy Adı	Topraksız	1-25 Dönüm		25-50 Dönüm		50-75 Dönüm		76-100 Dönüm		101 Dönüm ve Üstü	
		Hane Sayısı (Adet)	Hane Sayısı (Adet)	Toprak Miktarı (Dönüm)	Hane Sayısı (Adet)	Toprak Miktarı (Dönüm)	Hane Sayısı (Adet)	Toprak Miktarı (Dönüm)	Hane Sayısı (Adet)	Toprak Miktarı (Dönüm)	Hane Sayısı (Adet)	Toprak Miktarı (Dönüm)
35	Kaçan	0	1	10	11	419	1	69			1	129
36	Karaviran	0	1	25	6	217	3	172				
37	Camiikebir	1	9	59,5								
38	Ali Çavuş	3	11	84	1	41	1	60,5			1	212,5
39	Kısarı	6	3	29	4	164	1	54,5				
40	Tat	1	4	23,5	1	27						
41	Abdul Halife	1	14	65,5	4	168						
42	Hacı Musa	2	12	70,5	5	213	2	110				
43	Davutpaşa	4	8	51,5	5	201	1	51				
44	Hacı Mustafa	5	12	86	7	283	1	51				
45	Boyacı Ali	2	15	84,5	7	253,5	3	208	2	154,5	2	488,5
46	Cahı	11	32	173	6	193,25	1	54			1	141,5
47	Kırça bağ	3	10	55	1	31,5					1	1067,5
48	Hacı Yusuf	1	9	86							3	794,5
49	Pir Ömer	6	28	230,5	3	112	2	129				
50	Hafız	2	12	71,5	1	33,5	2	106,5			1	250,5
51	Kasım oğlu	1	11	70	3	117,5						
52	Hızırılı	7	24	197,5	5	174	1	57			1	209
53	Canlar	6	37	312,5	2	71,5						
54	Talmaz	2	24	211	2	58,5			2	175		
55	Kara Gedik	3	14	109	1	31					1	432
56	Viranei kebir	6	24	165,5	3	97	3	153,5				
57	Üçgöz	3	19	147	7	274,5	5	284			2	284,5
58	Bayak	2	15	136	5	174,5						
59	Fethi	5	7	64,5	4	151	1	64				
60	Hacı Mashar	6	17	105	1	40,5	1	72				
61	Çavuşlu	3	7	34,5								
62	Gazgancı	4	20	69	4	162,5	1	55				
63	Bağdadi	3	6	39	1	40						
64	Gümüşbahçe	1	7	20,5	7	278	1	58				
65	Alagözli	0	3	20	2	88						
66	Bekri İsmail	4	17	116,5	2	65	1	52				
67	Reaya	23	35	157,25	3	107			3	242		
68	Türkmen	26	11	73	8	318						
Genel Toplam		195	1.181	8.336	184	6.967	61	3.657	19	1.659	56	14.758

Kaynak: Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Varidat Temettuat Defteri, 1840.

Tablo 7
Ereğli Kazası Yerleşim Birimlerine Hanelerin Servet Miktarı (1840)

Sıra	Yerleşim Birimi	0-1000 Kuruş		1001-2000 Kuruş		2001-3000 Kuruş		3001-4000 Kuruş		4001 Kuruş ve Üstü	
		Hane sayısı (Adet)	Servet (Kuruş)	Hane sayısı (Adet)	Servet (Kuruş)	Hane sayısı (Adet)	Servet (Kuruş)	Hane sayısı (Adet)	Servet (Kuruş)	Hane sayısı (Adet)	Servet (Kuruş)
1	Zanapa Hacı Ömer	24	15072	11	13750	2	5045	3	10683		
2	Orta karye-i mezbur	24	14168	10	15313	4	10060	1	3420	1	4540
3	Curmık	22	7825	4	5994	1	2125				
4	Misri	21	10810	16	21205						
5	Sallı	17	7895	13	17797						
6	Uyur	23	15000	18	24385	1	2095				
7	Turlaz	16	9995	15	21850	7	17725	4	12785	2	8830
8	Tonat	15	8830	15	24210	8	18695	6	20902	2	11595
9	Begas	20	12187	10	13473	4	9430	3	10330		
10	Derekebir	10	7400	9	13080	3	6380				
11	Balçık Ağaç	11	6138	4	5430	1	2413				
12	Sayırca	10	4320	7	9610	2	5110				
13	Pınarbaşı	18	8990	18	25197	7	15645	2	7315		
14	Kaya	17	11406	14	18894	1	2652	1	3305		
15	Çakır	15	10330	7	9700	2	4853				
16	Kozdamı	9	7175	4	4885						
17	Ternik	12	7668	12	16801	4	10165				
18	Kara Pusaklı	9	6105	12	16628	2	4823				
19	Kösre	13	10165	13	19090	1	2950				
20	Seydi Fakılı	5	4343	3	4300						
21	Borne	8	4745	5	7939	2	4600				
22	Der karii Eski hisar	6	3200	9	12242	1	2210				
23	Çakallar	12	5685	6	7465	1	2130			2	8980
24	Dedeli	1	590	6	8368						
25	Osman köseli	1	965	5	6350	2	4970				
26	Deli Mahmudlu	5	3210	3	3425						
27	Pasdı Kaya	5	2490	1	1835						
28	Senandi	23	13845	22	31430	5	11865	1	3455	1	4025
29	Körli	10	6095	8	9640						
30	Çat	8	4024	11	15755	3	7406	3	11106	3	14431
31	K.İkizli Karyesi	9	6328	9	12182	1	2021			1	4875
32	K.Aşıklar Karyesi	2	1616	11	16423	10	25544	1	3548	5	23751
33	Kızılgöğü	4	2820	8	10835	1	2715				

Kaynak: Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Varidat Temettuat Defteri, 1840.

Tablo 7
Ereğli Kazası Yerleşim Birimlerine Hanelerin Servet Miktarı (1840) (Devam)

Sıra	Yerleşim Birimi	0-1000 Kuruş		1001-2000 Kuruş		2001-3000 Kuruş		3001-4000 Kuruş		4001 Kuruş ve Üstü	
		Hane sayısı (Adet)	Servet (Kuruş)	Hane sayısı (Adet)	Servet (Kuruş)	Hane sayısı (Adet)	Servet (Kuruş)	Hane sayısı (Adet)	Servet (Kuruş)	Hane sayısı (Adet)	Servet (Kuruş)
34	Güllüviran karyesi	1	610	23	35884	12	28237	4	14085	1	4220
35	Kaçan	5	4021	7	9295	1	2063			1	4364
36	Karaviran			7	8743	3	6964				
37	Camiikebir	5	2903	5	6643						
38	Ali Çavuş	7	3120	6	7980	1	2300	1	3390	2	18995
39	Kısarı	9	4305	4	5180	1	2900				
40	Tat	4	2015	2	2545						
41	Abdul Halife	16	9335	3	3700						
42	Hacı Musa	12	7135	8	12325			1	3590		
43	Davutpaşa	6	2620	12	16630						
44	Hacı Mustafa	20	9316	4	5765	1	2800				
45	Boyacı Ali	13	7105	7	9785	5	13225	2	6805	4	57140
46	Cahı	34	14730	13	18475	3	7490			1	17450
47	Kırça bağ	13	6150	1	1155	1	2700				
48	Hacı Yusuf	5	2250	4	5050			1	3190	3	35080
49	Pir Ömer	25	14449	11	14815	1	2095	1	3540	1	4140
50	Hafız	10	4300	5	6760			2	7140	1	19260
51	Kasım oğlu	10	6630	3	4550	1	2170	1	3560		
52	Hızırılı	17	6932	12	16195	4	10145	1	3590	4	29060
53	Canlar	25	13350	13	17607	6	13845	1	3970		
54	Talmaz	9	4870	14	19695	5	12615			2	12160
55	Kara Gedik	11	5860	5	7080	2	5660	1	3120		
56	Viranei kebir	24	12445	7	10455	1	2950	2	6500	2	8740
57	Üçgöz	21	11715	8	10347	3	6814			4	19584
58	Bayak	14	9520	5	7580	3	7476				
59	Fethi	9	3565	6	9605	2	5050				
60	Hacı Mashar	21	10326	3	4643					1	5934
61	Çavuşlu	8	3940	2	2510						
62	Gazgancı	13	7136	13	17980	1	2530	1	3440	1	4880
63	Bağdadi	4	2180	3	3300	3	7392				
64	Gümüşbahçe	8	4780	6	8880	1	2030	1	3230		
65	Alagözü	2	1285	2	3370	1	2250				
66	Bekri İsmail	14	5920	6	8595	1	2200	2	6840	1	4580
67	Reaya	40	18080	7	9750	8	19520	3	9650	6	47990
68	Türkmen	16	7045	10	13835	13	32085	3	11240	3	15695
Genel Toplam		856	471.378	566	792.188	160	389.133	53	183.729	55	390.299

Kaynak: Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Varidat Temettuat Defteri, 1840.

Tablo 8
Ereğli Kazası Yerleşim Birimlerine Hane Başına Düşen Ortalama Temettuat ve Servet (1840)

Sıra	Yerleşim Birimi	Hane sayısı	Ortalama Emlak Değeri (Kuruş)	Ortalama Hayvan Değeri (Kuruş)	Ortalama Temettuat (Kuruş)	Ortalama Servet (Kuruş)	Sıra	Yerleşim Birimi	Hane sayısı	Ortalama Emlak Değeri (Kuruş)	Ortalama Hayvan Değeri (Kuruş)	Ortalama Temettuat (Kuruş)	Ortalama Servet (Kuruş)
1	Zanapa Hacı Ömer	40	70,93	398,95	261,00	730,88	35	Kaçan	14	196,29	999,21	276,79	1.472,29
2	Orta karye-i mezbur	49	368,88	394,61	192,55	956,04	36	Karaviran	10	108,70	1.134,00	320,00	1.562,70
3	Curmık	26	138,46	331,69	180,77	650,92	37	Camiikebir	10	295,00	399,60	300,00	994,60
4	Mısıri	37	329,73	325,14	231,35	886,22	38	Ali Çavuş	17	1.045,88	762,06	355,88	2.163,82
5	Sallı	30	400,83	241,40	251,00	893,23	39	Kırsarı	14	179,29	328,21	314,29	821,79
6	Uyur	42	315,12	407,50	274,17	996,79	40	Tat	6	259,17	301,67	251,67	812,50
7	Turlaz	44	463,41	1.132,27	275,91	1.871,59	41	Abdul Halife	19	217,63	221,05	265,79	704,47
8	Tonat	46	396,52	1.065,15	310,22	1.771,89	42	Hacı Musa	21	413,10	417,86	266,67	1.097,62
9	Begas	37	541,89	393,24	348,92	1.284,05	43	Davutpaşa	18	311,11	453,89	321,11	1.086,11
10	Derekebir	22	475,00	487,50	257,73	1.220,23	44	Hacı Mustafa	25	245,20	238,44	249,60	733,24
11	Balçık Ağaç	16	275,69	610,63	275,00	1.161,31	45	Boyacı Ali	31	1.727,48	990,58	316,29	3.034,35
12	Sayırcı	19	321,58	675,26	204,21	1.201,05	46	Cahı	51	485,98	639,71	209,61	1.335,29
13	Pınarbaşı	44	592,66	433,64	275,00	1.301,30	47	Kırça bağ	15	273,67	172,67	226,67	673,00
14	Kaya	33	534,00	330,76	245,45	1.110,21	48	Hacı Yusuf	12	3.030,00	666,67	442,92	4.139,58
15	Çakır	24	510,83	337,63	231,25	1.079,71	49	Pir Ömer	38	644,87	718,84	291,84	1.655,55
16	Kozdamı	13	373,08	293,08	246,15	912,31	50	Hafız	18	1.307,22	443,33	263,33	2.013,89
17	Ternik	28	496,79	587,82	250,36	1.334,96	51	Kasım oğlu	15	424,67	446,67	257,33	1.128,67
18	Kara Pusaklı	23	467,83	508,52	241,30	1.217,65	52	Hızırılı	38	344,39	561,58	316,71	1.222,68
19	Kösre	27	346,48	557,22	259,44	1.163,15	53	Canlar	45	382,82	421,33	274,22	1.078,38
20	Seydi Fakılı	8	107,50	722,88	251,25	1.081,63	54	Talmaz	30	718,83	621,33	306,00	1.646,17
21	Borne	16	124,06	767,44	188,44	1.079,94	55	Kara Gedik	19	397,11	538,95	301,05	1.237,11
22	Der karii Eski hisar	16	270,00	638,94	200,00	1.108,94	56	Viranei kebir	36	546,25	329,03	254,72	1.130,00
23	Çakallar	21	507,86	419,29	211,19	1.138,33	57	Üçgöz	36	449,86	1.121,25	330,56	1.901,67
24	Dedeli	7	416,43	520,43	342,86	1.279,71	58	Bayak	22	292,50	454,82	342,27	1.089,59
25	Osman köseli	8	550,00	716,25	268,75	1.535,00	59	Fethi	17	395,00	380,29	245,29	1.020,59
26	Deli Mahmudlu	8	213,75	421,88	193,75	829,38	60	Hacı Mashar	25	753,00	282,40	298,40	1.333,80
27	Pasdı Kaya	6	108,33	420,00	191,67	720,00	61	Çavuşlu	10	192,00	191,00	268,00	651,00
28	Senandi	52	534,62	416,44	294,23	1.245,29	62	Gazgancı	30	555,33	342,20	358,33	1.255,87
29	Körli	18	350,56	315,28	219,44	885,28	63	Bağdadi	10	457,00	448,00	395,00	1.300,00
30	Çat	27	19,26	1.735,26	183,33	1.937,85	64	Gümüşbahçe	16	265,63	538,75	384,38	1.188,75
31	K.İkizli Karyesi	20	237,30	828,75	302,50	1.368,55	65	Alagözli	5	238,00	703,00	440,00	1.381,00
32	K.Aşıklar Karyesi	29	32,28	2.039,17	374,52	2.445,97	66	Bekri İsmail	24	421,04	468,33	313,33	1.202,71
33	Kızılgöğü	13	85,77	911,92	296,15	1.293,85	67	Reaya	64	47,66	260,47	1.428,28	1.736,41
34	Güllüvıran karyesi	41	207,22	1.475,49	344,88	2.027,59	68	Türkmen	45	73,11	1.351,33	413,11	1.837,56
Genel Toplam Ortalaması									1.696	420,14	613,71	323,90	1.357,75

Kaynak: Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Varidat Temettuat Defteri, 1840.

Tablo 9

Ereğli Kazası'nda En Yüksek Servete Sahip İlk 20 Kişi (1840)

Sıra	Yerleşim Birimi	Adı ve Şöhreti	Serveti
1	Boyacı Ali	Orta boylu ak sakallı nakibul eşrafı kaim makamı Elhac Mustafa Efendinin Emlaki	36328
2	Hafız	Orta boylu ak sakallı muhtarı evvel hacı Mehmed ağanın Emlaki	19260
3	Cahı	Orta boylu ak sakallı muhtarı evvel hacı Mustafanın Emlaki	17450
4	Hacı Yusuf	Orta boylu kumral sakallı muhtarı evvel Mehmed Raşid ağanın Emlaki	15160
5	Reaya	Uzun boylu ak sakallı muhtarı evvel Kalos zımmının Emlaki	13030
6	Ali Çavuş	Kısa boylu ak sakallı müderrisini kiramdan elhac Mehmed Enis efendinin Emlaki	11535
7	Hacı Yusuf	Kısa boylu kır sakallı çiftçi Elhac Ahmedin Emlaki	11190
8	Reaya	Orta boylu kara sakallı tüccar taifesinden Karabend zımmının Emlaki	10670
9	Hızırlı	Orta boylu ak sakallı muhtarı evvel hacı Mustanın Emlaki	9910
10	Hacı Yusuf	Orta boylu kır sakallı çiftçi Elhac Abdulgaffarın Emlaki	8730
11	Reaya	Orta boylu kara sakallı muhtarı sani Betros zımmının Emlaki	8695
12	Hızırlı	Orta boylu kumral sakallı müderris elhac Mehmed Said efendinin Emlaki	8030
13	Boyacı Ali	Orta boylu kır sakallı rençber Halidin Emlaki	7802
14	Ali Çavuş	Orta boylu sarı sakallı muhtarı evvel çiftçi Halil bin Yusuf Emlaki	7460
15	Tonat	Orta boylu kara sakallı çiftçi Süleyman'ın Emlaki	7050
16	Hızırlı	Orta boylu şabemred çiftçi Eminin Emlaki	7030
17	Boyacı Ali	Orta boylu kır sakallı çiftçi Hacı Mahmudun Emlaki	6910
18	Talmaz	Orta boylu köse sakallı muhtarı sani Hüseyinin Emlaki	6595
19	Türkman	Uzun boylu ak sakallı muhtarı sani Mehmedin Emlaki	6450
20	Çat	Kır sakallı uzun boylu muhtarı kariye bahri Mehemedin Emlaki	6149
Genel Toplam			225.434

Kaynak: Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Varidat Temettuat Defteri, 1840

Tablo 10

Ereğli Kazası Yerleşim Birimlerine Göre Hanelerin Gelir Dağılımı (1840)

Sıra	Yerleşim Birimi	0-100 Kuruş Gelir Aralığı		101-200 Kuruş Gelir Aralığı		201-300 Kuruş		301-400 Kuruş		401-500 Kuruş		501 Kuruş ve Üstü	
		Hane Sayısı	Temettuat (Kuruş)	Hane Sayısı	Temettuat (Kuruş)	Hane Sayısı	Temettuat (Kuruş)	Hane Sayısı	Temettuat (Kuruş)	Hane Sayısı	Temettuat (Kuruş)	Hane Sayısı	Temettuat (Kuruş)
1	Zanapa Hacı Ömer	2	175	10	1650	17	4310	5	1755	3	1350	2	1100
2	Orta karye-i mezbur	2	200	10	1580	11	2800	12	4250	1	450	1	550
3	Curmık	2	100	10	1600	9	2400	4	1400	1	500		
4	Misri	5	350	8	1240	12	3000	9	3150	1	450		
5	Sallı	3	105	7	1150	12	3050	4	1400	3	1350		
6	Uyur	1	50	6	1000	23	6115	11	3850	1	450		
7	Turlaz	3	300	6	1000	19	4940	9	3200	5	2250	1	550
8	Tonat	3	260	15	2420	9	2345	11	3900	7	3200	3	1750
9	Begas	2	150	6	1020	3	780	11	4200	5	2430	5	3550
10	Derekebir			11	2030	5	1290	3	1200	1	450		
11	Balçık Ağaç			6	1000	6	1550	2	750				
12	Sayırca	1	100	5	850	9	2330	1	350				
13	Pınarbaşı	7	550	7	1300	10	2750	13	4710	5	2300		
14	Kaya	1	50	9	1350	15	3900	5	1850	2	950		
15	Çakır	2	100	8	1250	9	2350	4	1450	1	450		
16	Kozdamı			2	350	8	2200	3	1050				
17	Ternik	1	100	7	1080	14	3680	6	2150				
18	Kara Pusaklı	1	100	7	1200	13	3450	1	350	1	450		
19	Kösre	1	100	8	1225	10	2630	7	2450	1	500		
20	Seydi Fakılı			1	150	6	1500	1	350				
21	Borne	3	225	7	1220	4	1050	1	400				
22	Der karii Eski hisar	2	150	5	750	7	1850	1	400				
23	Çakallar	3	250	8	1260	6	1500	1	350	2	950		
24	Dedeli			1	150	2	500	2	750	1	450	1	550
25	Osman köseli			1	150	6	1600	1	400				
26	Deli Mahmudlu			5	800	3	750						
27	Pasdı Kaya	1	100	4	800	1	250						
28	Senandi	4	250	10	1650	14	3800	8	2850	12	5650	2	1100
29	Körli	2	150	7	1300	8	2050	1	350				
30	Çat	8	600	12	2050	4	1000	2	700	1	500		
31	K.İkizli Karyesi	2	200	7	1200	4	1050	4	1550	1	450	2	1600
32	K.Aşıklar Karyesi			1	200	10	2750	9	3350	5	2410	3	2050
33	Kızılgöğü	1	100	1	200	4	1050	6	2150				
34	Güllüvıran karyesi			1	200	11	2920	25	9010	4	1800		

Kaynak: Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Varidat Temettuat Defteri, 1840.

Tablo 10
Ereğli Kazası Yerleşim Birimlerine Göre Hanelerin Gelir Dağılımı (1840) (Devam)

Sıra	Yerleşim Birimi	0-100 Kuruş Gelir Aralığı		101-200 Kuruş Gelir Aralığı		201-300 Kuruş		301-400 Kuruş		401-500 Kuruş		501 Kuruş ve Üstü	
		Hane Sayısı	Temettuat (Kuruş)	Hane Sayısı	Temettuat (Kuruş)	Hane Sayısı	Temettuat (Kuruş)	Hane Sayısı	Temettuat (Kuruş)	Hane Sayısı	Temettuat (Kuruş)	Hane Sayısı	Temettuat (Kuruş)
35	Kaçan	1	100	2	400	6	1650	2	700	1	450		
36	Karaviran					5	1350	3	1050	2	900		
37	Camiikebir			2	350	4	1150	1	400	1	950		
38	Ali Çavuş	1	50	3	450	2	550	6	2200	2	1000	1	650
39	Kısarı	1	100	1	140	4	1200	4	1550	2	950		
40	Tat	1	35	2	400	1	300	1	400				
41	Abdul Halife	1	50	1	200	9	2600	6	2150				
42	Hacı Musa	2	150	7	1350	6	1750	4	1600			1	600
43	Davutpaşa	1	100	1	120	8	2230	4	1600	3	1450		
44	Hacı Mustafa	5	300	5	830	7	2010	4	1500	3	1450		
45	Boyacı Ali	1	60	8	1370	6	1650	6	2250	3	1450	3	1750
46	Cahı	9	715	19	3140	11	2850	4	1360	2	950	1	1000
47	Kırça bağ	2	150	3	500	7	1900	1	350	1	500		
48	Hacı Yusuf	1	40	1	200	3	850	2	750	1	500	3	2800
49	Pir Ömer	2	140	7	1250	6	1550	8	3000	2	1000	4	3300
50	Hafız			6	1050	5	1300	1	400			2	1550
51	Kasım oğlu	1	50	3	500	6	1590	1	350	1	450	1	550
52	Hızırılı	3	300	5	800	7	1735	9	3250	6	2800	3	2650
53	Canlar	1	60	12	2060	12	3290	9	3380	6	2950		
54	Talmaz	1	100	6	1100	8	2250	6	2250	1	450	4	2500
55	Kara Gedik	1	100	6	1050	2	550	2	750	3	1450	2	1490
56	Viranei kebir	1	100	10	1850	18	4870	2	800	2	1000	1	700
57	Üçgöz			8	1450	13	3550	5	1900	6	3000	2	1600
58	Bayak			1	200	10	2850	6	2300	3	1500	1	600
59	Fethi	1	30	2	400	5	1450	1	350				
60	Hacı Mashar			3	600	10	2520	5	1900	2	1000	1	800
61	Çavuşlı			2	350	4	1050	3	1120				
62	Gazgancı			3	600	9	2550	3	1150	9	4400	2	1300
63	Bağdadi					2	600	2	750	4	1850	1	550
64	Gümüşbahçe			2	400	3	800	4	1450	4	1900	2	1350
65	Alagözli					1	250	1	350	2	1000	1	600
66	Bekri İsmail	3	250	4	700	4	1150	6	2250	4	1820	2	1200
67	Reaya			2	400	17	4760	18	7050	7	3450	19	14250
68	Türkmen	1	100	1	150	11	3250	14	5550	12	5850	6	4000
Genel Toplam		104	7.895	357	60.735	536	143.445	337	124.185	159	76.160	83	58.590

Kaynak: Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Varidat Temettuat Defteri, 1840.

Tablo 11
Ereğli Kazası'nda En Yüksek Gelire Sahip İlk 20 Kişi (1840)

Sıra	Yerleşim Birimi	Adı ve Şöhreti	Toplam Temettuat
1	Pir Ömer	Orta boylu ter bıyıklı çiftçi derviş Mehmedin Emlaki	850
2	Karacadağ İkizli Karyesi	Orta boylu ak sakallı çiftçi İsanın Emlaki	800
3	Tonat	Orta boylu kumral sakallı Alinin Emlaki	600
4	Begas	Kara sakallı orta boylu rençber İbrahim'in Emlaki	500
5	Camiikebir	Orta boylu kumral köse sakallı berber Ahmedin Emlaki	500
6	Davutpaşa	Orta boylu sarı bıyıklı çiftçi Memişin Emlaki	500
7	Pir Ömer	Kısa boylu kumral sakallı sıvacı Hüseyinin Emlaki	500
8	Pir Ömer	Kısa boylu kumral sakallı sıvacı Hüseyinin Emlaki	500
9	Kara Gedik	Ort boylu köse sakallı rençber Ebubekirin Emlaki	500
10	Fethi	Kısa boylu kara sakallı molla Mehmedin Emlaki	500
11	Hacı Mashar	Uzun boylu kumral sakallı halvacı İbrahimin Emlaki	500
12	Gazgancı	Orta boylu aksakallı rençber Mustafanın Emlaki	500
13	Gazgancı	Orta boylu kara sakallı timurci Mustafanın Emlaki	500
14	Gazgancı	Orta boylu kır sakallı rençber İbrahimin Emlaki	500
15	Reaya	Uzun boylu kırca sakallı çerçi çirçi Esob zımminin Emlaki	500
16	Reaya	Orta boylu ak sakallı kuyumcu Kirekos zımminin Emlaki	500
17	Reaya	Kısa boylu kara sakallı rençber duhancı Agop zımminin Emlaki	500
18	Reaya	Orta boylu kır sakallı dürzi Abram zımminin Emlaki	500
19	Reaya	Orta boylu kır sakallı kalaycı Esb zımminin Emlaki	500
20	Türkman	Orta boylu kara sakallı çiftçi Ahmedin Emlaki	500
Genel Toplam			10.750

Kaynak: Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Varidat Temettuat Defteri, 18

Tablo 12
Ereğli Kazasının Gelirlerinin %20'lik Nüfus Dilimlerine Göre Dağılımı, 1840

Hane Sayısı	Kümülatif (Birikimli) Hane Sayısı	Toplam	Yüzdelik	Gelir Gruplarının Kümülatif
Nüfus Dilimleri (%)	Toplam hane Sayısı Yüzdesi (%)	Temettuat	Paylar (%)	Gelir Yüzde Payları (%)
1. %20'lik Gelir Dilimine Sahip Haneler (337 Hane)	%20'lik Gelir Dilimine Sahip Haneler (337 Hane)	37410	7,67	7,67
2. %20'lik Gelir Dilimine Sahip Haneler (337 Hane)	%40'lik Gelir Dilimine Sahip Haneler (674 Hane)	71580	14,67	22,33
3. %20'lik Gelir Dilimine Sahip Haneler (337 Hane)	%60'lik Gelir Dilimine Sahip Haneler (1011 Hane)	90200	18,48	40,82
4. %20'lik Gelir Dilimine Sahip Haneler (337 Hane)	%80'lik Gelir Dilimine Sahip Haneler (1348 Hane)	115785	23,73	64,54
5. %20'lik Gelir Dilimine Sahip Haneler (337 Hane)	%100'lik Gelir Dilimine Sahip Haneler (1685 Hane)	173050	35,46	100,00
Gini Katsayısı				

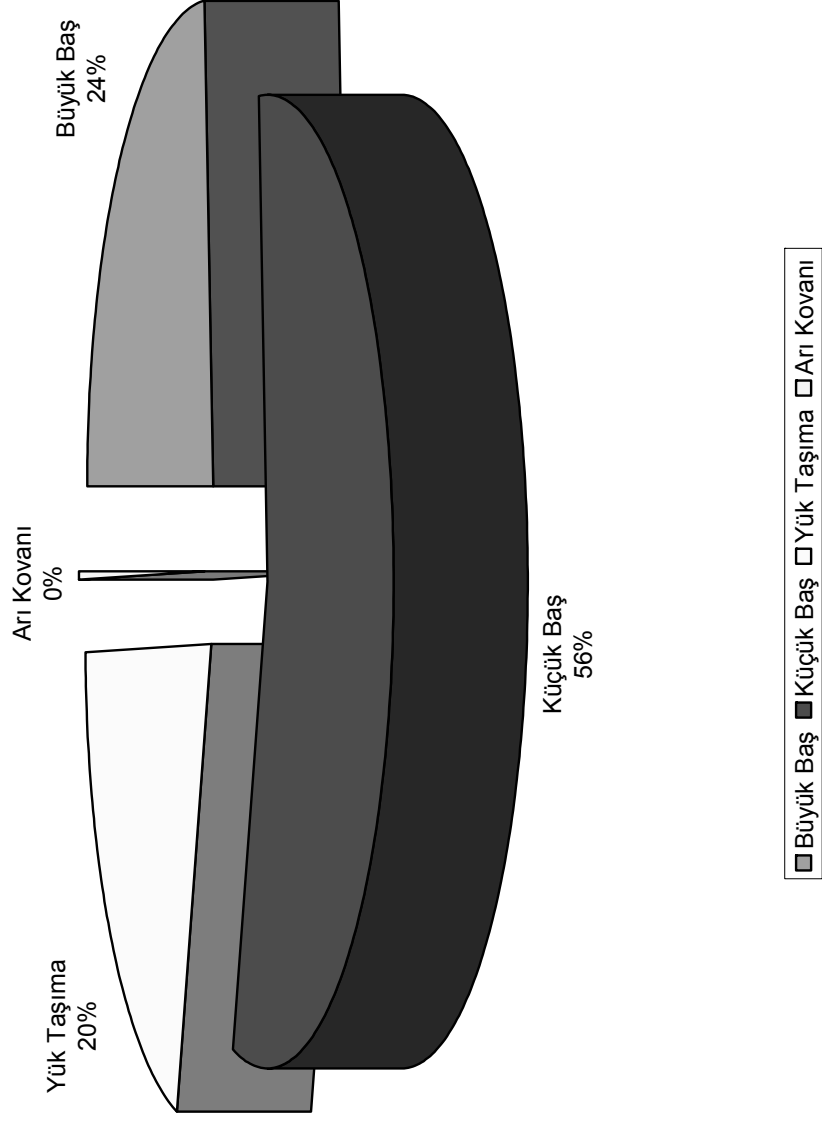
Kaynak: Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Varidat Temettuat Defteri, 1840.

Tablo 13

Ereğli Kazası Gelir Aralığı Lorenz Eğrisi (1840)						
Grup	Gelir Aralığı	Hane Sayısı	Hane / Toplam Hane (%)	Hane / Toplam Birikimli Toplamı (%)	Orta Nokta (Kuruş)	Ortak Nokta Yüzdesi (%)
1	0-100 Kuruş Gelir Aralığı	104	6,60	6,60	5.200,00	1,10
2	101-200 Kuruş Gelir Aralığı	357	22,65	29,25	53.550,00	11,37
3	201-300 Kuruş Gelir Aralığı	536	34,01	63,26	134.000,00	28,45
4	301-400 Kuruş Gelir Aralığı	337	21,38	84,64	117.950,00	25,04
5	401-500 Kuruş Gelir Aralığı	159	10,09	94,73	71.550,00	15,19
6	501 -1000 Kuruş Gelir Aralığı	83	5,27	100	62.250,00	13,22
						94,37

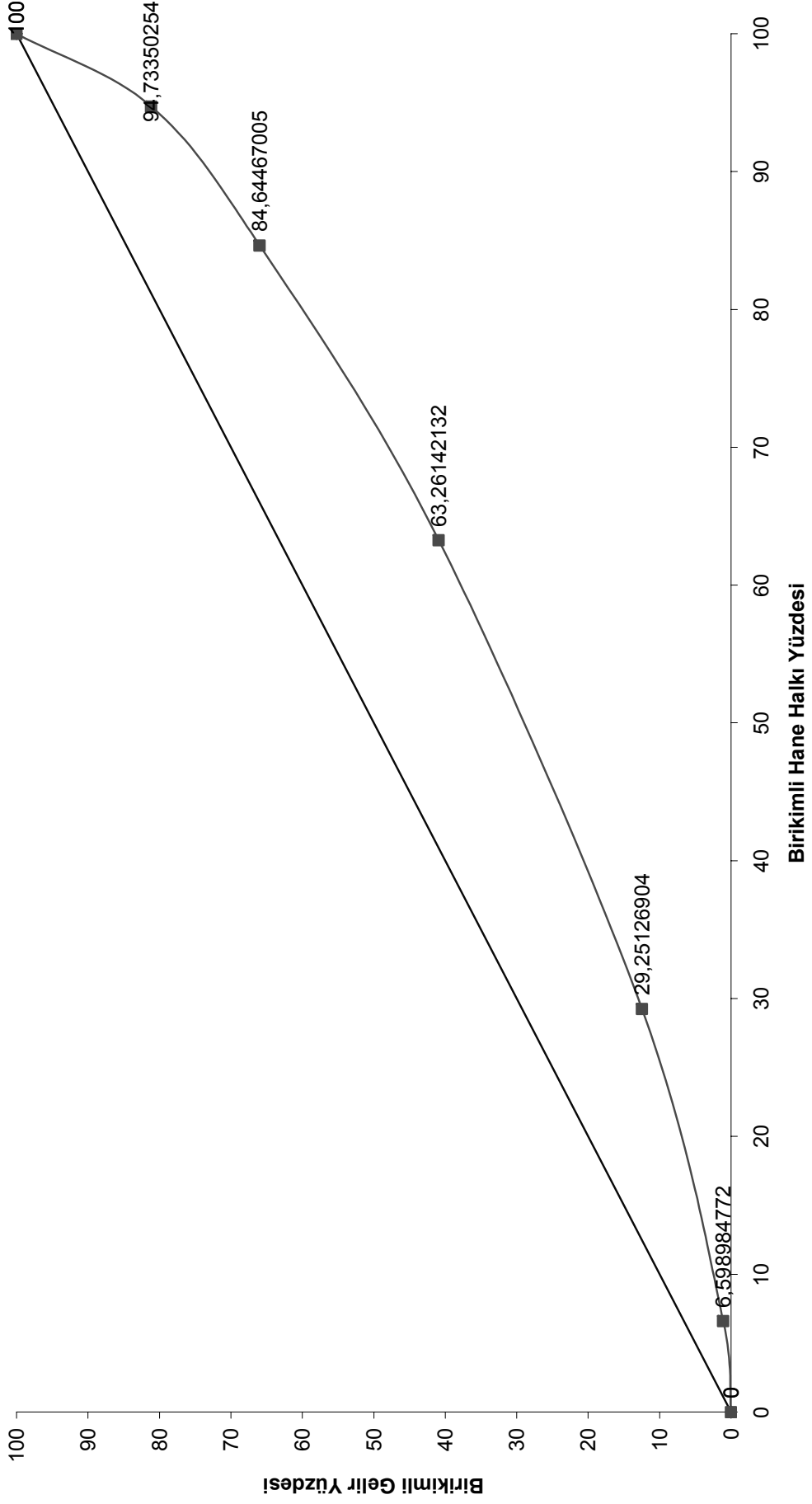
Kaynak: Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Varidat Temettuat Defteri, 1840.

Grafik 1
Hayvan Dağılımı

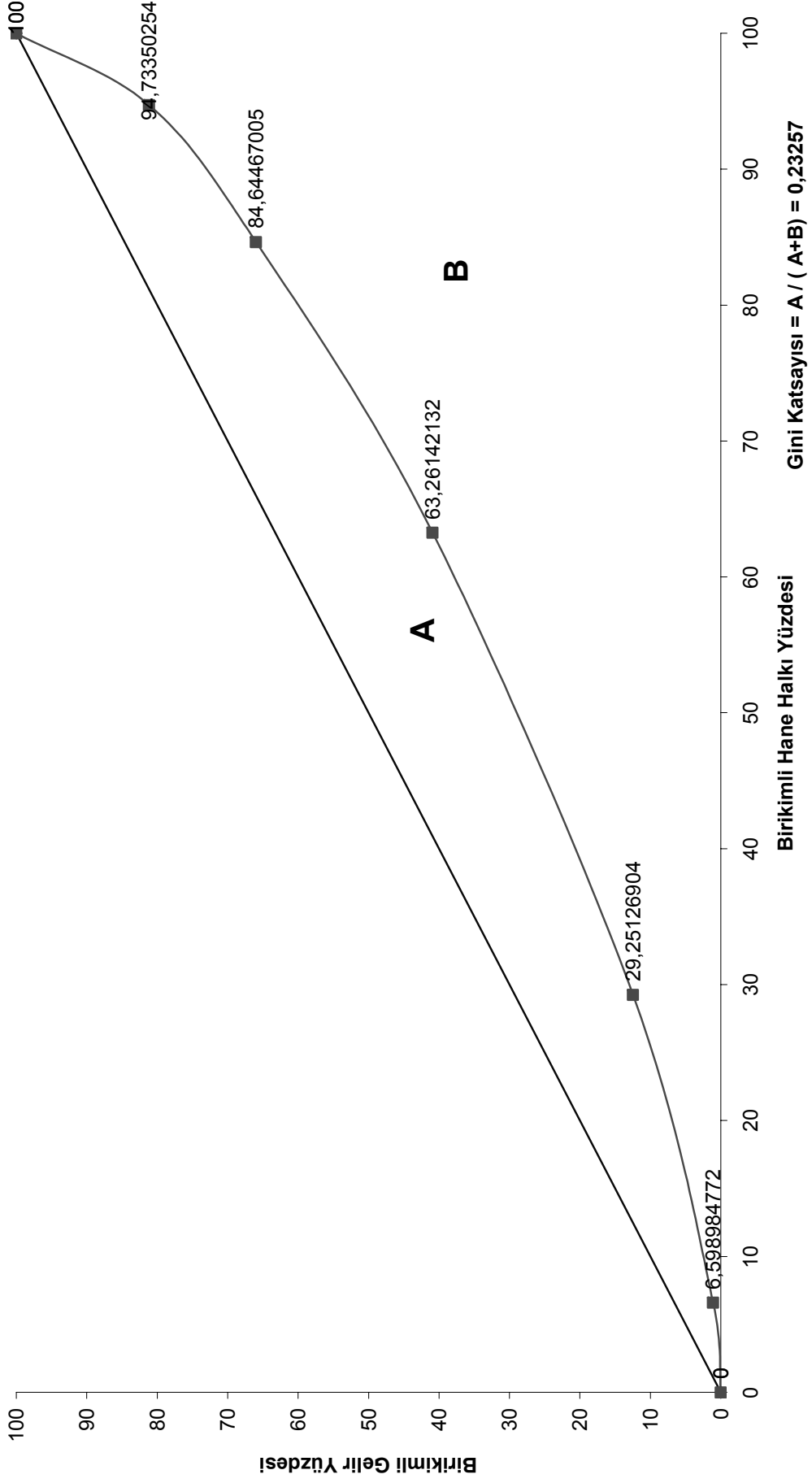
Kaynak: Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Varidat Temettuat Defteri, 1840.

Grafik 2
Ereğli Kazası Lorenz Eğrisi, 1840

Kaynak: Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Varidat Temettuat Defteri, 1840.

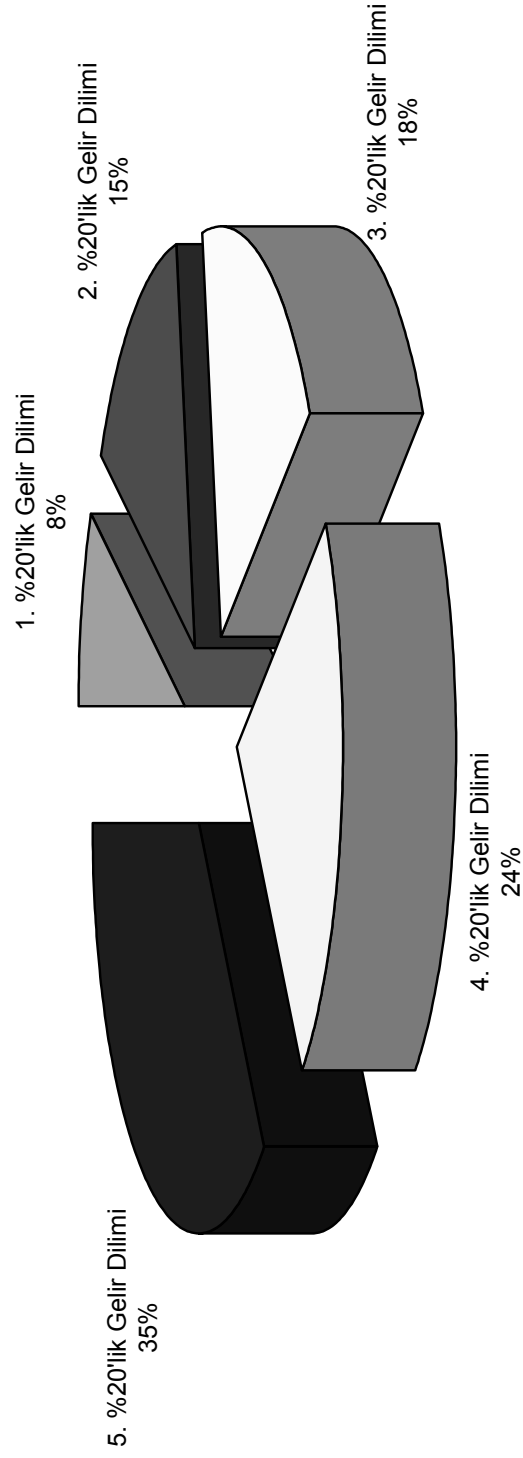
Grafik 3
Ereğli Kazası Gini Katsayısı, 1840

Kaynak: Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Varidat Temettuat Defteri, 1840.

Grafik 4

Ereğli Kazası Yüzdelik Gelir Dağılımı

Kaynak: Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Varidat Temettuat Defteri, 1840.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. Vergiler

Vergilendirme kısımlarında her ürün için ödenen miktar belirlenmiştir. Bunların toplamından ürünlerin toplam üretim miktarını ve elde edilen toplam servetlerini ortaya çıkarmak mümkündür. Vergü-yi mahsusa oranlarına dair verilerin değerlendirilmesiyle karye ve mahallelerden elde edilen servetlerin ve ödenen verginin miktarı ortaya çıkacaktır. Bu vergilerin alınması için elde edilen servetin ne kadarının tarımdan, ne kadarının hayvancılıktan elde edilen servet olduğu belirlenerek kazanın ve ayrı ayrı karyelerin malî durumları tespit edilecektir.

Hicri 1286 miladi 1869 tarihli Konya Vilayet Salnamesine⁶⁸ göre Ereğli Kazasında 43 yerleşim biriminden 305 bin 940 kuruş 20 para vergi toplanmıştır. Karabınar Nahiyesinden 233 bin 721 kuruş, Divle Nahiyesinden 78 bin 458 kuruş vergi toplandığı görülmüştür. Ereğli Kazasından toplanan vergi toplamına bakıldığında ise 618 bin 120 kuruş 20 para vergi toplandığı anlaşılmaktadır.

4.1. Vergü-yi Mahsusa

Tanzimat idarecileri tarafından örfî vergiler yerine ikame edilen ve "an-cemaatin" "vergü-i mahsusa", "vergü" ve "komşuca alınan vergü" gibi muhtelif adlar verilen bu vergi, 11/1256-M/1 840 yılından itibaren tatbik edilmeye başlandı. Vergü-yi mahsusa, herkesin az çok kazancı gözetilerek tevzi edilen ve dikey eşitliği sağlayabilme özelliği gösteren genel bir vergi niteliğini taşımaktadır. Bu verginin miktarı liva ölçeğinde belirlenerek toplam miktar kazalar arasında paylaştırılmakta idi. Sonra

⁶⁸ H. 1286 — M. 1869 tarihli Salname, Sayı:2.

kazanın müdür ve meclis azaları, nüfusun etnik özelliğine göre imam, papaz ve kocabaşı gibi kişilerin katıldığı toplantıda kasaba ve köylere isabet eden hisseler belirlenir, en sonunda köy ve mahalle düzeyinde kişilerin ödeme güçlerine göre paylaştırılır idi.⁶⁹

Verginin tahsil edilecek tutacını tespit de, kaldırılan örfi vergilerin toplamı esas alınmış ve verginin mükellefler arasında paylaştırılmasında esas alınan ödeme gücü de tahrir sonucu belirlenmiştir. Bu yeni vergi uygulamasında esas alınan, malî gücün ölçüsü olarak halkın, malı, mülkü ve hayvanı, ticaretle uğraşıyor ise serveti temel kabul edilmiştir. İşte bu malî gücün hakkaniyetle tespiti ve alınacak verginin malî güç ölçüsünde adil bir şekilde tahsil edilmesi amacıyla yönelik olarak 1844 yılında ülkenin önemli bir kesiminde sayımlar yapılmıştır. Bu sayımlar sonucu "emlâk ve arazi ve hayvanat ve temettuat defterleri" hazırlanmıştır.⁷⁰

Esas itibariyle halkın emlâk arazi ve diğer servetlerinin tespit edilerek ödeme gücüne göre vergilendirme prensibine dayanan bu vergi usulüne uygun olarak uygulanabildiği taktirde, son derece adaletli bir şekilde halkın mevcut kaynaklarından kimseyi mağdur etmeden faydalanılması mümkün görülmektedir.⁷¹

Bu verginin tahsili köy ve mahallenin muhtar, imam veya papazı yaptıkları tahsilatı hane reislerinin adının bulunduğu tevzi defterine kaydedip, sonra parayla beraber defteri kazaya götürme şeklinde idi. Herkesin ödediği vergi kaza meclisindeki deftere işlenip tevzi defterlerine gelen paranın tutarı ve tarihî yazılıp müdür ve sandık emini tarafından mühürlenmekteydi. Verginin tahsilatında ve muhassıllara tesliminde güvenliği, sağlamak için zaptiye askerleri de görev almakta idiler.⁷²

Ereğli'ye bağlı karye ve mahallelerin defter kayıtlarındaki vergi-yi mahsusaları toplanarak elde edilen veriler Tablo 14'de gösterilmiştir. Toplam sonuç 135.114 kuruştur. Karye ve mahallelerde bulunan hanelerin vergilerini tek tek toplayarak elde

⁶⁹ Said Öztürk, Tanzimat Döneminde Bir Anadolu Şehri Bilecik, Kitabevi Yayınları, No:44, İstanbul 1996, s.174

⁷⁰ Öztürk, a.g.e., s.175.

⁷¹ Öztürk, a.g.e., s.176.

⁷² Öztürk, a.g.e., s.175.

edilen rakam en doğru sonuç olarak kabul edilmiştir. Bu da 143.381 kuruştur. Defterlerin sonuna yazılan vergi-yi mahsusa toplamı 8.267 kuruş eksik yazılmıştır.

Her karyenin vergi-yi mahsusa toplamı hane sayısına bölündüğünde, hane başına düşen ortalama vergi miktarını bulmak mümkündür. Bu durumda karyeler ve mahalleler arasında dengesiz bir dağılım çıkmaktadır. Bazı karye ve mahallelerde hane başına düşen vergi miktarı çok az, bazılarında ise çok fazladır.⁷³

4.2. Vergi Dağılımı

Temettuat defter kayıtlarında, defterin sonunda toplam vergü-yi mahsusa ve toplam temettuat verilmiştir. Ancak o dönemde görevliler tarafından yapılan toplamalarda hatalar yapıldığı anlaşılmaktadır. Bunun üzerine değerlendirmeler yapılırken, bizim hesaplamalarımız (Tablo 15) sonucu elde edilen veriler dikkate alınacaktır.

En çok vergi veren ilk beş yerleşim birimi şunlardır: Reaya karyesi (64 hane) ile toplam 8831 kuruş, Türkmen karyesi (45 hane) ile toplam 5490 kuruş, Tonat karyesi (46 hane) ile toplam 4355 kuruş, Pir Ömer karyesi (38 hane) ile toplam 4315 kuruş, Güllüviran karyesi karyesi (41 hane) ile toplam 4230 kuruş vergi vermiştir.

En az vergi veren ilk beş yerleşim birimi şunlardır: Pasdı Kaya karyesi (6 hane) ile toplam 230 kuruş, Deli Mahmudlu karyesi (8 hane) ile toplam 310 kuruş, Seydi Fakılı karyesi (8 hane) ile toplam 405 kuruş, Osman köseli karyesi (8 hane) ile toplam 430 kuruş, Tat karyesi (6 hane) ile toplam 450 kuruş vergi vermiştir.

Verginin haneye oranı dikkate alındığında ortalama en çok vergi veren ilk beş yerleşim birimi şunlardır: Reaya karyesinde hane başına düşen ortalama 137,98 kuruş, Hacı Yusuf karyesinde hane başına düşen ortalama 132,71 kuruş, Alagözli karyesinde hane başına düşen ortalama 132 kuruş, K.Aşıklar Karyesi karyesinde hane başına düşen

⁷³ Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Varidat Temettuat Defteri, 1840.

ortalama 125,38 kuruş, Türkmen karyesinde hane başına düşen ortalama 122 kuruş vergi vermiştir.

Verginin haneye oranı dikkate alındığında ortalama en çok vergi veren ilk beş yerleşim birimi şunlardır: Borne karyesinde hane başına düşen ortalama 35 kuruş, Pasdı Kaya karyesinde hane başına düşen ortalama 38,33 kuruş, Deli Mahmudlu karyesinde hane başına düşen ortalama 38,75 kuruş, Körli karyesinde hane başına düşen ortalama 42,22 kuruş, Ternik karyesinde hane başına düşen ortalama 43,92 kuruş vergi vermiştir.⁷⁴

4.3. Vergi Yüğü

Vergi yüğü itibariyle en fazla haneye sahip ilk beş yerleşim birimi⁷⁵ (Tablo 16) şunlardır: Pir Ömer karyesinde 38,91 vergi yüğü, Kaya karyesinde 36,42 vergi yüğü, Curmık karyesinde 36,38 vergi yüğü, Kozdamı karyesinde 33,75 vergi yüğü, K.Aşıklar Karyesi karyesinde 33,47 vergi yüküne sahiptir.

Vergi yüğü itibariyle en az haneye sahip ilk beş yerleşim birimi şunlardır: Reaya karyesinde 9,66 vergi yüğü, Hacı Mashar karyesinde 16,35 vergi yüğü, Ternik karyesinde 17,55 vergi yüğü, Borne karyesinde 18,57 vergi yüğü, Körli karyesinde 19,24 vergi yüküne sahiptir.

Ereğli Kazası Temettuat defterine göre (Tablo 17) 0 ile 100 kuruş arası gelir diliminde en fazla vergi yüküne sahip ilk beş yerleşim birimi şöyledir: Tat karyesi 2,29 kuruş, Fethi karyesi 0,83 kuruş, Sallı karyesi 0,67 kuruş, Kösre karyesi 0,65 kuruş, Abdul Halife karyesi 0,4 kuruş vergi yüküne sahiptir.

0 ile 100 kuruş arası gelir diliminde en az vergi yüküne sahip ilk beş yerleşim birimi şöyledir: Türkmen karyesi 0,15 kuruş, Kara Gedik karyesi 0,15 kuruş, Pasdı Kaya karyesi 0,15 kuruş, Bekri İsmail karyesi 0,16 kuruş, Boyacı Ali karyesi 0,17 kuruş vergi yüküne sahiptir.

⁷⁴ Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Varidat Temettuat Defteri, 1840.

⁷⁵ Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Varidat Temettuat Defteri, 1840.

100 ile 200 kuruş arası gelir diliminde en fazla vergi yüküne sahip ilk beş yerleşim birimi şöyledir: Davutpaşa karyesi 0,42 kuruş, Tonat karyesi 0,33 kuruş, Reaya karyesi 0,25 kuruş, Hacı Musa karyesi 0,24 kuruş, Begas karyesi 0,24 kuruş vergi yüküne sahiptir.

100 ile 200 kuruş arası gelir diliminde en az vergi yüküne sahip ilk beş yerleşim birimi şöyledir: Kaçan karyesi 0,1 kuruş, Hacı Mashar karyesi 0,12 kuruş, Pasdı Kaya karyesi 0,13 kuruş, Osman köseli karyesi 0,13 kuruş, Kasım oğlu karyesi 0,14 kuruş vergi yüküne sahiptir.

200 ile 300 kuruş arası gelir diliminde en fazla vergi yüküne sahip ilk beş yerleşim birimi şöyledir: Camiikebir karyesi 0,30 kuruş, Tat karyesi 0,27 kuruş, Kırça bağ karyesi 0,25 kuruş, Ali Çavuş karyesi 0,24 kuruş, Hacı Yusuf karyesi 0,24 kuruş vergi yüküne sahiptir.

200 ile 300 kuruş arası gelir diliminde en az vergi yüküne sahip ilk beş yerleşim birimi şöyledir: Pasdı Kaya karyesi 0,14 kuruş, Türkmen karyesi 0,15 kuruş, Reaya karyesi 0,15 kuruş, Körli karyesi 0,15 kuruş, Borne karyesi 0,15 kuruş vergi yüküne sahiptir.

300 ile 400 kuruş arası gelir diliminde en fazla vergi yüküne sahip ilk beş yerleşim birimi şöyledir: Kara Gedik karyesi 0,29 kuruş, Fethi karyesi 0,29 kuruş, Kasım oğlu karyesi 0,26 kuruş, Camiikebir karyesi 0,25 kuruş, Hacı Yusuf karyesi 0,24 kuruş vergi yüküne sahiptir.

300 ile 400 kuruş arası gelir diliminde en az vergi yüküne sahip ilk beş yerleşim birimi şöyledir: Kırça bağ karyesi 0,11 kuruş, Bekri İsmail karyesi 0,14 kuruş, Hafız karyesi 0,14 kuruş, Alagözli karyesi 0,14 kuruş, Osman köseli karyesi 0,15 kuruş vergi yüküne sahiptir.

400 ile 500 kuruş arası gelir diliminde en fazla vergi yüküne sahip ilk beş yerleşim birimi şöyledir: Kasım oğlu karyesi 0,31 kuruş, Hacı Mashar karyesi 0,245 kuruş, Cahı karyesi 0,24 kuruş, Boyacı Ali karyesi 0,24 kuruş, Hacı Yusuf karyesi 0,24 kuruş vergi yüküne sahiptir.

400 ile 500 kuruş arası gelir diliminde en az vergi yüküne sahip ilk beş yerleşim birimi şöyledir: Bekri İsmail karyesi 0,13 kuruş, Mısri karyesi 0,16 kuruş, Uyur karyesi 0,16 kuruş, Sallı karyesi 0,16 kuruş, Talmaz karyesi 0,18 kuruş vergi yüküne sahiptir.

500 kuruş üzeri gelir diliminde en fazla vergi yüküne sahip ilk beş yerleşim birimi şöyledir: Hacı Mashar karyesi 0,31 kuruş, Boyacı Ali karyesi 0,28 kuruş, Hızırlı karyesi 0,26 kuruş, Cahı karyesi 0,25 kuruş, Gümüşbahçe karyesi 0,24 kuruş vergi yüküne sahiptir.

500 kuruş üzeri gelir diliminde en az vergi yüküne sahip ilk beş yerleşim birimi şöyledir: K.İkizli Karyesi karyesi 0,11 kuruş, Kara Gedik karyesi 0,12 kuruş, Kasım oğlu karyesi 0,14 kuruş, Hacı Yusuf karyesi 0,14 kuruş, Pir Ömer karyesi 0,18 kuruş vergi yüküne sahiptir.

4.4. Verginin Gelir İçindeki Payı

Verginin gelir içindeki payı itibariyle⁷⁶ (Tablo 15) en fazla haneye sahip ilk beş yerleşim birimi şunlardır: Reaya karyesinde 91410 kuruş gelirin 8831 kuruşu, Türkmen karyesinde 18590 kuruş gelirin 5490 kuruşu, Senandi karyesinde 15300 kuruş gelirin 3930,5 kuruşu, Tonat karyesinde 14270 kuruş gelirin 4355 kuruşu, Güllüviran karyesi karyesinde 14140 kuruş gelirin 4230 kuruşu vergiye ayrılmıştır.

Verginin gelir içindeki payı itibariyle en az haneye sahip ilk beş yerleşim birimi şunlardır: Pasdı Kaya karyesinde 1150 kuruş gelirin 230 kuruşu, Tat karyesinde 1510 kuruş gelirin 450 kuruşu, Deli Mahmudlu karyesinde 1550 kuruş gelirin 310 kuruşu, Seydi Fakılı karyesinde 2010 kuruş gelirin 405 kuruşu, Osman köseli karyesinde 2150 kuruş gelirin 430 kuruşu vergiye ayrılmıştır.

⁷⁶ Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Varidat Temettuat Defteri, 1840.

4.5. Vergi Muafiyeti

Temettuat defterlerindeki bilgilere göre bazı hanelerden vergi alınmadığı anlaşılmaktadır. Temettuat vergisi mal ve servet ile ilgili olduğu için malı, mülkü ve serveti olmayanların vergisi de bulunmamaktadır. Ayrıca yetim kalanlardan vergi alınmadığı kaydedilmiştir. Ancak bunlardan aşar vergisi alındığına dair bir kayıt mevcut değildir. Bu elamelelerin az miktarda servet elde ettiklerini göstermektedir. Tahsil yapanlardan da vergi alınmadığı görülmektedir.

Vergiden muaf olan hane sayısı (Tablo 18) itibariyle en fazla haneye sahip ilk beş yerleşim birimi şunlardır: Pir Ömer karyesinde 9 hane, Fethi karyesinde 8 hane, Cahı karyesinde 5 hane, Hızırlı karyesinde 5 hane, Begas karyesinde 4 hane vergiden muaf tutulmuştur.

Vergiden muaf olan hane sayısı itibariyle en az haneye sahip ilk beş yerleşim birimi şunlardır: Reaya karyesinde 1 hane, Bekri İsmail karyesinde 1 hane, Gümüşbahçe karyesinde 1 hane, Bağdadi karyesinde 1 hane, Çavuşlu karyesinde 1 hane vergiden muaf tutulmuştur.⁷⁷

⁷⁷ Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Varidat Temettuat Defteri, 1840.

Tablo 14

Ereğli Kazası Yerleşim Birimlerine Göre Hane Başına Düşen Ortalama Vergiyi Mahsusa

Sıra	Yerleşim Birimi	Hane sayısı	Vergi	Vergi / Hane	Sıra	Yerleşim Birimi	Hane sayısı	Vergi	Vergi / Hane
1	Zanapa Hacı Ömer	40	3120,5	78,01	35	Kaçan	14	1095	78,21
2	Orta karye-i mezbur	49	2969	60,59	36	Karaviran	10	985	98,50
3	Curmik	26	1710	65,77	37	Camiikebir	10	860	86,00
4	Misri	37	2585	69,86	38	Ali Çavuş	17	1715	100,88
5	Sallı	30	2259	75,30	39	Kısarı	14	1212,5	86,61
6	Uyur	42	3457,5	82,32	40	Tat	6	450	75,00
7	Turlaz	44	3625	82,39	41	Abdul Halife	19	1525	80,26
8	Tonat	46	4355	94,67	42	Hacı Musa	21	1580	75,24
9	Begas	37	3865	104,46	43	Davutpaşa	18	1735	96,39
10	Derekebir	22	1722,5	78,30	44	Hacı Mustafa	25	1870	74,80
11	Balçık Ağa	16	1177,5	73,59	45	Boyacı Ali	31	3012,5	97,18
12	Sayırca	19	1150	60,53	46	Cahı	51	3255	63,82
13	Pınarbaşı	44	3590	81,59	47	Kırça bağ	15	1050	70,00
14	Kaya	33	2950	89,39	48	Hacı Yusuf	12	1592,5	132,71
15	Çakır	24	1665	69,38	49	Pir Ömer	38	4315	113,55
16	Kozdamı	13	1080	83,08	50	Hafız	18	1393	77,39
17	Ternik	28	1230	43,93	51	Kasım oğlu	15	1152	76,80
18	Kara Pusaklı	23	1665	72,39	52	Hızır	38	3594	94,58
19	Kösre	27	2052,5	76,02	53	Canlar	45	3793	84,29
20	Seydi Fakılı	8	405	50,63	54	Talmaz	30	2765	92,17
21	Borne	16	560	35,00	55	Kara Gedik	19	1605	84,47
22	Der karii Eski hisar	16	955	59,69	56	Viranei kebir	36	2495	69,31
23	Çakallar	21	1210	57,62	57	Üçgöz	36	3550	98,61
24	Dedeli	7	710	101,43	58	Bayak	22	2260	102,73
25	Osman köseli	8	430	53,75	59	Fethi	17	1250	73,53
26	Deli Mahmudlu	8	310	38,75	60	Hacı Mashar	25	1220	48,80
27	Pasdı Kaya	6	230	38,33	61	Çavuşlu	10	800	80,00
28	Senandi	52	3930,5	75,59	62	Gazgancı	30	3225	107,50
29	Körli	18	760	42,22	63	Bağdadi	10	1185	118,50
30	Çat	27	1220	45,19	64	Gümüşbahçe	16	1845	115,31
31	K.İkizli Karyesi	20	1815	90,75	65	Alagözli	5	660	132,00
32	K.Aşıklar Karyesi	29	3636	125,38	66	Bekri İsmail	24	2260	94,17
33	Kızılgöğü	13	1125	86,54	67	Reaya	64	8831	137,98
34	Güllüviran karyesi	41	4230	103,17	68	Türkmen	45	5490	122,00
Genel Toplam							1.696	143.381	84,5

Kaynak: Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Varidat Temettuat Defteri, 1840.

Tablo 15
Ereğli Kazası Yerleşim Birimlerine Göre Vergiyi Mahsusanın Gelire Oranı (%) (1840)

Sıra	Yerleşim Birimi	Temettuat (Kuruş)	Vergi (Kuruş)	Vergi / Hane %	Sıra	Yerleşim Birimi	Temettuat (Kuruş)	Vergi (Kuruş)	Vergi / Hane %
1	Zanapa Hacı Ömer	10440	3120,5	29,89	35	Kaçan	3875	1095	28,26
2	Orta karye-i mezbur	9435	2969	31,47	36	Karaviran	3200	985	30,78
3	Curmık	4700	1710	36,38	37	Camiikebir	3000	860	28,67
4	Misri	8560	2585	30,20	38	Ali Çavuş	6050	1715	28,35
5	Sallı	7530	2259	30,00	39	Kısarı	4400	1212,5	27,56
6	Uyur	11515	3457,5	30,03	40	Tat	1510	450	29,80
7	Turlaz	12140	3625	29,86	41	Abdul Halife	5050	1525	30,20
8	Tonat	14270	4355	30,52	42	Hacı Musa	5600	1580	28,21
9	Begas	12910	3865	29,94	43	Davutpaşa	5780	1735	30,02
10	Derekebir	5670	1722,5	30,38	44	Hacı Mustafa	6240	1870	29,97
11	Balçık Ağa	4400	1177,5	26,76	45	Boyacı Ali	9805	3012,5	30,72
12	Sayırcı	3880	1150	29,64	46	Cahı	10690	3255	30,45
13	Pınarbaşı	12100	3590	29,67	47	Kırça bağ	3400	1050	30,88
14	Kaya	8100	2950	36,42	48	Hacı Yusuf	5315	1592,5	29,96
15	Çakır	5550	1665	30,00	49	Pir Ömer	11090	4315	38,91
16	Kozdamı	3200	1080	33,75	50	Hafız	4740	1393	29,39
17	Ternik	7010	1230	17,55	51	Kasım oğlu	3860	1152	29,84
18	Kara Pusaklı	5550	1665	30,00	52	Hızırılı	12035	3594	29,86
19	Kösre	7005	2052,5	29,30	53	canlar	12340	3793	30,74
20	Seydi Fakılı	2010	405	20,15	54	Talmaz	9180	2765	30,12
21	Borne	3015	560	18,57	55	Kara Gedik	5720	1605	28,06
22	Der karii Eski hisar	3200	955	29,84	56	Viranei kebir	9170	2495	27,21
23	Çakallar	4435	1210	27,28	57	Üçgöz	11900	3550	29,83
24	Dedeli	2400	710	29,58	58	Bayak	7530	2260	30,01
25	Osman köseli	2150	430	20,00	59	Fethi	4170	1250	29,98
26	Delî Mahmudlu	1550	310	20,00	60	Hacı Mashar	7460	1220	16,35
27	Pasdı Kaya	1150	230	20,00	61	Çavuşlu	2680	800	29,85
28	Senandi	15300	3930,5	25,69	62	Gazgancı	10750	3225	30,00
29	Körli	3950	760	19,24	63	Bağdadi	3950	1185	30,00
30	Çat	4950	1220	24,65	64	Gümüşbahçe	6150	1845	30,00
31	K.İkizli Karyesi	6050	1815	30,00	65	Alagözli	2200	660	30,00
32	K.Aşıklar Karyesi	10861	3636	33,48	66	Bekri İsmail	7520	2260	30,05
33	Kızılgöğü	3850	1125	29,22	67	Reaya	91410	8831	9,66
34	Güllüviran karyesi	14140	4230	29,92	68	Türkmen	18590	5490	29,53
Genel Toplam							549.336	143.381	26,10

Kaynak: Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Varidat Temettuat Defteri, 1840.

Tablo 16
Ereğli Kazası Yerleşim Birimlerine Göre Vergi Yükü Dağılımı (1840)

Sıra	Yerleşim Birimi	Hane Sayısı	Temettuat	Vergi	Vergi / Hane	Vergi / Temettuat Oranı %	Sıra	Yerleşim Birimi	Hane Sayısı	Temettuat	Vergi	Vergi / Hane	Vergi / Temettuat Oranı %
1	Zanapa Hacı Ömer	40	10440	3121	78,01	29,89	35	Kaçan	14	3875	1095	78,21	28,26
2	Orta karye-i mezbur	49	9435	2969	60,59	31,47	36	Karaviran	10	3200	985	98,50	30,78
3	Curmik	26	4700	1710	65,77	36,38	37	Camiikebir	10	3000	860	86,00	28,67
4	Misri	37	8560	2585	69,86	30,20	38	Ali Çavuş	17	6050	1715	100,88	28,35
5	Sallı	30	7530	2259	75,30	30,00	39	Kısarı	14	4400	1212,5	86,61	27,56
6	Uyur	42	11515	3458	82,32	30,03	40	Tat	6	1510	450	75,00	29,80
7	Turlaz	44	12140	3625	82,39	29,86	41	Abdul Halife	19	5050	1525	80,26	30,20
8	Tonat	46	14270	4355	94,67	30,52	42	Hacı Musa	21	5600	1580	75,24	28,21
9	Begas	37	12910	3865	104,46	29,94	43	Davutpaşa	18	5780	1735	96,39	30,02
10	Derekebir	22	5670	1723	78,30	30,38	44	Hacı Mustafa	25	6240	1870	74,80	29,97
11	Balçık Ağaç	16	4400	1178	73,59	26,76	45	Boyacı Ali	31	9805	3012,5	97,18	30,72
12	Sayırca	19	3880	1150	60,53	29,64	46	Cahı	51	10690	3255	63,82	30,45
13	Pınarbaşı	44	12100	3590	81,59	29,67	47	Kırça bağ	15	3400	1050	70,00	30,88
14	Kaya	33	8100	2950	89,39	36,42	48	Hacı Yusuf	12	5315	1592,5	132,71	29,96
15	Çakır	24	5550	1665	69,38	30,00	49	Pir Ömer	38	11090	4315	113,55	38,91
16	Kozdamı	13	3200	1080	83,08	33,75	50	Hafız	18	4740	1393	77,39	29,39
17	Ternik	28	7010	1230	43,93	17,55	51	Kasım oğlu	15	3860	1152	76,80	29,84
18	Kara Pusaklı	23	5550	1665	72,39	30,00	52	Hızırılı	38	12035	3594	94,58	29,86
19	Kösre	27	7005	2053	76,02	29,30	53	Canlar	45	12340	3793	84,29	30,74
20	Seydi Fakılı	8	2010	405	50,63	20,15	54	Talmaz	30	9180	2765	92,17	30,12
21	Borne	16	3015	560	35,00	18,57	55	Kara Gedik	19	5720	1605	84,47	28,06
22	Der kari Eski hisar	16	3200	955	59,69	29,84	56	Viranei kebir	36	9170	2495	69,31	27,21
23	Çakallar	21	4435	1210	57,62	27,28	57	Üçgöz	36	11900	3550	98,61	29,83
24	Dedeli	7	2400	710	101,43	29,58	58	Bayak	22	7530	2260	102,73	30,01
25	Osman köseli	8	2150	430	53,75	20,00	59	Fethi	17	4170	1250	73,53	29,98
26	Deli Mahmudlu	8	1550	310	38,75	20,00	60	Hacı Mashar	25	7460	1220	48,80	16,35
27	Pasdı Kaya	6	1150	230	38,33	20,00	61	Çavuşlu	10	2680	800	80,00	29,85
28	Senandi	52	15300	3931	75,59	25,69	62	Gazgancı	30	10750	3225	107,50	30,00
29	Körli	18	3950	760	42,22	19,24	63	Bağdadi	10	3950	1185	118,50	30,00
30	Çat	27	4950	1220	45,19	24,65	64	Gümüşbahçe	16	6150	1845	115,31	30,00
31	K.İkizli Karyesi	20	6050	1815	90,75	30,00	65	Alagözli	5	2200	660	132,00	30,00
32	K.Aşıklar Karyesi	29	10861	3636	125,38	33,48	66	Bekri İsmail	24	7520	2260	94,17	30,05
33	Kızılgöğü	13	3850	1125	86,54	29,22	67	Reaya	64	91410	8831	137,98	9,66
34	Güllüviran karyesi	41	14140	4230	103,17	29,92	68	Türkmen	45	18590	5490	122,00	29,53
Genel Toplam									1.696	549.336	143.381	84,5	26,10

Kaynak: Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Varidat Temettuat Defteri, 1840.

Tablo 17

Ereğli Kazası Yerleşim Birimlerine Göre Vergi Yükü Gelir Grupları İtibariyle Dağılımı (1840)

Sıra	Yerleşim Birimi	0-100 Kuruş Gelir Aralığı			101-200 Kuruş Gelir Aralığı			201-300 Kuruş			301-400 Kuruş			401-500 Kuruş			501 Kuruş ve Üstü		
		Temettuat (Kuruş)	Vergi (Kuruş)	Vergi Yüklü (Kuruş)	Temettuat (Kuruş)	Vergi (Kuruş)	Vergi Yüklü (Kuruş)	Temettuat (Kuruş)	Vergi (Kuruş)	Vergi Yüklü (Kuruş)	Temettuat (Kuruş)	Vergi (Kuruş)	Vergi Yüklü (Kuruş)	Temettuat (Kuruş)	Vergi (Kuruş)	Vergi Yüklü (Kuruş)	Temettuat (Kuruş)	Vergi (Kuruş)	Vergi Yüklü (Kuruş)
1	Zanapa Hacı Ömer	175	45	0,26	1650	335	0,20	4310	889	0,21	1755	315	0,18	1350	280	0,21	1100	235	0,21
2	Orta karye-i mezbur	200	45	0,23	1580	320	0,20	2800	545	0,19	4250	830	0,20	450	90	0,20	550	105	0,19
3	Cumrik	100	30	0,30	1600	345	0,22	2400	485	0,20	1400	295	0,21	500	100	0,20			
4	Misri	350	80	0,23	1240	248	0,20	3000	630	0,21	3150	630	0,20	450	70	0,16			
5	Sallı	105	70	0,67	1150	265	0,23	3050	651	0,21	1400	290	0,21	1350	210	0,16			
6	Uyur	50	10	0,20	1000	200	0,20	6115	1280	0,21	3850	795	0,21	450	70	0,16			
7	Turlaz	300	75	0,25	1000	200	0,20	4940	1040	0,21	3200	650	0,20	2250	510	0,23	550	110	0,20
8	Tonat	260	50	0,19	2420	810	0,33	2345	442	0,19	3900	810	0,21	3200	690	0,22	1750	360	0,21
9	Begas	150	25	0,17	1020	240	0,24	780	156	0,20	4200	860	0,20	2430	490	0,20	3550	730	0,21
10	Derekebir				2030	425	0,21	1290	240	0,19	1200	235	0,20	450	90	0,20			
11	Balçık Ağa				1000	210	0,21	1550	330	0,21	750	150	0,20						
12	Sayırcı	100	25	0,25	850	175	0,21	2330	525	0,23	350	70	0,20						
13	Pınarbaşı	550	205	0,37	1300	275	0,21	2750	545	0,20	4710	960	0,20	2300	470	0,20			
14	Kaya	50	10	0,20	1350	285	0,21	3900	790	0,20	1850	370	0,20	950	190	0,20			
15	Çakır	100	20	0,20	1250	260	0,21	2350	490	0,21	1450	290	0,20	450	90	0,20			
16	Kozdamı				350	70	0,20	2200	450	0,20	1050	215	0,20						
17	Ternik	100	20	0,20	1080	215	0,20	3680	750	0,20	2150	430	0,20						
18	Kara Pusaklı	100	30	0,30	1200	240	0,20	3450	690	0,20	350	70	0,20	450	90	0,20			
19	Kösre	100	65	0,65	1225	255	0,21	2630	546	0,21	2450	480	0,20	500	100	0,20			
20	Seydi Fakılı				150	25	0,17	1500	245	0,16	350	55	0,16						
21	Borne	225	70	0,31	1220	195	0,16	1050	160	0,15	400	65	0,16						
22	Der karii Eski hisar	150	30	0,20	750	150	0,20	1850	390	0,21	400	80	0,20						
23	Çakallar	250	55	0,22	1260	265	0,21	1500	300	0,20	350	70	0,20	950	190	0,20			
24	Dedeli				150	30	0,20	500	100	0,20	750	150	0,20	450	90	0,20	550	110	0,20
25	Osman köseli				150	20	0,13	1600	260	0,16	400	60	0,15						
26	Deli Mahmudlu				800	145	0,18	750	115	0,15									
27	Pasdı Kaya	100	15	0,15	800	105	0,13	250	35	0,14									
28	Senandi	250	85	0,34	1650	338	0,20	3800	770	0,20	2850	546	0,19	5650	1140	0,20	1100	220	0,20
29	Köri	150	30	0,20	1300	210	0,16	2050	310	0,15	350	65	0,19						
30	Çat	600	130	0,22	2050	410	0,20	1000	205	0,21	700	140	0,20	500	100	0,20			
31	K.İkizli Karyesi	200	40	0,20	1200	250	0,21	1050	215	0,20	1550	320	0,21	450	90	0,20	1600	176	0,11
32	K.Aşık Karyesi				200	40	0,20	2750	550	0,20	3350	675	0,20	2410	490	0,20	2050	420	0,20
33	Kızılğözü	100	20	0,20	200	40	0,20	1050	210	0,20	2150	430	0,20						
34	Güllüviran karyesi				200	40	0,20	2920	605	0,21	9010	1851	0,21	1800	360	0,20			
35	Kaçan	100	20	0,20	400	40	0,10	1650	335	0,20	700	140	0,20	450	90	0,20			
36	Karaviran							1350	280	0,21	1050	215	0,20	900	160	0,18			
37	Camiikebir				350	65	0,19	1150	340	0,30	400	100	0,25	950	200	0,21			
38	Ali Çavuş	50	15	0,30	450	95	0,21	550	130	0,24	2200	435	0,20	1000	220	0,22	650	150	0,23
39	Kıran	100	20	0,20	140	25	0,18	1200	250	0,21	1550	310	0,20	950	210	0,22			
40	Tat	35	80	2,29	400	60	0,15	300	80	0,27	400	80	0,20						
41	Abdul Halife	50	20	0,40	200	40	0,20	2600	520	0,20	2150	430	0,20						
42	Hacı Musa	150	60	0,40	1350	320	0,24	1750	340	0,19	1600	355	0,22				600	120	0,20
43	Davutpaşa	100	30	0,30	120	50	0,42	2230	440	0,20	1600	320	0,20	1450	290	0,20			
44	Hacı Mustafa	300	80	0,27	830	125	0,15	2010	370	0,18	1500	310	0,21	1450	280	0,19			
45	Boyacı Ali	60	10	0,17	1370	270	0,20	1650	305	0,18	2250	415	0,18	1450	350	0,24	1750	500	0,29
46	Cahı	715	200	0,28	3140	710	0,23	2850	585	0,21	1360	285	0,21	950	230	0,24	1000	250	0,25
47	Kırça bağ	150	30	0,20	500	105	0,21	1900	470	0,25	350	40	0,11	500	100	0,20			
48	Hacı Yusuf	40	10	0,25	200	40	0,20	850	200	0,24	750	180	0,24	500	120	0,24	2800	400	0,14
49	Pir Ömer	140	40	0,29	1250	195	0,16	1550	315	0,20	3000	695	0,23	1000	210	0,21	3300	600	0,18
50	Hafız				1050	215	0,20	1300	280	0,22	400	55	0,14				1550	370	0,24
51	Kasım oğlu	50	15	0,30	500	70	0,14	1590	270	0,17	350	90	0,26	450	140	0,31	550	75	0,14
52	Hızır	300	75	0,25	800	140	0,18	1735	328	0,19	3250	640	0,20	2800	563	0,20	2650	690	0,26
53	Canlar	60	15	0,25	2060	460	0,22	3290	664	0,20	3380	633	0,19	2950	600	0,20			
54	Talmaz	100	20	0,20	1100	180	0,16	2250	375	0,17	2250	450	0,20	450	80	0,18	2500	550	0,22
55	Kara Gedik	100	15	0,15	1050	230	0,22	550	125	0,23	750	220	0,29	1450	330	0,23	1490	185	0,12
56	Viranel kebir	100	25	0,25	1850	325	0,18	4870	915	0,19	800	170	0,21	1000	190	0,19	700	150	0,21
57	Üçgöz				1450	240	0,17	3550	710	0,20	1900	335	0,18	3000	720	0,24	1600	370	0,23
58	Bayak				200	30	0,15	2850	575	0,20	2300	454	0,20	1500	283	0,19	600	120	0,20
59	Fethi	30	25	0,83	400	65	0,16	1450	245	0,17	350	100	0,29						
60	Hacı Mashar				600	70	0,12	2520	445	0,18	1900	405	0,21	1000	245	0,25	800	250	0,31
61	Çavuşlu				350	60	0,17	1050	210	0,20	1120	220	0,20						
62	Gazgancı				600	105	0,18	2550	430	0,17	1150	220	0,19	4400	900	0,20	1300	280	0,22
63	Bağdadi							600	120	0,20	750	120	0,16	1850	440	0,24	550	120	0,22
64	Gümüşbahçe				400	60	0,15	800	140	0,18	1450	265	0,18	1900	380	0,20	1350	330	0,24
65	Alagözü							250	40	0,16	350	50	0,14	1000	200	0,20	600	120	0,20
66	Bekri İsmail	250	40	0,16	700	110	0,16	1150	190	0,17	2250	305	0,14	1820	245	0,13	1200	290	0,24
67	Reaya				400	100	0,25	4760	710	0,15	7050	1215	0,17	3450	660	0,19	14250	3400	0,24
68	Türkmen	100	15	0,15	150	30	0,20	3250	475	0,15	5550	1085	0,20	5850	1185	0,20	4000	800	0,20
Genel Toplam		7.895	2.140	0,27	60.735	12.266	0,20	143.445	28.151	0,20	124.185	24.594	0,20	76.160	15.621	0,21	58.590	12.586	0,21

Kaynak: Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Varidat Temettuat Defteri, 1840.

Tablo 18

Ereğli Kazası Yerleşim Birimlerine Göre Vergiyi Mahsusa'dan Muaf Olan Haneler (1840)

Sıra	Yerleşim Birimi	Hane sayısı	Vergi Ödemeyen Hane Sayısı	Vergiyi Mahsusa Muafiyeti / Toplam Hane (%)	Sıra	Yerleşim Birimi	Hane sayısı	Vergi Ödemeyen Hane Sayısı	Vergiyi Mahsusa Muafiyeti / Toplam Hane (%)
1	Zanapa Hacı Ömer	40	0	0,00	35	Kaçan	14	1	7,14
2	Orta karye-i mezbur	49	2	4,08	36	Karaviran	10	0	0,00
3	Curmık	26	0	0,00	37	Camiikebir	10	1	10,00
4	Mısıri	37	2	5,41	38	Ali Çavuş	17	2	11,76
5	Sallı	30	1	3,33	39	Kısarı	14	1	7,14
6	Uyur	42	0	0,00	40	Tat	6	1	16,67
7	Turlaz	44	1	2,27	41	Abdul Halife	19	1	5,26
8	Tonat	46	1	2,17	42	Hacı Musa	21	1	4,76
9	Begas	37	4	10,81	43	Davutpaşa	18	1	5,56
10	Derekebir	22	2	9,09	44	Hacı Mustafa	25	1	4,00
11	Balçık Ağaç	16	0	0,00	45	Boyacı Ali	31	3	9,68
12	Sayırcı	19	3	15,79	46	Cahı	51	5	9,80
13	Pınarbaşı	44	1	2,27	47	Kırça bağ	15	1	6,67
14	Kaya	33	0	0,00	48	Hacı Yusuf	12	2	16,67
15	Çakır	24	0	0,00	49	Pir Ömer	38	9	23,68
16	Kozdamı	13	0	0,00	50	Hafız	18	4	22,22
17	Ternik	28	0	0,00	51	Kasım oğlu	15	2	13,33
18	Kara Pusaklı	23	0	0,00	52	Hızır	38	5	13,16
19	Kösre	27	0	0,00	53	Canlar	45	4	8,89
20	Seydi Fakılı	8	0	0,00	54	Talmaz	30	4	13,33
21	Borne	16	1	6,25	55	Kara Gedik	19	3	15,79
22	Der kari Eski hisar	16	1	6,25	56	Viranei kebir	36	2	5,56
23	Çakallar	21	1	4,76	57	Üçgöz	36	2	5,56
24	Dedeli	7	0	0,00	58	Bayak	22	1	4,55
25	Osman köseli	8	0	0,00	59	Fethi	17	8	47,06
26	Deli Mahmudlu	8	0	0,00	60	Hacı Mashar	25	4	16,00
27	Pasdı Kaya	6	0	0,00	61	Çavuşlu	10	1	10,00
28	Senandi	52	0	0,00	62	Gazgancı	30	4	13,33
29	Körli	18	0	0,00	63	Bağdadi	10	1	10,00
30	Çat	27	0	0,00	64	Gümüşbahçe	16	1	6,25
31	K.İkizli Karyesi	20	0	0,00	65	Alagözli	5	0	0,00
32	K.Aşıklar Karyesi	29	1	3,45	66	Bekri İsmail	24	1	4,17
33	Kızılgöğü	13	0	0,00	67	Reaya	64	1	1,56
34	Güllüviran karyesi	41	0	0,00	68	Türkmen	45	0	0,00
Genel Toplam							1.696	99	5,84

Kaynak: Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Varidat Temettuat Defteri, 1840.

SONUÇ

Ereğli, gerek coğrafi konumu ile gerekse sosyo-ekonomik yapısıyla çok önemli bir konuma sahiptir. Tarihi geçmişi ile tam anlamıyla, bir medeniyet merkezidir. Tarih boyunca gerek Hitit'ler gerekse diğer Anadolu Medeniyetleri için bir cazibe merkezi olmuştur.

İlçe, daha önce Asurlar, Persler, Mitanniler gibi birçok medeniyete beşiklik etmesinden dolayı süsleme ve el sanatlarında büyük bir çeşitliliğe ve zenginliğe sahiptir. Ayrıca bu medeniyetler tarihi ve kültürel açıdan da büyük bir birikimi ortaya çıkarmışlardır.

İlçeye hayat veren İvriz Çayı'nın içinde yetiştiği Yeşil Vadi, Anadolu bozkırında doğal güzellikleriyle dikkat çekmektedir.

Malîye teşkilâtının ülke ihtiyaçlarına cevap verebilmesini sağlamak için yapılan ıslahatlar çerçevesi içerisinde önemli bir yenilikte temettuat defterlerinin hazırlanmasıdır. Temettuat defterleri, ülkedeki mevcut kaynakların haneler bazında alınarak tespit edilmesi ve herkesten kazancına göre vergi alınabilmesi için düzenlenmiştir. Daha önce vergiler yerleşim birimlerine göre belirlenmekte, bu belirlenen vergi o yerleşim birimindeki hane sayısına bölünmektedir. Bu durum bazı

sorunlara sebep olmuştur. Çünkü farklı değerde mülke ve servete sahip olan insanlardan aynı vergiyi almak, malî durumu iyi olmayan insanları zor durumda bırakmaktadır. Temettuat defterlerinin düzenlenmesiyle hem insanların sahip oldukları servet kaynaklarını ayrıntılı olarak tespit etmek, hem de vergi alımında adaletli davranmak hedeflenmiştir.

Ancak kayıtlarda görülen yanlışlıklar her zaman hedeflenen kazanca göre vergi alımının gerçekleşemediğini göstermektedir. Bu durum yeterince itina gösterilmediği, ayrıca yolsuzluk da yapıldığı ihtimalini düşündürmektedir.

Temettuat Defterine göre Ereğli'de yaşayan halkın en fazla uğraştığı faaliyet dalı ziraat ve hayvancılıktır. Bunun yanında defterde farklı faaliyetlerle uğraşanların da kaydı bulunmaktadır. Bunlar rençber, duhancı, çerçi gibi işlerin yanı sıra kalaycılık, kuyumcu, demircilik, keçeci gibi zanaatlardır. Ayrıca az olmakla birlikte eğitimle uğraşanların varlığına da rastlanmaktadır.

Defter kayıtlarında, "Vergü-yi Mahsusa" olarak alınan vergilere dair kayıtlar bulunmaktadır. Vergü-yi mahsusa, muaf tutulanlar hariç her haneden alınmıştır. Ancak bu vergi alınırken hangi kıstasların esas alındığı konusunda bir kesinlik yoktur. Genel olarak bu verginin hane reisinin kazancına göre alındığı anlaşılmaktadır.

Elimizdeki mevcut defterlerdeki kayıtlara göre, kazada yaşayan ahalinin genelinin Müslüman olduğu ancak çok azının gayrimüslim olduğu tespit edilmiştir.

Ereğli'de iktisâdi hayat genel olarak tarım ve hayvancılığa dayanmaktadır. Lakin gayrimüslimler de ticari faaliyetlerin yapıldığı gözlenmiştir. Toplam servetin % 33,25'i emlak % 46,14'ü hayvanat oluşturmaktadır. Kazada en fazla yetiştirilen hayvan koyundur. Ayrıca kazada ziraat işlerinde kullanılmak üzere öküz, beygir ve merkep gibi hayvanlar da yetiştirilmiştir.

Tanzimat ile uygulanmaya konan reformlardan birisi de vergi servetlerinin artırılması için uygulanan sistemdir. Bu amaçla arazi mal ve mülk sayımı ve bundan elde edilen servetler temettü sayımı ile ortaya konmuştur. Bu sayım da vergi tahsili konusunda yeni bir merhale olarak değerlendirilebilir.

Lakin araştırmamıza konu olan temettuat defterlerinin ilklerinden olan H.1256 M.1840 Temettuat Defterleri hazırlandıktan sonra, sözkonusu sayımlarla ilgili yolsuzluklar ortaya çıkmıştır. Bu sayımlarda bazı kazalarda ağır bazılarında hafif vergiler alınması, şahıslar planında kaydedilen vergilerin çok farklı oranlarda çıkması, bazı kazalarda vergi indirimi yapılırken bazı yerlerde artış yapılması bu yolsuzlukların başını çekmiş ve Cihet-i Hakkaniyet gözetilmemiştir.

Yapılan araştırmanın yukarıda bahsi geçen bilgiler ışığında değerlendirilmesi gerekmektedir.

KAYNAKÇA

A.Başbakanlık Osmanlı Arşivi

Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 10009. nolu Maliye Nezareti Varidat Temettuat Defteri, 1840.

H. 1271 — M. 1855 tarihli Salname.

H.1285 – M.1868 tarihli Konya Vilayet Salnamesi, Sayı:1.

H. 1286 — M. 1869 tarihli Salname, Sayı:2.

H. 1291 — M. 1874 tarihli Salname.

H. 1295 — M. 1878 tarihli Salname.

H. 1299 — M. 1881 tarihli Salname.

H. 1301 — M. 1883 tarihli Salname.

H. 1312 — M. 1894 tarihli Salname.

H. 1314 — M. 1896 tarihli Konya Vilayet Salname.

H. 1317 — M. 1899 tarihli Salname.

B.Basılı Eserler

Darkot, Besim; *Ereğli*, İ.A., C.IV, M.E.B. Yay., İstanbul 1993.

Gürbudak, Tevfik; *Zaman Sürecinde Ereğli*, Etader Yay., Konya 1993.

İnalçık, Halil; The Otoman Empire, The classical Age 1300-1600, London, 1973, S.110-111'den naklen Şenol Çelik, Ereğli Kazası Tezi, İstanbul, 1990.

Karataş, Mustafa; *2000'e Doğru Ereğli*, Ereğli Kaymakamlığı Yay., Konya 1999.

Konyalı, İbrahim Hakkı; *Abideleri ve kitabeleri ile Ereğli Tarihi*, 1. Basım, İstanbul, Fatih Matbaası, 1970.

Önder, Mehmet; *Şehirden şehire : efsaneler, destanlar, hikayeler*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık, İstanbul, 1972.

Özbek, Osman; *Ereğli Müzesi Rehberi*, Ereğli 1954.

Öztürk, Said; *Tanzimat Döneminde Bir Anadolu Şehri Bilecik*, Kitabevi Yayınları, İstanbul 1996.

Tuncel, Metin, “Ereğli”, *DIY.İA.*, C.II, İstanbul 1995.

Erel, Hilmi, “Tarihte ve Coğrafyada Ereğli”, Ocakbaşı, S.1, Ereğli 1999.

Erel, Hilmi, Tarihte ve Coğrafyada Ereğli, Ereğli’de Ocakbaşı, sayı:1, Kasım 1998.

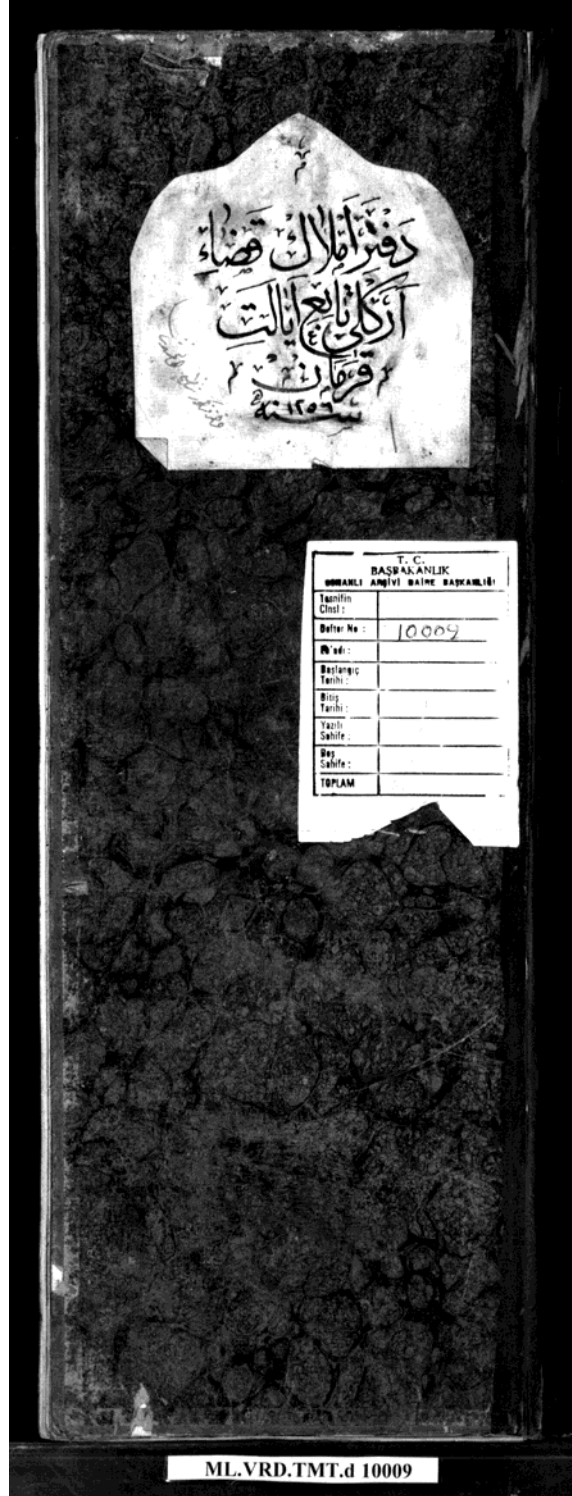
Nar, Hasan, Yeni ve Yakın Çağda Ereğli, Ereğli Gazetesi, 18 Kasım 2005.

Sertoğlu, Mithat, Osmanlı İmparatorluğu devrinde toprak dirliklerinin çeşitli şekilleri, VI TTK 20-26 Ekim 1961, Kongreye Sunulan Bildiriler, Ankara, 1967.

EKLER

KULLANILAN ARŞİV BELGE ÖRNEKLERİ

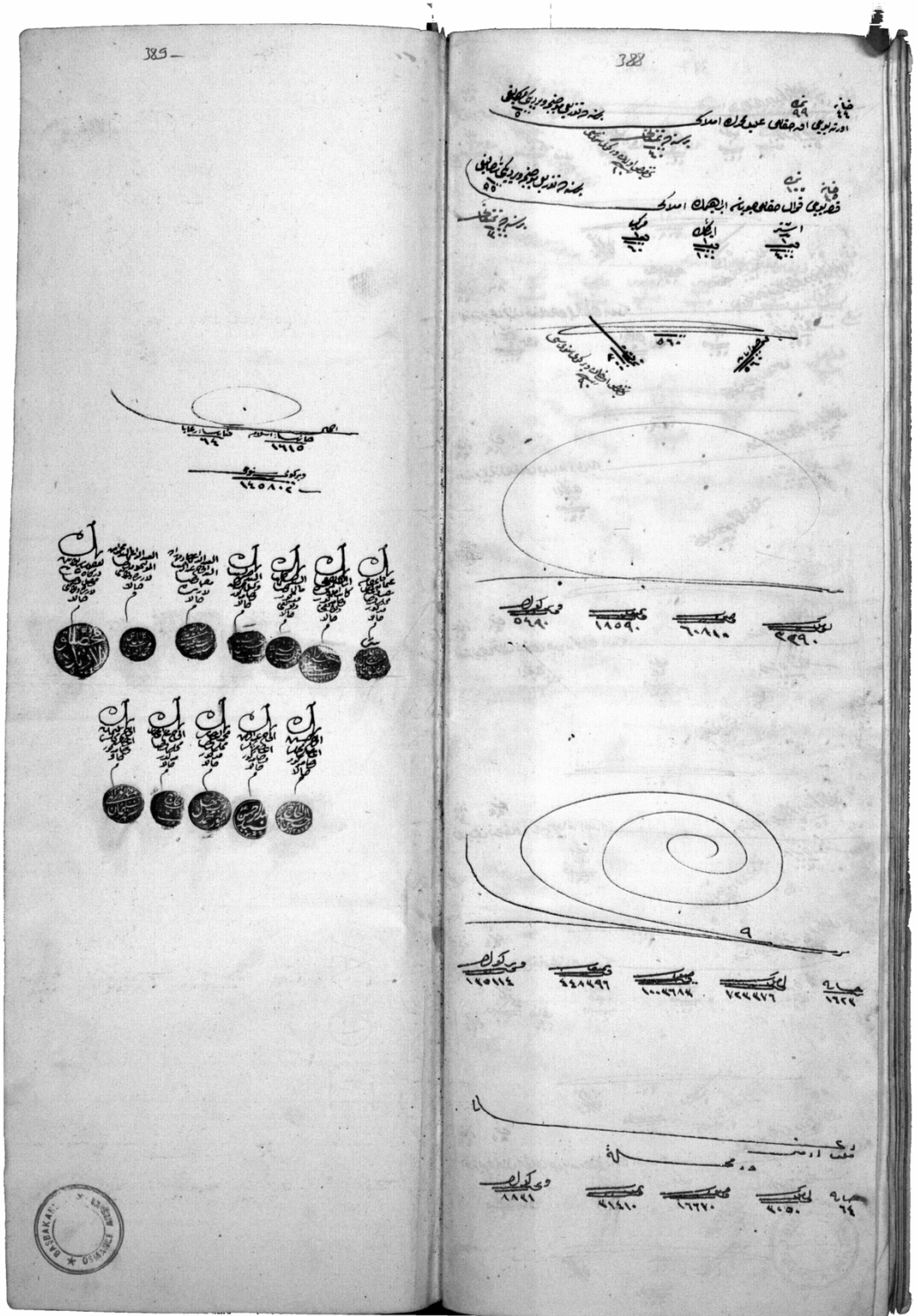
Ereğli Temettuat Defterinin Kapak Sayfası

Ereğli Temettuat Defterinin İlk Sayfası

۶۰ ۵۰ ۴۰ ۳۰ ۲۰ ۱۰ ۰ ۱۰ ۲۰ ۳۰ ۴۰ ۵۰ ۶۰ ۷۰ ۸۰ ۹۰ ۱۰۰ ۱۱۰ ۱۲۰ ۱۳۰ ۱۴۰ ۱۵۰ ۱۶۰ ۱۷۰ ۱۸۰ ۱۹۰ ۲۰۰ ۲۱۰ ۲۲۰ ۲۳۰ ۲۴۰ ۲۵۰ ۲۶۰ ۲۷۰ ۲۸۰ ۲۹۰ ۳۰۰ ۳۱۰ ۳۲۰ ۳۳۰ ۳۴۰ ۳۵۰ ۳۶۰ ۳۷۰ ۳۸۰ ۳۹۰ ۴۰۰ ۴۱۰ ۴۲۰ ۴۳۰ ۴۴۰ ۴۵۰ ۴۶۰ ۴۷۰ ۴۸۰ ۴۹۰ ۵۰۰ ۵۱۰ ۵۲۰ ۵۳۰ ۵۴۰ ۵۵۰ ۵۶۰ ۵۷۰ ۵۸۰ ۵۹۰ ۶۰۰ ۶۱۰ ۶۲۰ ۶۳۰ ۶۴۰ ۶۵۰ ۶۶۰ ۶۷۰ ۶۸۰ ۶۹۰ ۷۰۰ ۷۱۰ ۷۲۰ ۷۳۰ ۷۴۰ ۷۵۰ ۷۶۰ ۷۷۰ ۷۸۰ ۷۹۰ ۸۰۰ ۸۱۰ ۸۲۰ ۸۳۰ ۸۴۰ ۸۵۰ ۸۶۰ ۸۷۰ ۸۸۰ ۸۹۰ ۹۰۰ ۹۱۰ ۹۲۰ ۹۳۰ ۹۴۰ ۹۵۰ ۹۶۰ ۹۷۰ ۹۸۰ ۹۹۰ ۱۰۰۰	۶۰ ۵۰ ۴۰ ۳۰ ۲۰ ۱۰ ۰ ۱۰ ۲۰ ۳۰ ۴۰ ۵۰ ۶۰ ۷۰ ۸۰ ۹۰ ۱۰۰ ۱۱۰ ۱۲۰ ۱۳۰ ۱۴۰ ۱۵۰ ۱۶۰ ۱۷۰ ۱۸۰ ۱۹۰ ۲۰۰ ۲۱۰ ۲۲۰ ۲۳۰ ۲۴۰ ۲۵۰ ۲۶۰ ۲۷۰ ۲۸۰ ۲۹۰ ۳۰۰ ۳۱۰ ۳۲۰ ۳۳۰ ۳۴۰ ۳۵۰ ۳۶۰ ۳۷۰ ۳۸۰ ۳۹۰ ۴۰۰ ۴۱۰ ۴۲۰ ۴۳۰ ۴۴۰ ۴۵۰ ۴۶۰ ۴۷۰ ۴۸۰ ۴۹۰ ۵۰۰ ۵۱۰ ۵۲۰ ۵۳۰ ۵۴۰ ۵۵۰ ۵۶۰ ۵۷۰ ۵۸۰ ۵۹۰ ۶۰۰ ۶۱۰ ۶۲۰ ۶۳۰ ۶۴۰ ۶۵۰ ۶۶۰ ۶۷۰ ۶۸۰ ۶۹۰ ۷۰۰ ۷۱۰ ۷۲۰ ۷۳۰ ۷۴۰ ۷۵۰ ۷۶۰ ۷۷۰ ۷۸۰ ۷۹۰ ۸۰۰ ۸۱۰ ۸۲۰ ۸۳۰ ۸۴۰ ۸۵۰ ۸۶۰ ۸۷۰ ۸۸۰ ۸۹۰ ۹۰۰ ۹۱۰ ۹۲۰ ۹۳۰ ۹۴۰ ۹۵۰ ۹۶۰ ۹۷۰ ۹۸۰ ۹۹۰ ۱۰۰۰
--	--

Ereğli Temettuat Defterinin Kapanış Sayfası

Konya Vilayet Salnamesi İlk Sayfaları

قریب ۱۰۰